શ્રી ખરતર ગચ્છીય

પંચ પ્રતિક્રમણ સૂત્ર.

પ્રકાશક,

શ્રી જિનદત્તસૂરિ જ્ઞાનભંડાર.

મહાવીર સ્વામી જૈન મંદિર,

પાયધુની-મુંબઇ.

શ્રી ખરતર ગચ્છીય

પંચ પ્રતિક્રમણ સૂત્રાદિ.

શાન્તમૂર્તિ શ્રીમન્મોહનમુનિજી તચ્છિષ્ય રાજમુનિજી
તચ્છિષ્ય ગણિ રત્નમુનિજી મહારાજના
સદુપદેશથી જ્ઞાનવૃદ્ધિને અર્થે

પ્રકાશક

શ્રી જિનદત્તસૂરિ જ્ઞાનભંડાર તરફથી
મૂલચંદ ભગત ઝવેરી
સૌભાગ્યમલજી ચોરડીયા
ઠે. શ્રી મહાવીર સ્વામી જૈન મંદિર, પાયધુની-મુંબઈ.

વીર નિર્વાણ ૨૪૫૬ ૧૯૩૦ વિક્રમ ૧૯૮૬

પ્રથમાવૃત્તિ ૧૦૦૦

મૂલ્ય રૂ. ૦-૧૦-૦

પુસ્તક મળવાનું સ્થળ.

શ્રી મહાવીર સ્વામી જૈન મંદિર

શ્રી જિનદત્તસૂરિ જ્ઞાનભંડાર.

પાયધુની મુંબઈ.

સંશોધક

માસ્તર લક્ષ્મીચંદ સુખલાલ શાહ

ઠે. શેઠ મોહનલાલભાઇ મગનભાઇ ઝવેરી,

દોશીવાડાની પોળ અમદાવાદ.

અમદાવાદ.

ધી ડાયમંડ જ્યુબિલિ પ્રિન્ટિંગ પ્રેસમાં

પરીખ દેવીદાસ છગનલાલે છાપ્યું.

આભાર.

આ પુસ્તક છપાવવામાં

કચ્છ માંડવી નિવાસી સુશ્રાવક

શેઠ થાવરભાઇ ગાંગજીના પુન્યાર્થે તેમના

સુપુત્ર

શેઠ માણેકચંદ થાવરભાઇએ

રૂ. ૧૦૦)

અને

કચ્છ માંડવી નિવાસી

શેઠ જગજીવન હેમચંદભાઇએ

રૂ. ૫૦)

ની ઉદાર મદદ કરી છે તેથી તેમનો

આભાર

માનવામાં આવે છે.

લી.

શ્રી મહાવીર સ્વામી જૈન મંદિરના કાર્યવાહકો.

ધર્મશાસ્ત્રોનું પઠન પાઠન કરવાની રીત.

ધર્મશાસ્ત્રોનું પઠન પાઠન કરવું તે કાળ વેળાએ. (સંધ્યા –બપોર–અને મધ્યરાત્રીને છોડીને) કરવું.

વિદ્યાગુરૂનો વિનય સાચવીને તેમની પાસે વિનયપૂર્વક ભણવું.

જ્ઞાન–અને જ્ઞાની પુરૂષનો યોગ્ય સત્કાર બહુમાન–કરી પ્રેમપૂર્વક ભણવું.

ધર્મશાસ્ત્ર ભણવા માટે ઉપધાન આદિની ક્રિયા કરીને ભણવું.

જેની પાસેથી થોડું કે વધારે જ્ઞાન મળ્યું હોય તેનું નામ ભય લજ્જાથી છુપાવવું નહિ, પણ જાહેર કરવું.

ધર્મશાસ્ત્ર ભણવામાં કાનો, માત્રા, અનુસ્વાર આદિ ઓછું વધારે ભણવું નહિ, પણ શુદ્ધ શબ્દોચ્ચાર કરવાં.

ધર્મશાસ્ત્રના અર્થ વિદ્યાગુરૂ પાસે ધારીને ભણવા. અને મૂળ અર્થને સમજ પૂર્વક ધારી પક્કા કરી રાખવા.

ઉપર પ્રમાણેના નિયમો જ્ઞાન ભણવામાં પાળશે તેને શુદ્ધ જ્ઞાન પ્રાપ્ત થશે અને તે જ્ઞાનની આરાધના કરશે જે તેથી વિપરીત ચાલશે તેને જ્ઞાનની વિરાધના થશે.

જ્ઞાનની આરાધના અને વિરાધનાના ફળ માટે ધર્મશાસ્ત્રમાં વરદત્ત ગુણમંજરીની કથા દેખવાથી વિશેષ સમજાશે.

શ્રી પંચ પ્રતિક્રમણના સૂત્રાદિની

અનુક્રમણિકા.

વિષય	પૃષ્ઠ	વિષય	પૃષ્ઠ
નવકાર મંત્ર સૂત્ર	૧	વેઆવચ્ચગરાણં	૧૨
સ્થાપનાચાર્યના તેર બોલ	૨	આચાર્યાદિ વંદન	૧૨
ખમાસમણ સૂત્ર	૨	સવ્વસ્સવિ	૧૨
સુગુરૂને સુખશાતા પૃચ્છા	૨	ઇચ્છામિઠામિ	૧૨
કરેમિભંતે સૂત્ર	૨	સુગુરૂ વાંદણા	૧૩
ઇરિયાવહિયં સૂત્ર	૩	દેવસિયં આલોઉં	૧૪
તસ્સ ઉત્તરી સૂત્ર	૪	સાતલાખ	૧૪
અન્નત્થ ઊસાસએણં	૪	અઢાર પાપ સ્થાનક	૧૪
લોગસ્સ–સૂત્ર	૫	આલોયણ	૧૫
ભયવંદસણ્ણ ભદ્દો	૫	વંદિતા સૂત્ર	૧૫
સકલ તીર્થંકર નમસ્કાર	૬	અપમુઠ્ઠિઓ	૨૦
જયતિહુઅણ	૭	આયરિય ઉવજ્ઝાએ	૨૦
જય મહાયસ	૮	શ્રુત દેવતાની સ્તુતિ	૨૧
જંકિંચિ	૮	ક્ષેત્રદેવતાની સ્તુતિ	૨૧
નમુત્થુણ સૂત્ર	૮	નમોસ્તુ વર્દ્ધમાનાય	૨૧
જાવંતિ ચેઇઆઈ	૯	સકલતીર્થ નમસ્કાર	૨૧
જાવંત કેવિસાહૂ	૯	પરસમય તિમિર તરણિ	૨૩
પરમેષ્ઠિ નમસ્કાર	૯	સંસારદાવાની સ્તુતિ	૨૪
ઉવસગ્ગહર સ્તવન	૯	વરકનક સ્તુતિ	૨૪
જયવિયરાય સૂત્ર	૧૦	સ્તંભન પાર્શ્વનાથ ચૈત્યવંદન	૨૫
અરિહંત ચેઇઆણં	૧૦	થંભનયઠિય પાસ	૨૫
પુખ્ખરવરદી સૂત્ર	૧૧	ગુરૂદેવ સ્મરણ	૨૫
સિદ્ધાણં બુદ્ધાણં	૧૧	ચઉક્કસાય	૨૬

વિષય	પૃષ્ઠ
લઘુ શાન્તિ સ્તવઃ	૨૬
જયતિહુઅણુ સ્તોત્ર	૨૯
જય મહાયસ	૩૪
પાર્શ્વજિન સ્તુતિ ઢેંઢેકિ ધપમપ	૩૪
બૃહદ્ અતિચાર	૩૫
કમલદલ સ્તુતિ	૫૧
ભુવન દેવતાની સ્તુતિ	૫૧
ક્ષેત્રદેવતાની સ્તુતિ	૫૧
પચ્ચખ્ખાણુ	૫૨
નમુક્કાર સહિયનું પચ્ચખ્ખાણુ	૫૨
પોરિસિ–સાઢ પોરિસિનું પચ્ચખ્ખાણુ	૫૨
પુરિમડ્ઢ–અવડ્ઢનું પચ્ચખ્ખાણુ	૫૩
એકાસણા–બિઆસણાનું પચ્ચખ્ખાણુ	૫૩
આયંબિલ–નિવ્વિગઇનું પચ્ચખ્ખાણુ	૫૫
તિવિહાર ઉપવાસનું પચ્ચખ્ખાણુ	૫૬
ચઉવ્વિહાર ઉપવાસનું પચ્ચખાણુ	૫૬
પાણહારનું પચ્ચખ્ખાણુ	૫૭
ચઉવિહારનું પચ્ચખ્ખાણુ	૫૭
તિવિહારનું પચ્ચખ્ખાણુ	૫૭
દુવિહારનું પચ્ચખ્ખાણ	૫૮

વિષય	પૃષ્ઠ
દેશાવગાસિકનું પચ્ચખ્ખાણુ	૫૮
,, મોટુ પચ્ચખ્ખાણુ	૫૮
ભવચરિમ પચ્ચખ્ખાણુ	૫૯
ગંઠિસહિયં–મુઠ્ઠિસહિયં–વેઢસહિયં અભિગ્ગહ આદિના પચ્ચખ્ખાણુ	૫૯
પચ્ચખ્ખાણુના આગારની સંખ્યા	૫૯
સાત સ્મરણ	૬૦
પહેલું અજિત શાન્તિ મોટી	૬૦
બીજું અજિત શાન્તિ નાની	૬૬
ત્રીજું નમિઊણુ સ્મરણ	૬૮
ચોથું ગણધરદેવ સ્તુતિ	૭૧
પાંચમું ગુરૂપારતંત્ર્ય	૭૩
છઠ્ઠું વિઘ્નહર સ્મરણ	૭૫
સાતમું ઉવસગ્ગહરં	૭૭
ભક્તામર સ્તોત્ર	૭૮
બૃહત્ શાન્તિ	૮૪
સામાયિક લેવાનો વિધિ	૮૯
સામાયિક પારવાનો વિધિ	૯૧
ચૈત્યવંદન કરવાનો વિધિ	૯૨
ગુરૂવંદન કરવાનો વિધિ	૯૩
રાઇ પ્રતિક્રમણ વિધિ	૯૪
દેવસિ પ્રતિક્રમણ વિધિ	૧૦૦
પખ્ખિ પ્રતિક્રમણ વિધિ	૧૦૫
ચઉમાસી પ્રતિક્રમણ વિધિ	૧૦૯

વિષય	પૃષ્ઠ	વિષય	પૃષ્ઠ
સંવત્સરી પ્રતિક્રમણ વિધિ	૧૦૯	પંચમીની થોય	૧૩૨
પોસહ વિધિ	૧૧૦	અષ્ટમીની થોય	૧૩૨
પોસહ લેવાની વિધિ	૧૧૧	એકાદશીની થોય	૧૩૨
પોસહનું પચ્ચખ્ખાણુ	૧૧૧	ચૌદશની થોય	૧૩૪
પ્રાતઃકાળની પડિલેહણુ વિધિ	૧૧૩	પર્યુષણની થોય	૧૩૫
ઉપદેશમાળા પોસહ સજાય	૧૧૪	આયંબિલની થોય	૧૩૫
ગુરૂવંદન વિધિ	૧૧૫	વીશસ્થાનકની થોય	૧૩૬
રાઇમુહપત્તિ પડિલેહણુ વિધિ	૧૧૫	ચૈત્રી પુનમની થોય	૧૩૭
ઉગ્ધાડા પોરિસિ વિધિ	૧૧૬	પાર્શ્વનાથની થોય	૧૩૮
દેવવંદન વિધિ	૧૧૬	નેમનાથની થોય	૧૩૯
પચ્ચખ્ખાણુ પારવાની વિધિ	૧૧૮	મહાવીર જિન થોય	૧૪૦
સંધ્યા પડિલેહણુ વિધિ	૧૧૮	જિન સ્તુતીઓ	૧૪૦
ચોવીશ–સ્થંડિલ પડિલેહ-ણુનો પાઠ	૧૨૧	ચૈત્યવંદનો	૧૪૧
ઠાણેકકમણે ચંકમણે	૧૨૩	પાર્શ્વજિન ચૈત્યવંદન	૧૪૧
સંથારા ઉવટ્ટણુકી	૧૨૩	સીમંધર જિન ,,	૧૪૧
રાઇ સંથારા પોરિસિની વિધિ	૧૨૪	,, ,, ,,	૧૪૨
રાઇ સંથારા પોરિસિ	૧૨૪	સિદ્ધાચલનું ,,	૧૪૨
પોસહ પારવાની વિધિ	૧૨૭	,, ,,	૧૪૨
દેશાવગાસિકની લેવાની વિધિ	૧૨૮	પાર્શ્વનાથનું ,,	૧૪૩
દેશાવગાસિકનું પચ્ચખ્ખાણુ	૧૨૯	મહાવીર સ્વામીનું ,,	૧૪૩
દેશાવગાસિક પારવાની વિધિ	૧૩૦	સ્તવનો	૧૪૪
થોયો	૧૩૦	સીમંધર જિન સ્તવન	૧૪૪
સીમંધર જિન થોય	૧૩૦	,, ,,	૧૪૫
સિદ્ધાચલની થોય	૧૩૦	સિદ્ધાચલનું ,,	૧૪૫
,, થોય	૧૩૧	તીર્થમાલાનું ,,	૧૪૬
બીજની થોય	૧૩૧	સીમંધર સ્વામીનું બીજનું ,,	૧૪૬
		પંચમીનું ,,	૧૪૮

વિષય	પૃષ્ઠ
આઠમનું ત્રણ ઢાળનું મોટું	૧૪૯
એકાદશીનું સ્તવન	૧૫૧
ચિંતામણિ પાર્શ્વજિન	,, ૧૫૨
નિર્વાણ કલ્યાણક	,, ૧૫૩
ઋષભદેવજીનું	,, ૧૫૪
નવપદ સિદ્ધચક્રજીનું	,, ૧૫૫
ચિંતામણી પાર્શ્વનાથનું	,, ૧૫૫
અંતરીક્ષ પાર્શ્વનાથનું	,, ૧૫૬
મગસી પાર્શ્વનાથનું	,, ૧૫૭
મુદ્રા બંદર જિન	,, ૧૫૭
કચ્છ-ભદ્રેસર-મહાવીર જિન	૧૫૮

વિષય	પૃષ્ઠ
નલખેડા મંડન ચંદ્રપ્રભુ	,, ૧૫૯
પાર્શ્વજિન	,, ૧૬૦
ઋષભદેવજિન	,, ૧૬૦
દાદાજીનું	,, ૧૬૧
દાદાજીનું	,, ૧૬૨
દાદાજીનું	,, ૧૬૨
દાદાજીનું	પદ ૧૬૨
મુહપત્તિ પડિલેહણના બોલ	૧૬૩
સૂતક વિચાર	૧૬૫
સમકિતની સજ્ઝાય	૧૬૬
શ્રી પાર્શ્વનાથનું ચૈત્યવંદન	૧૬૭

પઞ્ચપરમેષ્ઠિભ્યો નમઃ ॥
શ્રી જિનદત્તસૂરીશ્વરેભ્યો નમઃ ॥

પંચ પ્રતિક્રમણના સૂત્રો ॥

વિધિ સહિત

૧ નવકારમંત્ર સૂત્ર–પંચમંગલરૂપ ॥

ણમો અરિહંતાણં ॥ ૧ ॥
ણમો સિદ્ધાણં ॥ ૨ ॥
ણમો આયરિયાણં ॥ ૩ ॥
ણમો ઉવજ્ઝાયાણં ॥ ૪ ॥
ણમો લોએસવ્વસાહૂણં ॥ ૫ ॥
એસો પંચ ણમુક્કારો ॥ ૬ ॥
સવ્વપાવપ્પણાસણો ॥ ૭ ॥
મંગલાણં ચ સવ્વેસિં,
પઢમં હવઇ મંગલં ॥ ૮ ॥

ઇતિ નવકારસૂત્ર ॥ ૧ ॥

૨ અથ સ્થાપનાચાર્યજીના તેર બોલની પડિલેહણા ॥

શુદ્ધ સ્વરુપ ધારે ૧, જ્ઞાન ૨, દર્શન ૩, ચારિત્ર સહિત ૪, સદ્દહણા શુદ્ધિ ૫, પ્રરુપણા શુદ્ધિ ૬, સ્પર્શના શુદ્ધિ સહિત ૭, પાંચ આચાર પાલે ૮, પલાવે ૯, અનુમોદે ૧૦, મનોગુપ્તિ ૧૧, વચન ગુપ્તિ ૧૨, કાય ગુપ્તિ આદરે ૧૩ ॥ ઇતિ ॥ ૨ ॥

૩ અથ ખમાસમણ–પ્રણિપાત સૂત્ર ॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ મત્થએણ વંદામિ ॥ ઇતિ ॥ ૩ ॥

૪ અથ સુગુરૂને સુખશાતા પૃચ્છા ॥

ઇચ્છકારી ભગવન્ સુહરાઇ,[૧] સુહદેવસી,[૨] સુખ તપ, શરીર નિરાબાધ, સુખસંયમ યાત્રા નિર્વહોછોજી, સ્વામીશાતા છે જી ? ॥ ૪ ॥

૫ અથ કરેમિ ભંતે સૂત્ર–
સામાયિકનું પચ્ચક્ખાણ ॥

કરેમિ[૩] ભંતે ! સામાઇયં, સાવજ્જં જોગં પચ્ચ-

---

૧ બપોર પહેલાના વખતે કહેવું. ૨ બપોર પછીના વખતે કહેવું.

૩ વ્યવહાર ભાષ્યના ચોથા ઉદ્દેશામાં ૧. વ્યવહાર ભાષ્યની ટીકામાં, કરેમિભંતે ત્રણ વખત ઉચારવાનું સાધુના

ક્ખામી, જાવનિયમં પજ્જુવાસામિ, દુવિહં, તિવિહેણું, મણેણું, વાયાએ, કાએણું, ન કરેમિ, ન કારવેમિ, તસ્સ ભંતે ! પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણું વોસિરામિ ॥ ઇતિ ॥ ૫ ॥

૬ અથ[1] ઇરિયાવહિયં સૂત્ર ॥

ઇચ્છાકારેણ સંદિસ્સહ ભગવન્ ! ઇરિયાવહિયં પડિક્કમામિ ?[2] ઇચ્છં[3] ॥ ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં ॥૧॥ ઇરિયાવહિયાએ વિરાહણાએ ॥૨॥ ગમણાગમણે ॥ ૩ ॥ પાણક્કમણે, બીયક્કમણે, હરિયક્કમણે, ઓસાઉત્તિંગ-પણગદગ-મટ્ટી-મક્કડાસંતાણા સંકમણે ॥૪॥

પાઠમાં કહ્યું છે, સાધુના અનુયાયી શ્રાવક હોય તે પણ ત્રણ વખત ઉચરે ૨. વિધિપ્રપામાં ૩. તથા જિનપતિસૂરિકૃત સમાચારીમાં ૪. ઇત્યાદિ ઘણા વિધિવાદના શાસ્ત્રોમાં ત્રણ કરેમિભંતે ઉચ્ચારવાનું કહ્યું છે.

૧—આવશ્યક ચૂર્ણિ ૧, આવશ્યક બૃહત્વૃત્તિઃ ૨, આવશ્યક લઘુવૃત્તિઃ ૩, નવપદ પ્રકરણ ૪, યોગશાસ્ત્ર ૫, વિધિપ્રપા ૬, શ્રાદ્ધદિનકૃત્ય ૭, શ્રાવકધર્મ પ્રકરણ ૮, પંચાશકવૃત્તિઃ ૯, ઈત્યાદિ અનેક ગ્રન્થોમાં પહેલા કરેમિ ભંતે પછી ઇરિયાવહિ કહેવાનું કહ્યું છે.

૨ ગુરૂ " પડિક્કમહ " કહે. ૩ ગુરૂ મહારાજનો આદેશ સ્વીકારવાને આ વચન છે.

જે મે જીવા વિરાહિયા ॥ ૫ ॥ એગિંદિયા, બેઇંદિયા, તેઇંદિયા, ચઉરિંદિયા, પંચિંદિયા ॥ ૬ ॥ અભિહયા, વત્તિયા, લેસિયા, સંઘાઇયા, સંઘટ્ટિયા, પરિયાવિયા, કિલામિયા, ઉદ્દવિયા, ઠાણાઓઠાણં, સંકામિયા, જીવિયાઓ વવરોવિયા, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥ ૭ ॥ ઇતિ ઇરિયાવહિયં સૂત્ર ॥૬॥

૭ અથ તસ્સ ઉત્તરી સૂત્ર ॥

તસ્સ ઉત્તરીકરણેણં, પાયચ્છિત્તકરણેણં, વિસોહીકરણેણં, વિસલ્લીકરણેણં, પાવાણં કમ્માણં ણિગ્ઘાયણટ્ઠાએ, ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ ૭ ॥

૮ અથ અન્નત્થ ઊસસિએણં ॥

અન્નત્થ ઊસસિએણં, નીસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં, જંભાઇએણં, ઉડ્ડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં, ભમલિએ, પિત્તમુચ્છાએ ॥ ૧ ॥ સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં, સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં, સુહુમેહિં દિટ્ઠિસંચાલેહિં ॥ ૨ ॥ એવમાઇએહિં આગારેહિં, અભગ્ગો અવિરાહિઓ, હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ॥૩॥ જાવ અરિહંતાણં ભગવંતાણં નમુક્કારેણં ન પારેમિ ॥ ૪ ॥ તાવકાયં, ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ ॥ ૫ ॥ ઇતિ ॥ ૮ ॥

૯ અથ લોગસ્સ–નામસ્તવ સૂત્ર ॥

લોગસ્સ ઉજ્જોઅગરે, ધમ્મ તિત્થયરે જિણે ॥ અરિહંતે કિત્તઇસ્સં, ચઉવીસંપિ કેવલી ॥ ૧ ॥ ઉસભ-મજીઅં ચ વંદે, સંભવમભિણંદણં ચ સુમઇં ચ ॥ પઉમપ્પહં સુપાસં, જિણં ચ ચંદપ્પહં વંદે ॥ ૨ ॥ સુવિહિં ચ પુપ્ફદંતં, સીઅલ–સિજ્જંસ વાસુપુજ્જં ચ ॥ વિમલમણંતં ચ જિણં, ધમ્મં સંતિં ચ વંદામિ ॥૩॥ કુંથું અરં ચ મલ્લિં, વંદે મુણિસુવ્વયં નમિજિણં ચ ॥ વંદામિ રિટ્ઠનેમિં, પાસં તહ વદ્ધમાણં ચ ॥ ૪ ॥ એવં મએ અભિથુઆ, વિહુયરયમલા પહીણજરમરણા ॥ ચઉવીસંપિ જિણવરા, તિત્થયરા મે પસીયંતુ ॥ ૫ ॥ કિત્તિય–વંદિય–મહિયા, જે એ લોગસ્સ ઉત્તમા સિદ્ધા ॥ આરુગ્ગ–બોહિલાભં, સમાહિવરમુત્તમં દિંતુ ॥ ૬ ॥ ચંદેસુ નિમ્મલયરા, આઇચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા ॥ સાગરવરગંભીરા, સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ ॥ ૭ ॥ ઇતિ ॥ ૯ ॥

૧૦ અથ ભયવં દસણ્ણભદ્દો—
સામાયિક પારવાનું પચ્ચખ્ખાણ ॥

ભયવં દસણ્ણભદ્દો, સુદંસણો થૂલિભદ્દ વયરોય ॥ સફલીકય ગિહચાયા, સાહૂ એવં વિહા હુંતી ॥ ૧ ॥ સાહૂણ વંદણેણં, નાસઇ પાવં અસંકિયા ભાવા ॥ ફાસુઅ દાણે નિજ્જર, અભિગ્ગહો નાણ ભાઇણં

॥ ૨ ॥ છઉમત્થો મૂઢમણો, કિત્તિય મિત્તંપિ સંભરઇ જીવો ॥ જં ચ ન સંભરામિ અહં, મિચ્છામિ દુક્કડં તસ્સ ॥ ૩ ॥ જં જં મણેણ ચિંતિય, મસુહં વાયાઇ ભાસિયં કિંચિ ॥ અસુહં કાએણ કયં, મિચ્છામિ દુક્કડં તસ્સ ॥ ૪ ॥ સામાઇય પોસહસં, ઠિયસ્સ જીવસ્સ જાઇ જો કાલો ॥ સો સફલો બોધવ્વો, સેસો સંસાર ફલહેઉ ॥ ૫ ॥ સામાયિક વિધે લીધું, વિધે કીધું, વિધિ કરતાં અવિધિ આશાતના લાગી હોય, દશ મનના, દશ વચનના, બાર કાયાના બત્રીસ દૂષણમાંહિ જે કોઇ દૂષણ લાગો હોય, તો સહુ મન વચન કાયાયે કરી મિચ્છામિ દુક્કડં ॥ ઇતિ સામાયિક પોસહ પારવાની ગાથા ॥ ૧૦ ॥

૧૧ અથ સકલતીર્થંકર નમસ્કારો લિખ્યતે ॥

જયઉ સામિય જયઉ, સામિય રિસહ સત્તુંજિ ॥ ઉજ્જિંતિ પહુ નેમિજિણ, જયઉ વીર સચ્ચઉરિમંડણ ॥૧॥ ભરૂઅચ્છહિં મુણિસુવ્વય, મુહરિપાસ દુહ–દુરિય–ખંડણ ॥ અવરવિદેહિં તિત્થયરા, ચિહુ દિસિ વિદિસિ જિં કેવિ ॥ તીઆણાગય સંપઇઅ, વંદૂ જિણ સવ્વેવિ ॥૨॥ કમ્મભૂમિહિં, કમ્મભૂમિહિં, પઢમસંઘયણિ, ઉક્કોસય સત્તરિસય, જિણવરાણ વિહરંત લબ્ભઇ ॥ નવકોડિહિં કેવલિણ, કોડિ સહસ્સ નવ સાહુ ગમ્મઇ ॥ સંપઈ જિણવર વીસ, મુણિ બિહુ

કોડિહિં વરનાણુ ॥ સમણુહ કોડિસહસ્સદુચ્અ, થુણિ-
જજઈ નિચ્ચવિહાણિ ॥૩॥ સત્તાણુવઈસહસ્સા, લખ્ખા
છપ્પન્ન અઠ્ઠકોડિઓ ॥ ચઉસય છાયાસીયા, તિયલ્લુક્કે
ચેઇએ વંદે ॥૪॥ વંદે નવ કોડિ સયં, પણવીસં કોડિ
લખ્ખ તેવન્ના ॥ અઠ્ઠાવીસ સહસ્સા, ચઉસય અઠ્ઠા-
સિયા પડિમા ॥૫॥ ॥૧૧॥

૧૨ જય તિહુઅણ પ્રારંભ ॥

જય તિહુઅણ વર કપ્પ રૂખ્ખ! જય જિણુ ધન્નં-
તરિ! જય તિહુણ કલ્લાણુકોસ! દુરિઅક્કરિ કેશરી!॥
તિહુઅણુજણુ અવિલંઘિયાણુ ભુવણુત્તય સામિઅ।
કુણસુ સુહાઇં જિણેસપાસથંભણુય પુરઠ્ઠિઅ ॥ ૧ ॥
તઈ સમરંત લહંતિ ઝત્તિવર પુત્તકલત્તાઇં, ધન્ન-સુવન્ન
હિરન્ન-પુણ્ણુ જણુભુંજઈ રજ્જઇ ॥ પિખ્ખઇ મુખ્ખ
અસંખસુખ્ખ તુહ પાસ પસાઈણુ, ઇય તિહુઅણુ વર-
કપ્પરૂખ્ખસુખ્ખઈ કુણુ મહજિણુ! ॥૨॥ જરજજ્જર
પરિજુણ્ણુ કન્નણુઠ્ઠસુકુઠ્ઠિણુ, ચખ્ખુખ્ખીણુ ખએણુ-
ખુણ્ણુ નર સલ્લિઅ સૂલિણુ ॥ તુહ જિણુ સરણુરસાયણેણુ
લહુ હુંતિ પુણુન્નવ, જય ધણ્ણંતરિ પાસ મહવિ તુહું
રોગહરો ભવ ॥૩॥ વિજ્જાજોઇસ મંતતંતસિદ્ધિઉ
અપયત્તિણુ, ભુવણુબ્ભુઅ અઠ્ઠવિહ સિદ્ધિ સિજ્જઇ તુહ
નામિણુ ॥ તુહ નામિણુ અપવિત્તઓ વિ જણુ હોઈ
પવિત્તઉ, તં તિહુઅણુ કલ્લાણુકોસ તુહ પાસ નિરૂ-

ત્તઉ ॥૪॥ ખુદ્દ પવત્તઈ મંત–તંત–જંતાઈ વિસુત્તઇ, ચર-થિર-ગરલ-ગહુગ્ગ-ખગ્ગરિ-ઉવગ્ગ-વિગંજઇ॥દુત્થિ યસત્થ અણુત્થ ઘત્થ નિચ્છારઇ દય કરિ, દુરિઅઇં હરઉ સ પાસદેઉ દુરિઅક્કરિકેસરિ ॥ ૫ ॥ ૧૨ ॥

૧૩ અથ જય મહાયસ પ્રારંભ ॥

જય મહાયસ જય મહાયસ, જય મહા ભાગ જય ચિંતિય સુહ ફલયા ॥ જય સમત્થ પરમત્થ જાણય, જય જય ગુરૂ ગરિમ ગુરૂ ॥ જય દુહત્ત–સત્તાણ તાણય, થંભણયઠિય પાસજિણ ॥ ભવિયહ ભીમ ભવત્થુ,ભવઅવણંતાણંતગુણ તુજઝતિ સંઝનમોત્થુ॥૧॥

૧૪ અથ જંકિંચિ સૂત્ર ॥

જં કિંચિ નામતિત્થં, સગ્ગે પાયાલિ માણુસે લોએ॥ જાઇં જિણબિંબાઇં, તાઇં સવ્વાઇં વંદામિ॥ ॥ ૧ ॥ ૧૪ ॥

૧૫ અથ નમુત્થુણં–શક્રસ્તવ સૂત્ર ॥

નમુત્થુણં અરિહંતાણં, ભગવંતાણં ॥૧॥ આઈ-ગરાણં, તિત્થયરાણં, સયંસંબુદ્ધાણં ॥૨॥ પુરિસુત્ત-માણં, પુરિસસીહાણં, પુરિસવરપુંડરીઆણં પુરિસવર-ગંધહત્થીણં ॥૩॥ લોગુત્તમાણં, લોગનાહાણં, લોગ-હિઆણં, લોગપઈવાણં, લોગપજ્જોઅગરાણં ॥૪॥ અભયદયાણં ચક્ખુદયાણં, મગ્ગદયાણં, સરણદયાણં,

બોહિદયાણં ॥૫॥ ધમ્મદયાણં, ધમ્મદેસિયાણં, ધમ્મ-નાયગાણં, ધમ્મસારહીણં, ધમ્મવરચાઉરંતચક્કવટ્ટીણં ॥૬॥ અપ્પડિહયવરનાણદંસણધરાણં, વિઅટ્ટછઉમાણં ॥૭॥ જિણાણં જાવયાણં, તિન્નાણં તારયાણં, બુદ્ધાણં બોહયાણં, મુત્તાણં મોઅગાણં ॥ ૮ ॥ સવ્વન્નૂણં, સવ્વદરિસિણં, સિવ-મયલ-મરૂઅ-મણંત-મક્ખય-મવ્વાબાહ-મપુણરાવિત્તિ-સિદ્ધિગઈ-નામધેયંઠાણં સંપત્તાણં, નમો જિણાણં જિઅભયાણં ॥૯॥ જેઅ અઈઆ સિદ્ધા, જેઅ ભવિસ્સંતિણાગએ કાલે ॥ સંપઇ અ વટ્ટમાણા,સવ્વે તિવિહેણ વંદામિ ॥૧૦॥૧૫॥

૧૬ અથ જાવંતિ ચેઈઆઇં સૂત્ર ॥

જાવંતિ ચેઈઆઇં, ઉડ્ઢે અ અ અહે અ તિરિઅ લોએઅ ॥ સવ્વાઇં તાઇં વંદે, ઈહ સંતો તત્થ સંતાઇં ૧ ॥૧૬॥

૧૭ અથ જાવંત કેવિ સાહૂ સૂત્ર ॥

જાવંત કેવિ સાહૂ, ભરહે-રવય-મહાવિદેહે અ ॥ સવ્વેસિં તેસિં પણઓ, તિવિહેણતિદંડવિરયાણં ॥૧૭

૧૮ અથ પરમેષ્ઠિ નમસ્કારઃ ॥

નમોડર્હત્સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાયસર્વસાધુભ્યઃ ૧ ॥ ૧૮ ॥

૧૯ અથ ઉવસગ્ગહરંસ્તવન ॥

ઉવસગ્ગહરં પાસં, પાસં વંદામિ કમ્મઘણ મુક્કં॥ વિસહર-વિસનિન્નાસં,મંગલકલ્લાણ આવાસં॥૧॥વિસ-

હરફુલિંગમંતં, કંઠે ધારેઈ જો સયા મણુઓ ॥ તસ્સ ગહરોગમારી, દુટ્ઠ-જરા-જંતિ ઉવસામં ॥૨॥ ચિટ્ઠઉ દૂરે મંતો, તુજ્ઝ પણામોવિ બહુફલો હોઇ॥ નરતિરિએસુવિ જીવા, પાવંતિ ન દુઃખ[1] દોહગ્ગં ॥૩॥ તુહ સમ્મત્તે લદ્ધે, ચિંતામણિ-કપ્પપાયવબ્ભહિએ ॥ પાવંતિ અવિગ્ઘેણં, જીવા અયરામરં ઠાણં ॥૪॥ ઇઅ સંથુઓ મહાયસ ! ભત્તિબ્ભર નિબ્ભરેણ હિઅએણ ॥તા દેવ દિજ્જ બોહિં ભવે ભવે પાસજિણચંદ ! ॥ ૫ ॥ ૧૯ ॥

૨૦ અથ જયવીઅરાય સૂત્ર ॥

જય વીયરાય જગગુરૂ, હોઉ મમં તુહ પભાવઓ ભયવં ॥ ભવનિવ્વેઓ મગ્ગા–ણુસારિઆ ઇટ્ઠફલસિદ્ધી ॥૧॥ લોગવિરૂદ્ધચ્ચાઓ, ગુરૂજણપૂઆ પરત્થકરણં ચ ॥ સુહગુરૂજોગો તવ્વયણ–સેવણા આભવમખંડા ॥ ૨ ॥ ૨૦ ॥

૨૧ અરિહંત ચેઇઆણં–ચૈત્યસ્તવ ॥

અરિહંત ચેઇઆણં, કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં ॥૧॥ વંદણ-વત્તિઆએ, પૂઅણવત્તિઆએ, સક્કારવત્તિઆએ, સમ્માણવત્તિઆએ, બોહિલાભવત્તિઆએ, નિરૂવ-સગ્ગવત્તિઆએ ॥૨॥ સદ્ધાએ, મેહાએ, ધિઇએ, ધાર-ધારણાએ, અણુપ્પેહાએ, વડ્ઢમાણીએ, ઠામિ કાઉ-સ્સગ્ગં ॥૩॥ ॥૨૧॥

---

૧ " દોગચ્ચં " ઇતિ પાઠાન્તર.

૨૨ અથ પુખ્ખરવરદ્દી–શ્રુતસ્તવ સૂત્ર ॥

પુખ્ખરવરદ્દીવડ્ઢે, ધાયઇસંડે અ જંબુદ્દીવે અ ॥
ભરહેરવય વિદેહે, ધમ્માઇગિરે નમંસામિ ॥૧॥
તમતિમિરપડલવિદ્ધં,સણસ્સ સુરગણનરિંદમહિઅસ્સ॥
સીમાધરસ્સ વંદે, પપ્ફોડિઅ–મોહજાલસ્સ ॥ ૨ ॥
જાઇજરામરણસોગપણાસણસ્સ,
કલ્લાણપુખ્ખલવિસાલસુહાવસ્સ ॥
કો દેવદાણવનરિંદગણચ્ચિઅસ્સ,
ધમ્મસ્સ સાર–મુવલબ્ભ કરે પમાયં ॥ ૩ ॥
સિદ્ધે ભો ! પયઓ ણમો જિણમએ, નંદી સયા સંજમે,
દેવં નાગ સુવન્ન કિન્નર–ગણ, સ્સબ્ભૂઅભાવચ્ચિએ ॥
લોગો જત્થ પઈટ્ઠિઓ જગમિણં, તેલુક્ક મચ્ચાસુરં,
ધમ્મો વડ્ઢઉ સાસઓ વિજયઓ, ધમ્મુત્તરં વડ્ઢઉ ॥૪॥
સુઅસ્સ ભગવઓ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં ॥
વંદણવત્તિઆએ૦ ॥ ૨૨ ॥

૨૩ સિદ્ધાણં બુદ્ધાણં–સિદ્ધસ્તવ સૂત્ર ॥

સિદ્ધાણં બુદ્ધાણં, પારગયાણં પરંપરગયાણં ॥ લોઅગ્ગ–મુવગયાણં,નમો સયા સવ્વસિદ્ધાણં ॥૧॥જો દેવાણવિ દેવો, જં દેવા પંજલી નમંસંતિ ॥ તં દેવદેવમહિઅં, સિરસા વંદે મહાવીરં ॥૨॥ ઇક્કોવિ નમુક્કારો, જિણવરવસહસ્સ વદ્ધમાણસ્સ ॥ સંસાર-

સાગરાઓ, તારેઇ નરં વ નારિં વા ॥૩॥ ઉજ્જિંત સેલસિહરે, દિક્ખા નાણં નિસીહિઆ જસ્સ ॥ તં ધમ્મચક્કવટ્ટિં, અરિટ્ઠનેમિં નમંસામિ ॥૪॥ ચત્તારિ અટ્ઠ દસ દો,–ય વંદિયા જિણવરા ચઉવ્વીસં ॥ પરમટ્ઠનિટ્ઠિઅટ્ઠા, સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ ॥૫॥ ॥૨૩॥

૨૪ અથ વેઆવચ્ચગરાણં ॥

વેઆવચ્ચગરાણં, સંતિગરાણં ॥ સમ્મદિટ્ઠિસમાહિગરાણં ॥ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં ॥ અન્નત્થ૦ ॥ ૨૪॥

૨૫ આચાર્યાદિ વંદન ॥

આચાર્ય મિશ્રં, ઉપાધ્યાય મિશ્રં, વર્તમાનગુરૂ મિશ્રં, સર્વ સાધુ મિશ્રં ॥૨૫॥

૨૬ અથ સવ્વસ્સવિ ॥

સવ્વસ્સવિ, દેવસિઅ, દુચ્ચિંતિઅ, દુબ્ભાસિય, દુચ્ચિટ્ઠિઅ, ઇચ્છાકારેણ સંદિસ્સહ ભગવન્ ॥ઇચ્છં॥ તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥ ૧ ॥ ૨૬ ॥

૨૭ ઇચ્છામિ ઠામિ ॥

ઇચ્છામિ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં. જો મે દેવસિઓ, અઇઆરો કઓ, કાઇઓ, વાઇઓ, માણસિઓ, ઉસ્સુત્તો, ઉમ્મગ્ગો, અકપ્પો, અકરણિજ્જો, દુજ્ઝાઓ, દુવ્વિચિંતિઓ, અણાયારો, અણિચ્છિઅવ્વો, અસાવગપાઉગ્ગો ॥ નાણે, તહ દંસણે, ચરિત્તાચરિત્તે,

સુએ, સામાઇએ, તિણ્હં ગુત્તીણં, ચઉણ્હં કસાયાણં, પંચણ્હં-મણુવ્વયાણં, તિણ્હં ગુણવ્વયાણં, ચઉણ્હં સિખ્ખાવયાણં, બારસવિહસ્સ સાવગધમ્મસ્સ, જં ખંડિઅં, જં વિરાહિઅં, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥૨૭

૨૮ સુગુરૂવાંદણા ॥

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! વંદિઉં, જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ ॥૧॥ અણુજાણહ, મે મિઉગ્ગહં ॥૨॥ નિસીહિ, અ-હો-કા-યં કા-ય સંફાસં, ખમણિજ્જો ભે કિલામો, અપ્પકિલંતાણં બહુસુભેણ, ભે [1]દિવસો વઇક્કંતો॥૩॥જ-ત્તા ભે?॥૪॥જ-વ-ણિજ્જં ચ ભે?॥૫॥ ખામેમિ, ખમાસમણો ! દેવસિઅં વઇક્કમ્મં [2]આવસ્સિઆએ, પડિક્કમામિ ખમાસમણાણં ॥૬॥ દેવસિઆએ, આસાયણાએ, તિત્તીસન્નયરાએ, જં કિંચિ મિચ્છાએ, મણદુક્કડાએ વયદુક્કડાએ, કાયદુક્કડાએ, કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોભાએ, સવ્વકાલિઆએ, સવ્વમિચ્છોવયારાએ, સવ્વધમ્માઇક્કમણાએ,

---

૧ રાઇપડિક્કમણામાં "રાઇવઇક્કંતા" પખ્ખીમાં "પખ્ખોવઇક્કંતો"–ચોમાસીમાં "ચઉમાસી વઇક્કંતા" અને સંવચ્છરીએ "સંવચ્છરો વઇક્કંતો" એવી રીતે પાઠ કહેવો.

૨ બીજી વારના વાંદણાએ "આવસ્સિઆએ" પદ ન કહેવું.

આસાયણાએ, જો મે અઇઆરો કઓ, તસ્સ ખમાસમણો ! પડિક્કમામિ, નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં વોસિરામિ ॥૨૮॥

૨૯ દેવસિયં આલોઉં સૂત્ર ॥

ઇચ્છાકારેણ સંદિસ્સહ ભગવન્ ! દેવસિયં આલોઉં ? ઇચ્છં, આલોએમિ. જો મે૰ ॥૨૯॥

૩૦ આલોયણ–સાત લાખ ॥

આજુણા ચાર પ્રહર દિવસમાં જે મેં જીવ વિરાધ્યા હોય, સાત લાખ પૃથિવીકાય, સાત લાખ અપ્પકાય, સાત લાખ તેઉકાય, સાત લાખ વાઉકાય, દશ લાખ પ્રત્યેક વનસ્પતિકાય, ચઉદ લાખ સાધારણ વનસ્પતિ કાય, બે લાખ બેઇંદ્રિય, બે લાખ તેઇંદ્રિય, બે લાખ ચૌરિંદ્રિય, ચાર લાખ દેવતા, ચાર લાખ નારકી, ચાર લાખ તિર્યંચ પંચેંદ્રિય, ચઉદ લાખ મનુષ્ય,એવં ચાર ગતિના ચૌરાશી લાખ જીવાયોનિમાં માહારે જીવે જે કોઈ જીવ હણ્યો હોય, હણાવ્યો હોય, હણતાં પ્રત્યે ભલો જાણ્યો હોય, તે સવ્વે હું મને વચને કાયાએ કરી તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥૩૦॥

૩૧ અઢાર પાપસ્થાનક ॥

૧ પ્રાણાતિપાત, ૨ મૃષાવાદ, ૩ અદત્તાદાન, ૪ મૈથુન, ૫ પરિગ્રહ, ૬ ક્રોધ, ૭ માન, ૮ માયા, ૯ લોભ, ૧૦ રાગ, ૧૧ દ્વેષ, ૧૨ કલહ, ૧૩ અભ્યાખ્યાન, ૧૪

પૈશુન્ય, ૧૫ રતિ અરતિ, ૧૬ પરપરિવાદ, ૧૭ માયા-મૃષાવાદ, ૧૮ મિથ્યાત્વશલ્ય, એ અઢારે પાપસ્થાનક સેવ્યાં હોય, સેવરાવ્યાં હોય, સેવતા પ્રત્યે ભલાં જાણ્યાં હોય, તે સવ્વે હું મન, વચન, કાયયે કરી તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥૩૧॥

૩૨ આલોયણ॥

જ્ઞાન, દર્શન, ચારિત્ર, પાટી, પોથી, ઠવણી, કવલી, નવકારવાલી, દેવ ગુરૂ ધર્મની આશાતના કરી હોય, પન્નરે કર્માદાનની આસેવના કરી હોય, રાજકથા, દેશકથા, સ્ત્રીકથા, ભક્તકથા કરી હોય. બીજી જે કોઇ પાપ-પર નિંદા કીધું હોય, કરાવ્યું હોય, કરતાં અનુમોદ્યું હોય તે સર્વ મને વચને, કાયાયે કરી, દિવસ અતિચાર આલોયણ કરી પડિ-કકમણામાં આલોઉં, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥ ઇતિ આલોયણ ॥૩૨॥

૩૩ અથ શ્રાવક વંદિત્તાસૂત્ર ॥

વંદિત્તુ સવ્વસિદ્ધે, ધમ્માયરિએ અ સવ્વસાહૂ અ॥ ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં,[1] સાવગધમ્માઇઆરસ્સ ॥૧॥ જો મે વયાઇઆરો, નાણે તહ દંસણે ચરિત્તે અ ॥ સુહુમો અ બાયરો વા, તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥૨॥ દુવિહે

---

૧ સ્વસ્થાનાત્ યત્પરસ્થાનં, પ્રમાદસ્ય વશાદ્ ગતં. તત્રૈવ ક્રમણં ભૂયઃ, પ્રતિક્રમણમુચ્યતે ॥

પરિગ્ગહંમિ, સાવજ્જે બહુવિહે અ આરંભે ॥ કારાવણે અ કરણે, પડિક્કમે દેવસિયં સવ્વં ॥૩॥ જં બદ્ધમિંદિએહિં, ચઉહિં કસાએહિં અપ્પસત્થેહિં ॥ રાગેણ વ દોસેણ વ, તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥૪॥ આગમણે નિગ્ગમણે, ઠાણે ચંકમણે અણાભોગે ॥ અભિઓગે અ નિઓગે, પડિક્કમે૦ ॥૫॥ સંકા કંખ વિગિચ્છા, પસંસ તહ સંથવો કુલિંગીસુ ॥ સમ્મત્તસ્સઇઆરે, પડિક્કમે૦ ॥૬॥ છક્કાયસમારંભે, પયણે અ પયાવણે અ જે દોસા ॥ અત્તટ્ઠા ય પરટ્ઠા, ઉભયટ્ઠા ચેવ તં નિંદે ॥૭॥ પંચણ્હ-મણુવયાણં, ગુણવ્વયાણં ચ તિણ્હમઇયારે ॥ સિખ્ખાણં ચ ચઉણ્હં, પડિક્કમે૦ ॥૮॥ પઢમે અણુવ્વયંમિ, થૂલગ-પાણાઇવાયવિરઇઓ॥ આયરિઅમપ્પસત્થે, ઇત્થ પમાયપ્પસંગેણં ॥ ૯ ॥ વહ બંધ છવિચ્છેએ, અઇભારે ભત્તપાણવુચ્છેએ ॥ પઢમવયસ્સ ઇઆરે; પડિક્કમે૦ ॥૧૦॥ બીએ અણુવ્વયંમિ, પરિથૂલગ-અલિઅવયણવિરઇઓ ॥ આયરિઅમપ્પસત્થે, ઇત્થ પમાયપ્પસંગેણં ॥ ૧૧ ॥ સહસા રહસ્સ દારે, મોસુવએસે અ કૂડલેહે અ ॥ બીયવયસ્સ-ઇઆરે, પડિક્કમે૦ ॥૧૨॥ તઇએ અણુવ્વયંમિ, થૂલગપરદવ્વહરણવિરઇઓ ॥ આયરિઅ-મપ્પસત્થે, ઇત્થ પમાયપ્પસંગેણં ॥૧૩॥ તેનાહડપ્પઓગે, તપ્પડિરૂવે વિરૂદ્ધ ગમણે અ ॥ કૂડતુલ કૂડમાણે, પડિક્કમે૦ ॥૧૪॥ ચઉત્થે

અણુવ્વયંમિ, નિચ્ચં પરદારગમણ–વિરઈઓ ॥ આય-
રિઅમપ્પસત્થે, ઇત્થ પમાયપ્પસંગેણં ॥ ૧૫ ॥ અપ-
રિગ્ગહિઆ ઇત્તર, અણંગ વિવાહ તિવ્વ–અણુરાગે ॥
ચઉત્થવયસ્સ–ઇઆરે, પડિક્કમે૦ ॥૧૬॥ ઇત્તો અણુ-
વ્વએ પંચમંમિ, આયરિઅમપ્પસત્થંમિ ॥ પરિમાણ
પરિચ્છેએ, ઇત્થ પમાયપ્પસંગેણં ॥ ૧૭ ॥ ધણધન્ન
ખિત્તવત્થૂ, રૂપ્પસુવન્ને અ કુવિઅ–પરિમાણે ॥ દુપએ
ચઉપ્પયંમિય, પડિક્કમે૦॥૧૮॥ ગમણસ્સ ય પરિમાણે,
દિસાસુ ઉડ્ઢં અહેઅ તિરિઅં ચ ॥ વુડ્ઢિ સઇઅંતરદ્ધા,
પઢમંમિ ગુણવ્વએ નિંદે ॥૧૯॥ મજ્જંમિ અ મંસંમિ
અ, પુપ્ફે અ ફલે અ ગંધમલ્લે અ ॥ ઉવભોગેપરિ-
ભોગે, બીયંમિ ગુણવ્વએ નિંદે ॥૨૦॥ સચ્ચિતે પડિ-
બદ્ધે, અપોલ દુપ્પોલિઅં ચ આહારે ॥ તુચ્છોસહિ-
ભખ્ખણયા, પડિક્કમે૦॥૨૧॥ઇંગાલી–વણ–સાડી, ભાડી
–ફોડી–સુવજ્જએ કમ્મં॥વાણિજ્જં ચેવ દંત, લખ્ખ-
રસ-કેસ-વિસ-વિસયં ॥૨૨॥એવં ખુ જંતપિલ્લણ.કમ્મં
નિલ્લંછણં ચ દવદાણં॥સર-દહ-તલાય-સોસં, અસઈપોસં
ચ વજ્જિજ્જા ॥૨૩॥ સત્થગ્ગિ–મુસલ–જંતગ, તણ-
કટ્ઠે-મંત-મૂલ-ભેસજ્જે ॥ દિન્ને દવાવિએ વા. પડિક્કમે૦
॥૨૪॥ન્હાણુ-વટ્ટણ-વન્નગ, વિલેવણે સદ્દ-રુવ-રસ-ગંધે॥
વત્થાસણ–આભરણે, પડિક્કમે૦ ॥૨૫॥ કંદપ્પે કુક્કુઇએ,
મોહરિ અહિગરણ ભોગઅઇરિત્તે ॥ દંડંમિ અણટ્ઠાએ

તઇયંમિ ગુણ૦વએ નિંદે ॥ ૨૬ ॥ તિવિહે દુપ્પણિ-
હાણે, અણવટ્ઠાણે તહા સઇવિહૂણે ॥ સામાઇઅ વિતહ-
કએ, પઢમે સિખ્ખાવએ નિંદે ॥ ૨૭ ॥ આણવણે
પેસવણે, સદ્દે રુવે અ પુગ્ગલખ્ખેવે ॥ દેસાવગાસિયંમિ,
બીએ સિખ્ખાવએ નિંદે ॥ ૨૮ ॥ સંથારૂચ્ચારવિહી-
પમાય તહ ચેવ ભોયણાભોએ ॥ પોસહ વિહિવિવરીએ,
તઇએ સિખ્ખાવએ નિંદે ॥ ૨૯ ॥ સચ્ચિત્તે નિખ્ખ-
વણે, પિહિણે વવએસ મચ્છરે ચેવ ॥ કાલાઇક્કમદાણે,
ચઉત્થે સિખ્ખાવએ નિંદે ॥ ૩૦ ॥ સુહિએસુ અ દુહિ-
એસુ અ, જા મે અસ્સંજએસુ અણુકંપા ॥ રાગેણ વ
દોસેણ વ, તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥ ૩૧ ॥ સાહૂસુ
સંવિભાગો, ન કઓ તવ–ચરણ–કરણજુત્તેસુ ॥ સંતે
ફાસુઅદાણે, તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥ ૩૨ ॥ ઇહ
લોએ પરલોએ, જીવિઅ–મરણે અ આસંસપઓગે ॥
પંચવિહો અઇઆરો, મા મજ્ઝં હુજ્જ મરણંતે ॥૩૩॥
કાએણ કાઇઅસ્સ, પડિક્કમે વાઇઅસ્સ વાયાએ ॥
મણસા માણસિઅસ્સ, સ૦વસ્સ વયાઇઆરસ્સ ॥૩૪॥
વંદણવય સિખ્ખા,–ગારવેસુ સન્ના કસાયદંડેસુ ॥ ગુત્તી-
સુ અ સમિઇસુ અ, જો અઇઆરોઅ તં નિંદે ॥ ૩૫ ॥
સમ્મદિટ્ઠી જીવો, જઈ વિ હુ પાવં સમાયરે કિંચી ॥
અપ્પો સિ હોઈ બંધો, જેણ ન નિદ્ધંધસં કુણઈ ॥૩૬॥
તંપિ હુ સપડિક્કમણં, સપ્પરિઆવં સઉત્તરગુણં ચ ॥

ખિપ્પં ઉવસામેઇ, વાહિવ્વ સુસિખ્ખિઓ વિજ્જો ॥
॥ ૩૭ ॥ જહા વિસં કુટ્ઠગયં, મંતમૂલવિસારયા ॥
વિજ્જા હણંતિ મંતેહિં, તો તં હવઇ નિવ્વિસં ॥૩૮॥
એવં અટ્ઠવિહં કમ્મં, રાગ–દોસ–સમજ્જિઅં ॥ આલો
અંતો અ નિંદંતો, ખિપ્પં હણઇ સુસાવઓ ॥ ૩૯ ॥
કયપાવોવિ મણુસ્સો, આલોઇઅ નિંદિય ગુરૂ સગાસે ॥
હોઇ અઇરેગલહુઓ, ઓહરિઅભરૂવ્વ ભારવહો ॥૪૦॥
આવસ્સએણ એએણ, સાવઓ જઇવિ બહુરઓ
હોઈ ॥ દુખ્ખાણમંતકિરિઅં, કાહી અચિરેણ કાલેણ
॥ ૪૧ ॥ આલોઅણા બહુવિહા, ન ય સંભરિઆ પડિ-
ક્કમણકાલે ॥ મૂલગુણ ઉત્તરગુણે, તં નિંદે તં ચ ગરિ-
હામિ ॥ ૪૨ ॥ તસ્સ[1] ધમ્મસ્સ કેવલિ પન્નત્તસ્સ ॥
અબ્ભુટ્ઠિઓમિ આરાહણાએ, વિરઓમિ વિરાહણાએ ॥
તિવિહેણ પડિક્કંતો, વંદામિ જિણે ચઉવ્વીસં ॥૪૩॥
જાવંતિ ચેઇઆઇં૦ ॥ ૪૪ ॥ જાવંત કેવિ સાહૂ૦ ॥૪૫॥
ચિરસંચિય પાવપણાસણીઈ, ભવસયસહસ્સમહણીએ
॥ ચઉવીસ–જિણ વિણિગ્ગય–કહાઈ, વોલંતુ મે દિઅહા
॥ ૪૬ ॥ મમ મંગલમરિહંતા, સિદ્ધા સાહૂ સુઅં ચ
ધમ્મો અ ॥ સમ્મદ્દિટ્ઠી દેવા, દિંતુ સમાહિં ચ બોહિં
ચ ॥ ૪૭ ॥ પડિસિદ્ધાણં કરણે, કિચ્ચાણમકરણે પડિ-

---

૧ ટિપણી–"તસ્સ ધમ્મસ્સ કેવલી પન્નત્તસ્સ" આ પદને મનમાં વિચારવું મુખથી ઉચ્ચારણ કરવું નહિ. સંપ્રદાય.

ક્કમણું ॥ અસદ્દહણે અ તહા, વિવરીયપરુવણાએ અ ॥ ૪૮ ॥ ખામેમિ સવ્વજીવે, સવ્વે જીવા ખમંતુ મે ॥ મિત્તી મે સવ્વભૂએસુ, વેરં મજ્ઝં ન કેણઇ ॥ ૪૯ ॥ એવ-મહં આલોઇઅ, નિંદિઅ ગરહિઅ દુગંછિઅં સમ્મં ॥ તિવિહેણ પડિક્કંતો, વંદામિ જિણે ચઉવ્વીસં ॥ ૫૦ ॥ ઇતિ વંદિતા સૂત્ર ॥ ૩૩ ॥

૩૪ અબ્ભુટ્ઠિઓ (ગુરૂ ખામણા) સૂત્ર ॥

ઇચ્છાકારેણ સંદિસ્સહ ભગવન્ ! અબ્ભુટ્ઠિઓમિ અબ્ભિંતર દેવસિયં ખામેઉં ? ઇચ્છં, ખામેમિ દેવસિયં ॥ જં કિંચિ અપત્તિયં, પરપત્તિયં, ભત્તે, પાણે, વિ-ણએ, વેઆવચ્ચે, આલાવે, સંલાવે, ઉચ્ચાસણે, સમા-સણે, અંતરભાસાએ, ઉવરિભાસાએ, જં કિંચિ મ-જ્ઝવિણય-પરિહીણં સુહુમં વા બાયરં વા, તુબ્ભે જા-ણહ, અહં ન જાણામિ, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥૩૪॥

૩૫ આયરિઅ ઉવજ્ઝાએ સૂત્ર ॥

આયરિઅ ઉવજ્ઝાએ, સીસે સાહમ્મીએ કુલ ગણે અ । જે મે કેઇ કસાયા, સવ્વે તિવિહેણ ખામેમિ ॥ ૧ ॥ સવ્વસ્સ સમણ-સંઘસ્સ, ભગવઓ અંજલિં કરિઅ સીસે ॥ સવ્વં ખમાવઇત્તા, ખમામિ સવ્વસ્સ અહયંપિ ॥ ૨ ॥ સવ્વસ્સ જીવરાસિસ્સ, ભાવઓ

ધમ્મો-નિહિઅ-નિઅચિત્તો ॥ સવ્વં ખમાવઇત્તા, ખમામિ સવ્વસ્સ અહયંપિ ॥ ૩ ॥ ૩૫ ॥

૩૬ શ્રુતદેવતાની સ્તુતિ ॥

સુવર્ણશાલિની દેયાત્, દ્વાદશાંગી જિનોદ્ભવા શ્રુતદેવી સદા મહ્ય, મશેષશ્રુતસંપદમ્ ॥ ૧ ॥ ૩૬ ॥

૩૭ ક્ષેત્રદેવતાની સ્તુતિ ॥

યાસાં ક્ષેત્રગતાઃ સંતિ, સાધવઃ શ્રાવકાદયઃ ॥ જિનાજ્ઞાં સાધયંતસ્તા, રક્ષંતુ ક્ષેત્ર દેવતા ॥૧॥ ૩૭ ॥

૩૮ નમોઽસ્તુ વર્દ્ધમાનાય ॥

ઇચ્છામો અણુસટ્ઠિં, નમો ખમાસમણાણં ॥ નમોઽર્હત્૦ ॥

નમોઽસ્તુ વર્દ્ધમાનાય, સ્પર્દ્ધમાનાય કર્મણા ॥ તજ્જયાવાપ્તમોક્ષાય, પરોક્ષાય કુતીર્થિનામ્ ॥ ૧ ॥ યેષાં વિકચારવિન્દરાજ્યા, જ્યાયઃ ક્રમકમલાવલિં દધત્યા ॥ સદૃશૈરિતિ સંગતં પ્રશસ્યં, કથિતં સન્તુ શિવાય તે જિનેન્દ્રાઃ ॥ ૨ ॥ કષાયતાપાર્દિત-જન્તુ નિર્વૃતિં, કરોતિ યો જૈનમુખાંબુદોદ્ગતઃ ॥ સ શુક્રમાસોદ્ભવવૃષ્ટિસન્નિભો, દધાતુ તુષ્ટિં મયિ વિસ્તરો ગિરામ્ ॥ ૩ ॥ ઈતિ ॥ ૩૮ ॥

૩૯ શ્રી સકલતીર્થ નમસ્કાર ॥

સદ્ભકત્યા દેવલોકે રવિ શશિ ભવને વ્યંતરાણાં

નિકાયે, નક્ષત્રાણાં નિવાસે ગ્રહગણ પટલે તારકાણાં વિમાને ॥ પાતાલે પન્નગેન્દ્રે સ્ફુટ મણિ કિરણે ધ્વસ્ત સાન્દ્રાન્ધકારે, શ્રીમત્તીર્થંકરાણાં પ્રતિદિવસમહં તત્ર ચૈત્યાનિ વંદે ॥ ૧ ॥ વૈતાઢયે મેરૂશૃંગે રૂચકગિરિવરે કુંડલે હસ્તિદંતે, વક્ષસ્કારે કૂટનંદીશ્વરકનકગિરૌ નૈષધે નીલવંતે ॥ ચૈત્રે શૈલે વિચિત્રે યમકગિરિવરે ચક્રવાલે હિમાદ્રૌ, શ્રીમ૦ ॥ ૨ ॥ શ્રીશૈલે વિંધ્યશૃંગે વિમલગિરિવરે હ્યર્બુદે પાવકે વા, સમ્મેતે તારકે વા કુલગિરિશિખરેઽષ્ટાપદે સ્વર્ણશૈલે ॥ સહ્યાદ્રૌ ચૌજયંતે વિપુલગિરિવરે ગુર્જરે રોહણાદ્રૌ, શ્રીમ૦ ॥ ૩ ॥ આઘાટે મેદપાટે ક્ષિતિતટમુકુટે ચિત્રકૂટે ત્રિકૂટે, લાટે નાટે ચ ઘાટે વિટપિઘનતટે દેવકૂટે વિરાટે ॥ કર્ણાટે હેમકૂટે વિકટતરકટે ચક્રકૂટે ચ ભોટે, શ્રીમ૦ ॥ ૪ ॥ શ્રીમાલે માલવે વા મલયિનિ નિષધે મેખલે પિચ્છલે વા, નેપાલે નાહલે વા કુવલય તિલકે સિંહલે કેરલે વા ॥ ડાહાલે કોશલે વા વિગલિતસલિલે જંગલે વાઢમાલે, શ્રીમ૦ ॥ ૫ ॥ અંગે વંગે કલિંગે સુગતજનપદે સત્પ્રયાગે તિલંગે, ગૌડે ચૌડે મુરંડે વરતરદ્રવિડે ઉદ્રિયાણે ચ પૌંડ્રે ॥ આર્દ્રે માદ્રે પુલિંદ્રે દ્રવિડ કુવલયે કાન્યકુબ્જે સુરાષ્ટ્રે, શ્રી૦ ॥૬॥ ચંદ્રાયાં ચંદ્રમુખ્યાં ગજપુરમથુરા પત્તને ચોજજયિન્યાં, કૌશાંબ્યાં કોશલાયાં કનકપુરવરે દેવગિર્યાં ચ કાશ્યામ્ ॥ નાશિકયે રાજગેહે દશપુર નગરે

ભદ્દિલે તામ્રલિપ્ત્યાં, શ્રી૦ ॥ ૭ ॥ સ્વર્ગે મર્ત્યેઽન્તરિક્ષે ગિરિશિખરદ્રહે સ્વર્ણદીનીર તીરે, શૈલાગ્રે નાગલોકે જલનિધિપુલિને ભરૂહાણાં નિકુંજે ॥ ગ્રામેઽરણ્યે વને વા સ્થલજલવિષમે દુર્ગમધ્યે ત્રિસંધ્યં, શ્રીમ૦ ॥ ૮ ॥ "[1]શ્રીમન્મેરૌ કુલાદ્રૌ રૂચકનગવરે શાલ્મલૌ જંબુવૃક્ષે ચોજ્જયિન્યે ચૈત્યનંદે રતિકરરૂચકે કૌંડલે માનુષાંકે ॥ ઇક્ષુકારે જિનાદ્રૌ ચ દધિમુખગિરૌ વ્યંતરે સ્વર્ગલોકે, જ્યોતિર્લોકે ભવંતિ ત્રિભુવનવલયે યાનિ ચૈત્યાલયાનિ" ॥ ૯ ॥ ઇત્થં શ્રીજૈનચૈત્ય સ્તવનમનુદિનં યે પઠંતિ પ્રવીણાઃ, પ્રોદ્યત્કલ્યાણહેતુ કલિમલહરણ :ભક્તિભાજસ્ત્રિસંધ્યમ્ ॥ તેષાં શ્રીતીર્થયાત્રાફલમતુલમલં જાયતે માનવાનાં, કાર્યાણાં સિદ્ધિરૂચ્ચૈઃ પ્રમુદિત મનસાં ચિત્તમાનંદકારિ ॥૧૦॥ ઇતિ જિન ચૈત્યવંદનં સંપૂર્ણમ્ ॥૩૯॥

૪૦ પરસમય તિમિરતરણિં ॥

પરસમયતિમિરતરણિં, ભવસાગરવારિતરણ વરતરણિં ॥ રાગપરાગસમીરં, વંદે દેવં મહાવીરમ્ ॥૧॥ નિરૂદ્ધસંસાર–વિહારકારિ, દુરન્તભાવારિગણાનિકામં॥ નિરન્તરં કેવલિસત્તમા વો, ભવાવહં મોહભરં હરંતુ ॥૨॥ સંદેહકારિ કુનયાગમરુઢગૂઢ, સંમોહપંકહરણામલવારિપૂરમ્ ॥ સંસારસાગરસમુત્તરણોરૂનાવં, વીરાગમં પરમસિદ્ધિકરં નમામિ ॥૩॥ પરિમલભરલોભાલીઢલો-

---

૧ નવમી ગાથા પ્રક્ષેપક છે.

લાલિમાલા, વરકમલનિવાસે હારનિહારહાસે ॥ અવિ-રલભવકારાગારવિચ્છિત્તિકારં, કુરૂકમલકરે મે મઙ્ગલં દેવિ સારમ્ ॥ ૪ ॥ ૪૦ ॥

૪૧ સંસારદાવાની સ્તુતિ ॥

સંસારદાવાનલ–દાહ નીરં, સંમોહધૂલીહરણે સમીરમ્ ॥ માયા–રસા–દારણ–સારસીરં, નમામિ વીરં ગિરિસાર ધીરમ્ ॥ ૧ ॥ ભાવાવનામ–સુરદાનવમાનવેન, ચૂલાવિલોલકમલાવલિમાલિતાનિ ॥ સંપૂરિતાભિનતલોકસમીહિતાનિ, કામં નમામિ જિનરાજ પદાનિ તાનિ ॥૨॥ બોધાગાધં સુપદપદવી–નીરપૂરાભિરામં, જીવાહિંસાવિરલલહરીસંગમમાગાહદેહમ્ ॥ ચૂલાવેલં ગુરૂગમમણીસંકુલં દૂરપારં, સારં વીરા ગમજલનિધિં સાદરં સાધુ સેવે ॥૩॥ આમૂલાલોલ ધૂલી–બહુલપરિમલાલીઢલોલાલિમાલા, ઝંકારારાવસારા–મલદલકમલાગારભૂમી–નિવાસે ॥ છાયાસંભાર સારે ! વરકમલકરે ! તારહારાભિરામે ! વાણીસંદોહદેહે ! ભવવિરહવરં દેહિ મે દેવિ ! સારમ્ ॥ ૪ ॥ ૪૧ ॥

૪૨ વરકનક (એકસો સિત્તેર જિન) સ્તુતિ ॥

ઓં વરકણય–સંખ–વિદ્રુમ–મરગય–ઘણ–સન્નિહં વિગયમોહં ॥ સત્તરિસયં જિણાણં, સવ્વામર પૂઇયં વંદે ॥ સ્વાહા ॥ ૧ ॥ ૪૨ ॥

૪૩ સ્તંભન પાર્શ્વનાથ ચૈત્યવંદન ॥

શ્રીસેઢીતટિનીતટે પુરવરે શ્રીસ્તંભને સ્વર્ગિરૌ, શ્રીપૂજ્યાભયદેવસૂરિ વિબુધાધીશૈઃ સમારોપિતઃ ॥ સંસિક્તઃ સ્તુતિભિર્જલૈઃ શિવફલં સ્ફૂર્જત્ફણાપલ્લવ, પાર્શ્વઃ કલ્પતરૂઃ સમે પ્રથયતાં નિત્યં મનોવાંછિતમ્ ॥૧॥ આધિ વ્યાધિહરો દેવો, જીરાવલ્લીશિરોમણિઃ ॥ પાર્શ્વ નાથો જગન્નાથો, નિત્યનાથો નૃણાં શ્રિયે ॥ ૨ ॥ ૪૩ ॥

૪૪ શ્રીથંભણયટ્ઠિયપાસસામિણો ॥

સિરિ થંભણયટ્ઠિયપા,-સસામિણો શેસ તિત્થસા-મીણં ॥ તિત્થ સમુન્નય કારણં, સુરાસુરાણં ચ સવ્વેસિં ॥૧॥ એસમહં સરણત્થં, કાઉસ્સગ્ગં કરેમિ સત્તીએ ॥ ભત્તીએ ગુણ સુટ્ઠિયસ્સ, સંઘસ્સ સમુન્નય નિમિત્તં ॥૨॥ શ્રીસ્થંભનપાર્શ્વનાથજી આરાધવા નિમિત્તં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં૦ ॥ વંદણવત્તિયાએ૦ ॥ ૩ ॥ ૪૪ ॥

૪૫ શ્રી ગુરૂદેવ સ્મરણ ॥

શ્રી ખરતર ગચ્છ શ્રૃંગાર જંગમ યુગપ્રધાન ભટ્ટારક દાદાજી શ્રી જિનદત્ત સૂરિ ચારિત્રચૂડામણીજી આરાધવા નિમિત્તં કરેમિ કાઉસ્સગં૦ ॥ અન્નત્થ૦ ॥

તેવીજ રીતે શ્રી જિનકુશલસૂરિજી મહારાજનો કાઉસગ્ગ કરવો ॥ ૧ ૪૫ ॥

૪૬ ચઉક્કસાય ॥

ચઉક્કસાય પડિમલ્લુલ્લૂરણુ, દુજ્જય-મયણુ-બાણુ મુસુમ્મૂરણુ ॥ સરસપિયંગુવન્નુ ગયગામિઉ, જયઉ પાસુ ભુવણત્તયસામિઉ ॥૧॥ જસુ તણુ કંતિ કડપ્પ-સિણિદ્ધઉ, સોહઇ ફણિમણિકિરણાલિદ્ધઉ ॥ નં નવ-જલહર-તડિલ્લય-લંછિઉ, સો જિણુ પાસુ પયચ્છઉ વંછિઉ ॥૨॥ અર્હન્તો ભગવંત ઇંદ્રમહિતાઃ સિદ્ધાશ્ચ સિદ્ધિ સ્થિતા, આચાર્યા જિનશાસનોન્નતિકરા પૂજ્યા ઉપાધ્યાયકાઃ ॥ શ્રીસિદ્ધાંતસુપાઠકા મુનિવરા રત્ન ત્રયારાધકાઃ, પંચૈતે પરમેષ્ઠિનઃ પ્રતિદિનં કુર્વંતુ વો મંગલમ્ ॥ ૩ ॥ ૪૬ ॥

૪૭ લઘુશાંતિસ્તવઃ ॥

શાંતિં શાંતિનિશાંતં, શાંતં શાંતાશિવં નમસ્કૃત્ય ॥ સ્તોતુઃ શાંતિનિમિત્તં, મંત્રપદૈઃ શાંતયે સ્તૌમિ ॥ ૧ ॥ ઓમિતિનિશ્ચિતવચસે, નમો નમો ભગવતેઽર્હતે પૂજામ્ ॥ શાંતિજિનાય જયવતે, યશસ્વિને સ્વામિને દમિનામ્ ॥૨॥ સકલાતિશેષકમહા,-સંપત્તિસમન્વિતાય શસ્યાય ॥ ત્રૈલોક્ય પૂજિતાય ચ, નમો નમઃ શાંતિદે-વાય ॥ ૩ ॥ સર્વામર સુસમૂહ,-સ્વામિકસંપૂજિતાય નિર્જિતાય ॥ ભુવન જનપાલનોદ્યત-તમાય સતતં નમસ્તસ્મૈ ॥૪॥ સર્વ દુરિતૌઘનાશન-કરાય સર્વાશિ-

વપ્રશમનાય ॥ દુષ્ટગ્રહભૂતપિશાચ,–શાકિનીનાં પ્રમથ-
નાય ॥ ૫॥ યસ્યેતિનામમંત્ર,–પ્રધાનવાકયોપયોગકૃત-
તોષા ॥ વિજયા કુરૂતે જનહિત–મિતિ ચ નુતા નમત
તં શાંતિમ્ ॥૬॥ ભવતુ નમસ્તે ભગવતિ ! વિજયે
સુજયે પરાપરૈરજિતે ! ॥ અપરાજિતે! જગત્યાં, જય-
તીતિ જયાવહે ભવતિ ! ॥૭॥ સર્વસ્યાપિ ચ સંઘસ્ય,
ભદ્ર કલ્યાણમંગલપ્રદદે ! ॥ સાધૂનાં ચ સદા શિવ,–
સુતુષ્ટિપુષ્ટિપ્રદે જીયાઃ ॥૮॥ ભવ્યાનાં કૃતસિદ્ધે ! નિવૃ-
તિનિર્વાણજનનિ ! સત્વાનામ્ ॥ અભય પ્રદાનનિરતે,!
નમોસ્તુ સ્વસ્તિપ્રદે ! તુભ્યમ્ ॥૯॥ ભક્તાનાં જન્તૂનાં,
શુભાવહે ! નિત્યમુદ્યતે ! દેવિ ! ॥ સમ્યગ્દષ્ટીનાં ધૃતિ,–
રતિ–મતિબુદ્ધિપ્રદાનાય ॥૧૦॥ જિનશાસન–નિરતાનાં,
શાંતિનતાનાં ચ જગતિ જનતાનામ્ ॥ શ્રીસંપત્કી-
ર્ત્તિયશો વર્દ્ધિનિ ! જય દેવિ ! વિજયસ્વ ॥૧૧॥
સલિ લાનલવિષવિષધર–દુષ્ટગ્રહરાજરોગરણભયતઃ ॥
રાક્ષસરિપુગણમારી,–ચૌરેતિશ્વાપદાદિભ્યઃ ॥૧૨॥ અથ
રક્ષ રક્ષ સુશિવં, કુરૂ કુરૂ શાંતિં ચ કુરૂ કુરૂ સદેતિ ॥
તુષ્ટિં કુરૂ કુરૂ પુષ્ટિં, કુરૂ કુરૂ સ્વસ્તિં ચ કુરૂ કુરૂ ત્વં ॥
૧૩ ॥ ભગવતિ ! ગુણવતિ ! શિવશાંતિ–તુષ્ટિ–પુષ્ટિસ્વ-
સ્તીહ કુરૂ કુરૂ જનાનામ્ ॥ ઓમિતિ નમો નમો હ્રૂાઁ
હ્રીઁ હ્રૂઁ હ્રઃ યઃ ક્ષઃ હ્રીઁ ફુટ્ ફુટ્ સ્વાહા ॥૧૪॥ એવં
યન્નામાક્ષર–પુરસ્સરં સંસ્તુતા જયાદેવી ॥ કુરૂતે શાંતિં

નમતાં, નમો નમઃ શાંતયે તસ્મૈ ॥૧૫॥ ઇતિ પૂર્વસૂરિ દર્શિત,-મંત્રપદવિદર્ભિતઃ સ્તવઃ શાંતેઃ ॥ સલિલા-દિ-ભયવિનાશી, શાંત્યાદિકરશ્ચ ભક્તિમતામ્ ॥ ૧૬ ॥ યશ્ચૈનં પઠતિ સદા, શૃણોતિ ભાવયતિ વા યથાયોગ્યમ્॥ સ હિ શાંતિપદં યાયાત્, સૂરિઃ શ્રીમાનદેવશ્ચ ॥૧૭॥ ઉપસર્ગાઃ ક્ષયં યાંતિ, છિદ્યંતે વિઘ્નવલ્લયઃ ॥ મનઃ પ્રસ-ન્નતામેતિ, પૂજ્યમાને જિનેશ્વરે ॥ ૧૮ ॥ સર્વ-મંગલ-માંગલ્યં, સર્વ-કલ્યાણ કારણમ્ ॥ પ્રધાનં સર્વ ધર્માણાં જૈનં જયતિ શાસનમ્ ॥ ૧૯ ॥ ઇતિ શ્રી લઘુશાન્તિ સ્તવઃ ॥ ૪૭ ॥

॥ ઇતિ રાઇ દેવસિ પ્રતિક્રમણ સૂત્ર સંપૂર્ણમ્ ॥

અથ જયતિહુઅણ સ્તોત્રમ્

જય તિહુઅણ વરકપ્પરૂખ્ખ જય જિણધન્નંતરિ, જય તિહુઅણ કલ્લાણકોસ દુરિઅક્કરિ કેસરિ ॥ તિહુઅણજણ અવિલંઘિયાણ ભુવણત્તયસામિઅ, કુણસુસુહાઈ જિણેસપાસ થંભણય પુરટ્ઠિઅ ॥ ૧ ॥ તઇ સમરંત લહંતિ ઝત્તિવર–પુત્તકલત્તઇ, ધણ્ણ–સુવણ્ણ -હિરણ્ણ–પુણ્ણ જણભુંજઇ રજ્જઇ ॥ પિખ્ખઇ મુખ્ખ અસંખસુખ્ખ તુહ પાસ પસાઇણ, ઇય તિહુઅણ વરકપ્પરૂખ્ખસુખ્ખઈ કુણ મહજિણ ॥ ૨ ॥ જરજજ્જર પરિજુણ્ણ–કણ્ણણટ્ઠુસુકુટ્ઠિણ, ચખ્ખુખ્ખીણ ખએણખુણ્ણ નર સલ્લિઅ સૂલિણ ॥ તુહ જિણ સરણરસાયણેણ લહુ હુંતિ પુણણ્ણવ, જય ધણ્ણંતરિ પાસ મહવિ તુહ રોગહરો ભવ ॥ ૩ ॥ વિજ્જાજોઇસ મંતતંતસિદ્ધિઉ અપયત્તિણ, ભુવણખ્ભુઅ અટ્ઠવિહ સિદ્ધિ સિજ્જઈ તુહ નામિણ ॥ તુહ નામિણ અપવિત્તઓ વિ જણ હોઈ પવિત્તઉ, તં તિહુઅણ કલ્લાણકોસ તુહ પાસ નિરૂત્તઉ ॥ ૪ ॥ ખુદ્દ પવત્તઈ મંત–તંત–જંતાઇ વિસુત્તઈ, ચરથિરગરલગહુગ્ગખગ્ગરિઉવગ્ગ વિ ગંજઇ ॥ દુત્થિય સત્થ–અણત્થ–ઘત્થ–નિત્થારઈ દય કરિ, દુરિઅઇ હરઉ સ પાસદેઉ દુરિઅક્કરિકેસરિ ॥ ૫ ॥ તુહ આણા થંભેઇ ભીમદપ્પુદ્ધુર સુરવર, રખ્ખસ–જખ્ખ–

ફણિંદ વિંદ ચોરાનલજલહર ॥ જલથલચારિરઉદ્દખુદ્દ પસુ જોઇણિ જોઇઅ, ઇય તિહુઅણ અવિલંઘિઆણ જય પાસ સુસામિ અ ॥ ૬ ॥ પત્થિઅ અત્થઅણુત્થ-તિત્થ ભત્તિબ્ભર નિબ્ભર, રોમંચંચિઅ ચારૂકાય કિન્નરનર સુરવર ॥ જસુ સેવહિ કમકમલજુઅલ પ-ખ્ખાલિઅ કલિમલુ, સો ભુવણત્તયસામિપાસ મહ મદ્દઉ રિઉબલુ ॥ ૭ ॥ જય જોઇઅ મણકમલભસલ ભય પંજરકુંજર, તિહૂઅણજણઆણંદચંદ ભુવણત્ત-યદિણયર ॥ જય મઇમેઇણિ વારિવાહ જય જંતુપિઆ-મહ, થભં ણયટ્ઠિઅ પાસનાહ નાહત્તણ કુણ મહ ॥૮॥ બહુ વિહુવણ્ણઅવણ્ણસુણ્ણંવણ્ણિઉ છપ્પણ્ણિહિં, મુખ્ખધમ્મ કામત્થ કામ નર નિયનિયસત્થહિં ॥ જં જઝાયઇ બહુદરિસણત્થ બહુનામપસિદ્ધઉ, સો જોઇઅ મણકમલભસલ સુહ પાસ પવદ્ધઉ ॥ ૯ ॥ ભય વિબ્ભ રણઝણિરદસણ થરહરિઅસરીરય, તર-લિઅમયણવિસણ્ણસુણ્ણગગ્ગર ગિર કરૂણય । તઇ સહસત્તિ સરંતિ હુંતિ નરનાસિઅ ગુરૂદર, મહ વિજ્જવિ સિજ્જિજસઇ પાસ ભય પંજરકુંજર ॥ ૧૦ ॥ પઇ પાસવિઅસંતનિત્તપત્તંતપવિત્તિય, વાહપવાહ પવૂઢરૂઢ દુહદાહ સુપુલિય ॥ ભણ્ણઇ મણ્ણસઉણ પુણ્ણઅપ્પાણંસુરનર, ઇય તિહુઅણઆણંદ ચંદ જય પાસ જિણેસર ॥૧૧॥ તુહ કલ્લાણમહેસુ ઘંટટંકારવપિ-

ક્ખિઅ, વક્ખિરમહ્લમહહ્લભત્તિસુરવર ગંજુ ક્ખિઅ ॥ હલ્લુ-ક્ફલિઅ પવત્તયંતિ ભવણે વિ મહૂસવ, ઇયિ તિહુઅણ-આણંદચંદ જય પાસ સુહુબ્ભવ ॥૧૨॥ નિમ્મલકેવ-લકિરણનિયરવિહુરિઅ તમપહયર, દંસિઅ સયલપય-ત્થસત્થ વિત્થરિઅપહાયર ॥ કલિકલુસિઅ જણ ઘૂઅ-લોયલોયણહ અગોયર, તિમિરઇ નિરૂહર પાસનાહ ભુવણત્તય દિણયર ॥૧૩॥ તુહ સમરણ જલવરિસસિ-ત્તમાણવમઈ મેઇણિ, અવરાવરસુહુમત્થબોહકંદલદલ-રેહણિ ॥ જાયઈ ફલભરભરિય હરિય દુહદાહ અણોવમ, ઇયિ મઇમેઇણિ વારિવાહ દિસ પાસ મઇં મમ ॥૧૪॥ કય અવિકલકલ્લાણવલિ ઉલ્લૂરિયદુહવણું, દાવિ અસગ્ગપવગ્ગમગ્ગ દુગ્ગઇગમ વારણું ॥ જય જંતુહ જણએણતુલ્લજંજણિયહિયાવહુ, રમ્મ–ધમ્મ સો જયઉ પાસ જય જંતુ પિઆમહુ ॥ ૧૫ ॥ ભુવણારણ્ણ નિવાસ દરિઅ પરદરિસણદેવય, જોઇણિપૂઅણખિત્ત વાલ ખુદ્દા સુર પસુવય ॥ તુહ ઉત્તઠ્ઠ સુનઠ્ઠ સુઠ્ઠુ અવિસંઠુલુ ચિઠ્ઠહિ, ઇય તિહુઅણ વણસિંહ પાસ પાવાઇ પણાસહિ ॥ ૧૬ ॥ ફણિફણફારફુરંતરયણ કરરંજિઅનહયલ, ફલિણી કંદલદલતમાલ નિલુપ્પલ સામલ ॥ કમઠાસુર ઉવસગ્ગવગ્ગ સંસગ્ગ અગં જિઅ, જય પચ્ચરખ્ખજિણેસ પાસ થંભણયપુરઠ્ઠિઅ ॥ ૧૭ ॥ મહમણતરલપમાણનેય વાયાવિ વિસંઠુલુ,

નિયતણુરવિ અવિણુયસહાવુ આલ સવિહલથુલુ ॥ તુહ માહપ્પુપમાણુદેવ! કારૂણ્ણુ પવિત્તઉ, ઇય મઇ મા અવહીર પાસ પાલિહિ વિલવંતઉ ॥ ૧૮ ॥ કિં કિં કપ્પિઉ ણે ય કલુણુ કિં કિં વ ન જંપિઉ, કિં વન ચિટ્ઠિઉકિટ્ઠુ દેવ દીણયમવિલંબિઉ ॥ કાસુ ન કિય નિપ્ફલ્લલલ્લુઅમ્હેહિં દુહત્તિહિં, તહવિ ન પત્તણુ તાણુ કિંપિ પઇ પહુ પરિચત્તિહિ ॥ ૧૯ ॥ તુહું સામિઉ તુહું માયબપ્પુ તુહું મિત્ત પિયંકરૂ, તુહું ગઇ તુહું મઇતુંહિ જિતાણુ તુહું ગુરૂ ખેમંકરૂ ॥ હઉં દુહભર ભારિઉ વરાઉ રાઉલ નિપ્પગ્ગઉ, લીણઉ તુહ કમ-કમલસદણુ જિણપાલહિ ચંગઉ ॥ ૨૦ ॥ પઇં કિવિ કય નીરોય લોય કિવિ પાવિયસુહસય, કિવિ મઇમંત મહંત કિવિ કિવિ સાહિયસિવપય ॥ કિવિ ગંજિઅરિ-ઉવગ્ગ કિવિ જસધવલિઅ ભૂઅલ, મઈં અવહીરહિ કેણ પાસ સરણાગયવચ્છલ ॥ ૨૧ ॥ પચ્ચુવયારનિરીહ નાહ નિપ્પણ્ણપયોઅણ, તુહુ જિણ પાસ પરોવયારક-રૂણિક્કપરાયણ ॥ સત્તુમિત્તસમ ચિત્તવિત્તિ નય નિંદિ-અસમમણ, મા અવહીરિઅજુગ્ગઓવિ મઈં પાસ નિ-રંજણ ॥ ૨૨ ॥ હઉં બહુવિહદુહતત્તગત્તુ તુહુ દુહ-નાસણપરૂ, હઉં સુયણહ કરૂણિક્કઠાણુ તુહુ નિરૂ કરૂણાકરૂ ॥ હઉં જિણ પાસ અ સામિસાલુ તુહુ તિહું-અણસામિઅ, જં અવહીરહિ મઈઝંખંત ઇય પાસ ન

સોહિઅ ॥૨૩॥ જુગ્ગાડજુગ્ગવિભાગ—નાહ નહુજોઅણુ તુહ સમ, ભવણુવયાર સુહાવભાવ કરૂણારસસત્તમ ॥ સમવિસમહ કિં ઘણુ નિયઇ ભુવિદાહસમંતઉ, ઇયિ દુહબંધવ પાસનાહ મઇ પાલ થુણંતઉ ॥ ૨૪॥ નય દીણહ દીણુય મુએવિ અણ્ણુવિકિવિ જુગ્ગય, જં જોઇયઉવયારૂ કરહિ ઉવયારસમુજ્જય ॥ દીણહદીણુ-નિહીણુજેણુ તુહ નાહિણુ ચત્તઉ, તો જુગ્ગઉઅહમેવ પાસ પાલહિ મઇં ચંગઉ ॥૨૫॥ અહઅણ્ણુવિજુગ્ગય-વિસેસકિવિ મણ્ણહિ દીણહ, જં પાસવિ ઉવયારૂ કરઇ તુહ નાહ સમગ્ગહ ॥ સુચ્ચિઅ કિલ કલ્લાણુજેણુ જિણુ તુમ્હ પસીયહ, કિં અણ્ણુણ તંચેવ દેવ મા મઇં અવ-હીરહ ॥ ૨૬ ॥ તુહ પત્થણ નહુ હોઈ વિહલુ જિણ જાણુ ઉ કિં પુણ હઉં, દુખ્ખિય નિરૂસત્તચત્ત દુક્કહુ ઉસ્સુ યમણુ ॥ તં મણ્ણઉ નિમિસેણુ એઉ એઉ વિજ્જઇ લબ્ભઇ,સચ્ચં જં ભુખ્ખિયવસેણ કિં ઉંબરૂ પચ્ચઇ॥ ॥ ૨૭ ॥ તિહુઅણુસામિઅ પાસનાહ મઇં અપ્પુ પયાસિઉ, કિજ્જઉ જં નિયરુવસરિસુ ન મુણઉ બહુ જંપિઉ ॥ અણ્ણુણ જિણુજગતુહસમોત્તિદખ્ખિણ્ણુ-દયાસઉ,જઇ અવગિણ્ણુસિ તુહ જિણુ અહહ કિં હોઇ-સહયાસઉ ॥૨૮॥ જઇ તુહ રુવિણ કિણુવિ પેઅપાઇણું વેલંવિઉ, લઉજાણું જિણુપાસ તુમ્હહઉં અંગી કરિ-અઉ ॥ ઇયમહઇચ્છિઉ જં ન હોઇ સા તુહ ઓહાવણુ,

રખ-ખંતહ નિયકિત્તણે ય જુજજાઈ અવહીરણુ ॥૨૯॥ એવ મહારિહ જત્ત દેવ ઇયન્હવણમહૂસઉ, જં અણુ લિય ગુણગહણુ તુમ્હ મુણિજણુ અણિસિદ્ધઉ ॥ ઇયિ મઇં પસિય સુપાસનાહ થંભણયપુરઠ્ઠિઅ,ઇય મુણિવર સિરિ અભયદેવ વિણ્ણવઈ આણિંદિઅ ॥ ૩૦ ॥

ઇતિ શ્રીસ્તંભનકતીર્થરાજ શ્રીપાર્શ્વનાથસ્તવનમ્ ॥

જય મહાયસ પ્રારંભઃ ॥

જય મહાયસ જય મહાયસ, જય મહાભાગ જય ચિંતિય સુહ ફલયા ॥ જય સમત્થ પરમત્થજાણુય, જય જય ગુરૂ ગરિમ ગુરૂ ॥ જય દુહત્ત-સત્તાણ તાણુય, થંભણયઠિય પાસજિણ ॥ ભવિયહ ભીમ ભવત્થુ,ભવ-અવણંતાણંતગુણ તુજઝતિ સંઝ નમોત્થુ ॥૧॥

પાર્શ્વજિનસ્તુતિ

હરિગીત છંદઃ

દ્રેંદ્રેંકિ ધપમપ ધુધુમિ ધોંધોં ધ્રસકિ ધરધપ ધોરવં, દોંદોંકિદોંદોં દાગિડદિદાગિડદિકિ દ્રમકિ દ્રણુ રણુ દ્રેણુવં॥ ઝઝિ જઝૅંકિ જઝૅં જઝૅં ઝણુણુરણુરણુ નિજકિ નિજજન રંજનં, સુરશૈલ શિખરે ભવતુ સુખદં પાર્શ્વજિનપતિ મજ્જનં ॥૧॥ કટરેંગિનિ થોંગિનિ કિટતિ ગિગડદાં

ધુધુકિ ધુટનટ પાટવં, ગુણગુણણ ગુણણણ રણુકિ ણેં ણેં ગુણણગુણગણ ગૌરવં ॥ ઝઝિ ઝેંકિ ઝેંઝેં, ઝણણ રણરણ નિજકિ નિજજન સજ્જના, કલયંતિ કમલા કલિતકલમલમુકલમીશ મહેજિનાઃ ॥ ૨ ॥ ઠકિ ઠૂંકિ ઠૂંઠૂં ઠઙ્ગિઠઙ્ગિક ઠઙ્ગિપટ્ટા તાડયતે, તલલોંકિ લોંલોં ત્રેંષિ ત્રેંષિનિ ડેંષિડેંષિનિ વાદ્યતે ॥ ઓં ઓં કિ ઓં ઓં થુંગિ થુંગિનિ ધોંગિધોંગિનિ કલરવે, જિનમત મનંત મહિમ તનુતાં નમતિ સુરનરમુચ્છવે ॥ ૩ ॥ ખુંદાંકિ ખુંદાં ખુખુડદિ ખુંદાં ખુખુડદિ દોંદોં અંબરે, ચાચપટ ચચપટ રણુકિ ણેં ણેં ડણણ ડેં ડેં ડંબરે ॥ તિહાં સરગમપધુનિ નિધમગરસ સસસસસ સુર સેવતા, જિનનાટચરંગે કુશલમુનિશં દિશતુ શાસન દેવતા ॥૪॥ ઇતિશ્રી જિનકુશલસૂરિકૃત પાર્શ્વજિનસ્તુતિ સંપૂર્ણમ્॥

બૃહદ્ અતિચાર–લિખ્યંતે

નાણંમિ દંસણંમિ ય, ચરણંમિ તવંમિ તહ ય વિરિયંમિ ॥ આયરણં આયારો, ઇઅ એસો પંચહા ભણિઓ ॥૧॥ જ્ઞાનાચાર, દર્શનાચાર, ચારિત્રાચાર, તપાચાર, વીર્યાચાર, એવં પાંચવિધ આચારમાંહિ જે કોઇ અતિચાર પક્ષ દિવસમાંહિ સૂક્ષ્મ, બાદર, જાણતાં અજાણતાં હુવો હોય તે સહુ મન, વચન, કાયાએ કરી મિચ્છામિ દુક્કડં ॥

જ્ઞાનાચારના આઠ અતિચાર–કાલે વિણએ બહુમાણે, ઉવહાણે તહ ય નિન્હવણે ॥ વંજણ-અત્થ-તદુભયે, અઠવિહો નાણમાયારો ॥૧॥ જ્ઞાન કાલવેલા-માંહિ પઢયો ગુણ્યો પરાવર્ત્યો નહી, અકાલે પઢયો, વિનય હીન, બહુમાનહીન, ઉપધાનહીન, શ્રી ઉપા-ધ્યાય કને નહી પઢયો,અથવા અનેરાકને પઢિ–અનેરો ગુરૂ કહ્યો, વ્યંજન–અર્થ–તદુભય કૂડો પઢયો, દેવ વાંદણે પડિક્કમણે સજ્ઝાય કરતાં પઢતાં, ગુણતાં, કૂડો અક્ષર કાને માત્રે અધિકો ઓછો આગલ પાછલ ભણ્યો, સૂત્ર અર્થ કુડા ભણ્યા, ભણીને વીસાર્યા. તપોધન તણે ધર્મ કાજે અણ ઉધરે દાંડિ અણપડિલેહી, વસતી અણસોધી, અસજ્ઝાઈ અણોઝી, કાલવેલામાંહિ દશ-વૈકાલિક પ્રમુખ સિદ્ધાંત ભણ્યો ગુણ્યો, યોગ ઉપધાન કર્યા પાખે ભણ્યો. જ્ઞાનોપગરણ–પાટી, પોથી, ઠવણી, કવલી, નવકારવાલી, સાપડા, સાપડી, વહી, દસ્તરી, ઓલીયા, કાગલ પ્રમુખ પ્રતિ આશાતના હુઈ, પગ લાગો, થૂંક લાગો, ઓસીસે મૂકયો, કને છતાં આહાર નીહાર કીધો, જ્ઞાનદ્રવ્ય ભક્ષણ ઉપેક્ષણ કીધો, પ્રજ્ઞા-પરાધે વિણાસ્યો, વિણસતો ઉવેખ્યો, છતી શક્તે સાર સંભાલ ન કીધી, જ્ઞાનવંત પ્રતે મચ્છર વહ્યો, અવજ્ઞા આશાતના કીધી, કોઇ પ્રતે ભણતાં ગુણતાં પ્રદ્વેષ મત્સર અંતરાય અપઘાત કીધો. મતિજ્ઞાન, શ્રુતજ્ઞાન,

અવધિજ્ઞાન, મનઃપર્યવજ્ઞાન, કેવલજ્ઞાન, એ પાંચ જ્ઞાનતણી અસદ્દહણા કીધી, કોઇ તોતલો બોબડો હસ્યો, વિતકર્યો, આપણા જાણપણાતણો ગર્વ ચિંતવ્યો, અષ્ટવિધ જ્ઞાનાચાર વિષઇઓ જે કોઇ અતિચાર પક્ષ દિવસમાંહે સૂક્ષ્મ, બાદર, જાણતાં, અજાણતાં, હુવો હોય, તે સહુ મન વચન કાયાએ કરી મિચ્છામિ દુક્કડં ॥

દર્શનાચારના આઠ અતિચાર—નિસ્સંકિય નિક્કંખિઅ, નિવ્વિતિગિચ્છા અમૂઢદિઠ્ઠી અ ॥ ઉવવૂહ થિરીકરણે, વચ્છલ્લ પભાવણે અઠ ॥૧॥ દેવ ગુરૂ ધર્મ તણે વિષે નિઃશંક પણો ન કીધો તથા એકાંત નિશ્ચય ધર્યો નહી, સઘલા મત ભલા છે, એહવી શ્રદ્ધા કીધી, ધર્મસંબંધિયા ફલતણે વિષે નિઃસંદેહ બુદ્ધિ ધરી નહી, ચારિત્રિયા–સાધુ સાધવી તણાં મલમલીન ગાત્ર દેખી દુગંચ્છા ઉપજાવી, મિથ્યાત્વીતણી પૂજા પ્રભાવના દેખી મૂઢદષ્ટિપણો કીધો, સંઘમાંહે ગુણવંતતણી અનુપવૃંહણા, અસ્થિરી કરણ, અવાત્સલ્ય, અપ્રીતિ, અભક્તિ, ચિંતવી. સંઘમાંહે થિરીકરણ વાત્સલ્ય શક્તિછતે પ્રભાવના ન કીધી, દેવદ્રવ્ય વિણાસ્યું, વિણસંતું ઉવેખીઉં, છતી શક્તે સાર સંભાલ ન કીધી, સાધર્મિકશું કલહ કર્મ કીધું, જિન ભવન તણી ચોરાશી આશાતના કીધી, અધૌતવસ્ત્રે દેવપૂજા કીધી,

તિહું ઠામ પાખેં દેવપૂજ્યા, વાસકૂપી કલશ તણો ઠબકો લાગો, મુખતણી બાફ લાગી, ઠવણારિય હાથ-થકી પાડયા, પડિલેહવા વીસાર્યા, નવકારવાલીને પગ લાગો, દર્શનાચાર વિષઇઓ અનેરો જે કોઈ અતિચાર૦ ॥૩॥

ચારિત્રાચારના આઠ અતિચાર—પણિહાણ-જોગજુત્તો, પંચહિં સમિઇહિં તીહિં ગુત્તીહિં ॥ એસ ચરિત્તાયારો, અટ્ઠવિહો હોઇ નાયવ્વો ॥૧॥ ઇરિયાસમિતી, ભાષાસમિતી, એષણાસમિતી, આયાણભંડમત્તનિખ્ખેવણાસમિતી, ઉચ્ચારપાસવણખેલજલ્લસિં-ઘાણપારિટ્ઠાવણીયાસમિતી, મનોગુપ્તિ, વચનગુપ્તિ, કાયગુપ્તિ, એ પાંચ સમિતી ત્રણ ગુપ્તિ, રુડિપરે પાલી નહીં. સાધુ તણે ધર્મે સદૈવ-શ્રાવક તણે ધર્મે પોસહ પડિક્કમણે લીધે રૂડી પરે પાળી નહિ અષ્ટવિધ ચારિત્રા-ચાર વિષઇઓ જે કોઇ અતિચાર૦ ॥૪॥

વિશેષતઃ શ્રાવકતણે ધર્મે-શ્રીસમ્યકત્વમૂલ બાર વ્રતે શ્રીસમ્યકત્વતણા પાંચ અતિચારઃ-સંકા-કંખવિગિચ્છા, પસંસ તહ સંથવો કુલિંગીતુ ॥ સંકા શ્રીઅરિહંત તણાં બલ, અતિશય, જ્ઞાન, લક્ષ્મી, ગાંભીર્યાદિક ગુણ, શાશ્વતી પ્રતિમા, ચારિત્રિયાનાં ચારિત્ર, જિનવચન તણો સંદેહ કીધો. આકાંક્ષા-બ્રહ્મા, વિષ્ણુ, મહેશ્વર, ક્ષેત્રપાલ, ગોગો, ગોત્રદેવતા,

ગ્રહપૂજા, વિનાયક, હનુમંત ઇત્યેવમાદિક ગ્રામ, ગોત્ર, દેશ, નગર, જૂજૂઆ દેવ, દેહરાના પ્રભાવ દેખી રોગ આતંકે ઇહલોક પરલોકાર્થે પૂજ્યા માન્યા, બૌદ્ધ, સાંખ્યાદિક સંન્યાસી, ભરડા, ભગત, લિંગિયા. યોગી, દરવેશ, અનેરાઈ દર્શનિયાનો કષ્ટ મંત્ર ચમત્કાર દેખી, પરમાર્થ જાણ્યા વિના ભૂલ્યા, અનુમોદ્યા, કુશાસ્ત્ર, શીખ્યા, સાંભલ્યાં, શ્રાદ્ધ, સંવત્સરી, હોલી, બલેવ, માહી પૂનિમ, અજાપડવા, પ્રેતબીજ, ગોરીત્રીજ, વિનાયકચોથ, નાગપાંચમ, ઝુલણાછઠ્ઠ, શીલસાતમ, ધ્રુવ આઠમ નોલીનવમ, અહવાદસમ, વ્રતઇગ્યારસ, વચ્છાબરસ, ધનતેરસ, અનંતચૌદશ, આદિત્યવાર, ઉત્તરાયણ, નવોદક, યાગ, ભોગ ઉતારણાં કીધાં, પિંપલે પાણી ઘાલ્યાં ઘલાવ્યાં, ઘર વાહિર કુઈ, તલાવ, નદી, સમુદ્ર, કુંડમાંપુણ્ય હેતુ સ્નાન કીધા, દાન દીધાં, ગ્રહણ, શનિશ્ચર, માહમાસ, નવરાત્રિ, નાહયાં, અજાણનાં થાપ્યાં, અનેરાઈ વ્રત વ્રતોલાં કીધાં, કરાવ્યા. વિતિગિચ્છાઃ–ધર્મસંબંધિયા ફલ તણો સંદેહ કીધો, જિણ અરિહંત ધર્મના આગર, વિશ્વોપકારસાગર, મોક્ષમાર્ગ દાતાર, દેવાધિ દેવ બુદ્ધે શુદ્ધ ભાવે ન પૂજ્યા, ન માન્યા, મહાત્માના ભાત પાણી તણી દુગંછા કીધી, કુચારિત્રિયા દેખી ચારિત્રિયા ઉપરે અભાવ હુવો, મિથ્યાત્વી તણી પ્રભાવના દેખી પ્રશંસા કીધી, પ્રીતિ

માંડી, દાક્ષીણલગે તેહનો ધર્મ માન્યો. શ્રીસમકિત-વિષયે અનેરો જે કોઇ અતિચાર પક્ષ દિવસમાંહિ સૂક્ષ્મ, બાદર જાણતાં અજાણતાં હુઓ હોય, તે સહૂ મન, વચન, કાયાએ કરી મિચ્છામિદુક્કડં ॥ ૧ ॥

પહિલે સ્થૂલ પ્રાણાતિપાત વિરમણવ્રતે પાંચ અતિચાર. વહ બંધ છવિચ્છેએ-અઇભારે ભત્ત પાણ વુચ્છેએ-દ્વિપદ, ચઉપદ પ્રતે રીસવસેં ગાઢા ઘાવ પ્રહાર ઘાલ્યો, ગાઢે બંધને બાંધ્યા, ઘણે ભારે પીડયા, નિર્લાંછન કર્મ કીધાં, ચારા પાણી તણી વેલા સાર સંભાર ન કીધી, લહિણે દેણે કિણહીપ્રતે લંઘાવ્યુ, તેણે ભૂખે આપણે જમ્યા, અણગળ પાણી વાવર્યું, રૂડે ગયણે ગલ્યું નહી, ગલાવ્યું નહી, અણગળ પાણી ઝીલ્યા, લૂગડા ધોયા, ઇંધણ અણસોધ્યું બાલ્યુ, સાપ, કાનખજૂરા, સરવલા, માકડ, જૂઆ, ગિંગોડા, સાહતાં મૂઆં, દુખવ્યાં, રૂડે સ્થાનકે ન મૂકયા, કીડી, મંકોડી, ઉદ્દેહી, ઘીમેલ, કાતરા, ચૂડેલી, પતંગિયા, દેડકાં, અલસિયા, ઇલી, કુતિ, ડાંસ, મસા, બગતરા, માખી, પ્રમુખ જે કોઇ જીવ વિણઠા, ચાંપિયા, દૂહવ્યા. માલા હલાવતાં, પંખી, કાગ, ચડકલાનાં ઇડાં ફોડયા અનેરા એકેંદ્રિયાદિક જે કોઇ જીવ વિણાઠયા ચાંપ્યા, દુહવ્યા, હાલતાં, ચાલતાં અનેરૂં કાંઇ કામકાજ કરતાં વિધ્વંસ પણું કીધું, જીવ રક્ષા રૂડિ ન કીધી, સંખારો સૂકવ્યો,

સહ્યા ધાન તાવડે નાખ્યાં, દલાવ્યાં, ભરડાવ્યાં, ખાટલા તાવડે ઝાટકયા, મૂકાવ્યા, જીવાકુલ ભૂમિ લીપાવી, વાશી ગાર રાખી, રખાવી, દલણે ખાંડણે લીપણે રૂડી જયણા ન કીધી, આઠમ ચઉદસના નિયમ ભાંગ્યા, ધૂણી કરાવી ॥ પહિલે પ્રાણાતિપાત વ્રતવિષઇ અનેરો૦ ॥૧॥

બીજે સ્થૂલ મૃષાવાદ વિરમણવ્રતે પાંચ અતિચાર. સહસારહસ્સ દારે, મોસુવએસે ય કુડ લેહે ય–સહસાત્કારે–કિણહિ પ્રતે અયુકતો આલ દીધો, કિણહિ પ્રતે એકાંતે વાત કરતાં દેખી તુમ્હે તો રાજવિરૂદ્ધ ચિંતવો છો–ઇત્યાદિક કહ્યું, સ્વદાર મંત્ર ભેદ કીધો, અનેરાઇ કિણહીનો મંત્ર આલોચ્યો મર્મ પ્રકાશ્યો, કિણહીને કુડી બુદ્ધિ દીધી, કુડો લેખ લિખ્યો, કુડી સાખ ભરી, થાપણ મોસો કીધો, કન્યા, ઢોર, ગાય, ભૂમિ, સંબંધિયા લેહણે દેણે વ્યવસાય વાદ વઢવાડ કરતાં મોટકું ઝુઠું બોલ્યું, હાથ, પગ, ભણી ગાલ દીધી, કરડકા મોડયા, અધર્મ વચન બોલ્યા ॥ બીજે મૃષાવાદ વ્રત વિષઇ૦ ॥૨॥

ત્રીજે સ્થૂલ અદત્તાદાનવિરમણ વ્રતના પાંચ અતિચાર ॥ તેનાહડપ્પઓગે૦ ઘર બાહિર, ક્ષેત્ર, ખલે, પરાઇ વસ્તુ અણમોકલાવી લીધી, દીધી, વાવરી ચોરી-

ની વસ્તુ મોલ લીધી, ચોર ધાડીત પ્રતે સંબલ દીધું, સંકેત કર્યું, વિરૂદ્ધ રાજ્યાતિક્રમ કીધો, નવા, પુરાણાં, સરસ, વિરસ, સજીવ, નિર્જીવ, વસ્તુ તણા ભેલ સંભેલ કીધા, ખોટે તોલ માન માપ વહોર્યા, દાણચોરી કીધી, સાટે લાંચ લીધી. માતા, પિતા, પુત્ર, કલત્ર, પરિવાર, વંચી, જુદી ગાંઠ કીધી, કિણહીને લેખે પલેખે ભુલવ્યું, પડિ વસ્તુ ઓલવી લીધી, ત્રીજે અદત્તાદાન વ્રત વિષઇઓ૦ ॥૩॥

ચોથે સ્વદાર સંતોષ મૈથુનવ્રતે પાંચ અતિચાર ॥ અપરિગ્ગહિયા ઇત્તર, અણંગ વિવાહ તિવ્વઅણુરાગે ॥ અપરિગૃહીતાગમન, ઈત્વર–પરિગૃહિતાગમન, વિધવા, વેશ્યા,સ્ત્રી,કુલાંગના, સ્વદારશોકતણે વિષે દષ્ટિવિપર્યાસ કીધો, સરાગ વચન બોલ્યાં, આઠમ ચઉદસ અનેરાઈ પર્વ તિથિ તણા નિયમ ભાંગા, ઘરઘરણા કીધા, કરાવ્યા, અનુમોદીયાં, કુવિકિલ્પ ચિંતવ્યા, અનંગ-ક્રીડા કીધી, પરાયા વિવાહ જોડયા, કામભોગતણે વિષે તીવ્રાભિલાષ કીધો, કુસ્વપ્ન લાધ્યા, નટ, વિટ, પુરૂષસુ હાંસું કીધું, ચોથે મૈથુન વ્રત વિ૦ ॥૪॥

પાંચમે પરિગ્રહપરિમાણવ્રત પાંચ અતિચાર ॥ ધણ ધન્ન ખિત્ત વત્થુ૦॥ ધન,ધાન્ય, ક્ષેત્ર,વસ્તુ,રૂપ્ય, સુવર્ણ કુપ્પ, દ્વિપદ, ચતુષ્પદ, નવવિધ પરિગ્રહ તણા નિયમ ઉપરાંત વૃદ્ધિ દેખી મૂર્ચ્છા લગે સંક્ષેપ ન કીધો, પરિ-

ગ્રહ પરિમાણ લેઇ પઢયો નહી, પઢી વીસાર્યોઓ, નિયમ વીસાર્યા ॥ પાંચમે પરિગ્રહ પરિમાણ વ્રત વિષઇઓ૦ ॥ ૫ ॥

છઠ્ઠે દિગ્‌વિરમણવ્રતે પાંચ અતિચાર ॥ ગમ્મણસ્સ ય પરિમાણે૦ ॥ ઊર્દ્ધ્વદિસિ, અધોદિસિ, તિર્યગ્‌દિસિ જાવવા, આવવા તણો નિયમ જે કોઇ અજાણે ભાંગો, એક ગમા સંકોડી, બીજી ગમા વધારી, વિસ્મૃતિ લગે અધિક ભુમિ ગયા, પાઠવણી આઘી પાછી મોકલી ॥ છઠ્ઠે દિદ્‌પરિણામવતે વિ૦ ॥૬॥

સાતમે ભોગોપભોગ પરિમાણ વ્રતે. જેહના ભોજન આશ્રી પાંચ અતિચાર અને કર્મહુંતી પન્નર, એવં વીશ અતિચાર ॥ સચ્ચિતે પડિબદ્ધે, અપોલ દુપ્પોલિયં ચ આહારે૦ ॥ સચ્ચિત નિયમ લીધે અધિક સચ્ચિત્ત લીધું, તથા સચ્ચિત વાલી વસ્તુ અપક્કાહાર, તુચ્છૌષધિ તણું ભક્ષણ કીધું. ઓલા, ઉંબી, પહુંક, પાપડી, ભડથા કીધા, સલ્યાધાન પ્રમુખ ભક્ષણ કીધા. [1]સચ્ચિત્ત દવ્વ વિગઇ, વાણહ

---

૧ આ ગાથા વડે ચૌદ નિયમો વર્ણવ્યા છે તે નિચે પ્રમાણે—૧ સચિત્ત, ૨ દ્રવ્ય તે ખાવાના પદાર્થ, ૩ વિગઈ તે–ઘીઇ., દહીં, દુધ, ગોળ, તેલ, અને કડા વિગઇ, ૪ વાણહ–પગરખાં, ૫ તંબોળ–મુખવાસ તરીખે વપરાતી

તંબોલ વત્થ કુસુમેસુ ॥ વાહણુ સયણુ વિલેવણુ, બંભ દિસિ ણ્હાણુ ભતેસુ ॥૨॥ એ ચૌદે નિયમ દિન પ્રતે સંભાર્યા–સંક્ષેપ્યા નહિં, લેઇ નિયમ ભાંગ્યા. બાવીસ અભક્ષ બત્તીસ અનંતકાયમાંહિ આદુ, મૂલા, ગાજર, પીંડાલૂ, સૂરણ, સેલરાં, કાચીઆંબલી, ગોલ્હાં, ખાધાં, ચોમાસા પ્રમુખમાંહે વાસીકઠોલની રોટી ખાધી. ત્રણ દિવસનું દહી લીધૂં. મધુ, મહુડાં, માખણ, માટી, વેંગણ, પીલૂ, પીચૂ, પંપોટા, પીંપી, વિષ, હીમ, કરહા, ઘોલવડાં, અણજાણ્યાં ફલ ટીંબરૂં, અથાણું, આમણબોર, કાચું મીઠું, તિલ, ખસખસ, કાચા કોઠિં-બડા ખાધા, રાત્રિભોજન કીધું, લગભગ વેલાયે વાલુ કીધું, દિવસ ઉગ્યા વિણ શિરાવ્યા તથા પન્નર કર્મા-દાન–ઇંગાલ કર્મ, વણકર્મ, સાડિકર્મ, ભાડિકર્મ ફોડિકર્મ, રસવાણિજ્ય, કેશવાણિજ્ય, વિષવાણિજ્ય, દંતવાણિજ્ય, લખવાણિજ્ય, જંત પીલણકર્મ, નિલ્લં-

---

ચીજો–પાન–સોપારી–ઈલાઈચી આદિ, ૬ વસ્ત્ર, ૭ કુસુમ–સુંઘવાની ચીજો, ૮ વાહન–રેલ્વે–મોટર–ગાડી–ઘોડા, ઉંટ, રીક્ષા, એરોપ્લેન, આદિ આદિ, ૯ શયન–પલંગ, હિંચોળા, ખાટલાં, પથારી, કોચાદિ. ૧૦ વિલેપન–શરીરે ચોપડવાની સુગંધિ ચીજો. ૧૧ બ્રહ્મચર્ય, ૧૨ દિશા–ચાર દિશા, ચાર વિદિશા અને બે ઉર્દ્ધ–અધો મળી દશ દિશા. ૧૩ સ્નાન. ૧૪ ભાતપાણી ખાવાપીવાની ચીજો. એ ચૌદ નિયમો ધારે.

છણુકર્મ દવગ્ગિદાવણુયા, સરદહતલાયસોસણુયા, અસઈપોસણુયા, એ પાંચ કર્મ, પાંચ વાણિજ્ય, પાંચ સામાન્ય, એવં પંન્નર કર્માદાન બહુ સાવદ્ય મહારંભ લીહાલા કરાવ્યા. ઈટવાહ નીવાહ પચાવ્યા, ધાણી ચણા પક્કાન્ન કરી વેચ્યા, વાસી માખણ તપાવ્યાં, અંગીઠા કીધા, કરાવ્યા, તિલોદક સંચીયા, ફાગુણ માસ ઉપરાંત રાખ્યા, કૂકડા, સૂડા પ્રમુખ પાળ્યા, અનેરૂં જે કાંઇ બહુ સાવદ્ય કઠોર કર્માદિક સમાચર્યું ॥ સાતમા ભોગાપભોગ વ્રત વિષઇઓ૦ ॥૭॥

આઠમે અનર્થ દંડ વિરમણવ્રતના પાંચ અતિચાર ॥ કંદપ્પે કુકકુઇએ૦ ॥ કંદર્પ લગે વિટની પરે હાસ્ય કુતૂહલ મુખાદિ અંગ કુચેષ્ટા કીધી, મૂરખપણા લગે કુણહીને અસંબદ્ધ વાકય બોલ્યા, ખાંડા, કટારી, કુસિ, કુહાડા, રથ, ઉખલ, મૂસલ, અગન, ઘરટી આદિક સજ કરી મેલ્યા, માગ્યાં આપ્યાં, કણક વસ્તુ ઢોર લેવરાવ્યાં, અનેરો કાંઇ પાપોપદેશ દીધો, અંઘોલ, નાહણ, દાંતણ, પગધોઅણ, પાણી, તેલ અધિક આણ્યાં, હીંડોલે હીંચ્યા, રાજકથા, દેશકથા ભક્તકથા, સ્ત્રીકથા, પરાઈવાત કીધી, આર્ત્ત રૌદ્ર ધ્યાન ધ્યાયા, કર્કશવચન બોલ્યા, કરકડા મોડયા, સંભેડા લગાડયા, ભેંસા, સાંઢ, કુકડા, મિંઢા, શ્વાનાદિ ઝુઝતાં–કલહ કરતાં જોયાં, ખાધી લગે અદેખાઇ ચિં-

તવી, માટી, મીઠું, કણુ, કપાસિયા, કાજવિણુ ચાંપ્યા, તેહ ઉપર બેઠા, આલી વનસ્પતિ ખુંદી, છાસ, પાણી, ઘી, રસ, તેલ, ગુલ, આમ્લવેતસ બેરજાદિક તણા ભાજન ઉઘાડા મૂક્યા, તે માંહિ કીડિ, કંથુઆ, માખી, ઉંદર, ગિરોલી, પ્રમુખ જીવ વિણઠયા, સૂડા પ્રમુખ જીવ ક્રીડા હેતે બાંધી રાખ્યા, ઘણી નિદ્રા કીધી, રાગ દ્વેષ લગે એકને રીદ્ધિ પરિવાર વાંછી એકને મૃત્યુહાની વિમાસી ॥ આઠમે અનર્થ દંડવ્રત વિ૦ ॥૮॥

નવમે સામાયિકવ્રતે પાંચ અતિચાર ॥ તિવિહે દુપ્પણિહાણે; સામાયિક લીધે મન આહટ દોહટ ચિંતવ્યું, વચન સાવદ્ય બોલ્યું, કાય અણુપડિલેહું હલાવ્યું, છતી વેલાઈ સામાયિક ન લિધું, સામાયિક લેઇ ઉઘાડે મુખે બોલ્યા, ઊંઘઆવી વીજ દીવાતણે ઉજેહી લાગી, કણ, કપાસીયા, માટી, મીઠું, નીલ, ફૂલ, હરિકાયના સંઘટ્ટા હુઆ, પુરૂષ તિર્યંચના સંઘટ્ટા હુઆ, તથા સ્ત્રીતિર્યંચી આભડી, મુહપત્તી સંઘટ્ટી, સામાયિક અણ પૂરઉં પારિયું, પારવું વિસારીઉં, નવમે સામાયિક વ્રતવિષઇયો૦ ॥૯॥

દશમે દેશાવગાસિક વ્રતે પાંચ અતિચાર ॥ આણવણે પેસવણે૦ ॥ આણવણપ્પઓગે, પેસવણપ્પ-ઓગે, સદાણુવાઇ, રૂવાણુવાઈ, બહિયાપુગ્ગલખ્ખેવે ॥ નિયમિત ભૂમિકામાંહિ બાહિર થકી કાંઇ અણાવ્યું.

આપણુ કન્હેથી બાહિર મોકલ્યું, સાદ કરી રુપ દેખાડી કાંકરી નાંખી આપણુપણું છતું જણાવ્યું ॥ દશમે દેશાવગાસિક વ્રતવિષઇયો૦ ॥૧૦॥

ઇગ્યારમે પોષધોપવાસ વ્રતે પાંચ અતિચાર ॥ સંથારૂચ્ચાર વિહિ, પમાય તહ ચેવ ભોઅણા ભોએ૦ પોસહ લીધે સંથારા તણી ભૂમિ બાહિરલા થંડિલ દિવસે શોધ્યા પડિલેહ્યા નહી, માતરૂ અણુપડિલેહ્યું વાવર્યું, અણપુંજી ભુમિકાએ પરઠવ્યું, પરઠવતાં જયણા ન કીધી, "અણુજાણહ જસ્સગ્ગહો" ન કહ્યો પરઠવ્યાં પૂઠેં વાર ત્રણ "વોસિરામિ" "વોસિરામિ" ન કહ્યું. પોસહશાલામાંહિ પેસતાં નીસરતાં "નિસ્સિહી" "આવસ્સહી" કહેવી વીસારી, પૃથ્વીકાય, અપ્પકાય, તેઉકાય, વાઉકાય, વનસ્પતિકાય, ત્રસકાય, તણા સંઘટ્ટ પરિતાપ ઉપદ્રવ હુઆ, સંથારા પોરિસિ તણો વિધિ ભણવો વીસાર્યો. પોરિસિમાંહિ ઉંઘ્યા, અવિધે સંથારો પાથર્યાં, કાલવેલાયં પડિક્કમણું ન કીધું, પારણાદિક તણી ચિંતા નિપજાવી, કાલવેલાયે દેવવાંદવા વીસારિયા. પોસહ અસૂરો લીધો, સવેરો પાર્યો, પર્વ તિથિમાં પોસહ લીધો નહી ॥ ઇગ્યારમે પોષધોપવાસ વ્રતવિષઇયો૦ ॥૧૧॥

બારમે અતિથિ સંવિભાગવ્રતે પાંચ અતિચાર સચ્ચિત્તે નિખ્ખિવણે૦ ॥ સચ્ચિત્તવસ્તુ હેઠે ઉપરિ

થકે મહાત્મા પ્રત્યે અસુઝતું દાન દીધું, અદેવાતણી બુદ્ધે સૂઝતું ફેડી અસૂઝતું કીધું, દેવા તણી બુદ્ધે અસૂઝતું ફેડી સૂઝતું કીધું, આપણું ફેડી પરાયુ કીધું, વહોરવા વેલા ટલિ રહ્યા, અસુરે કરી મહાત્મા તેડયા, મચ્છરલગે દાન દીધું, ગુણવંત આવે ભકિત ન સાચવી, છતી શક્તિ સાધર્મિકવાત્સલ્ય ન કીધું. અનેરા ધર્મ ક્ષેત્ર સીદાતા છત્તી શક્તિયે ઉદ્ધર્યા નહી ॥ બારમે અતિથિ સંવિભાગ વૃતવિષઇયો૦ ॥૧૨॥

સંલેહણા તણા પાંચ અતિચાર ॥ ઇહ લોએ પર લોએ૦ ॥ ઈહલોકાસંસપ્પઓગે, પરલોગાસંસપ્પ-ઓગે, જીવિઆસંસપ્પઓગે, મરણાસસંપ્પઓગે, કામભોગાસંસપ્પઓગે, ઇહલોકે મનુષ્યભવ માન મહત્ત્વ લોક તણી સેવા ઠકુરાઇ, બલદેવ, વાસુદેવ, ચક્રવર્ત્તિ પદવી વાંચ્છિ, પરલોકે ઇંદ્ર, અહમિંદ્ર, દેવાધિદેવ,તણી પદવી વાંચ્છિ સુખ આવ્યે જીવવાતણી વાંચ્છા કીધી, દુઃખ આવ્યે મરવાતણી વાંછા કીધી, કામભોગ તણી ઇચ્છા કીધી ॥ સંલેહણાવ્રતવિ૦ ॥

તપાચાર બારભેદે—છ બાહ્ય, છ અભ્યંતર, અણસણમૂણોયરિયા૦ અણસણ કહીયે ઉપવાસ, તે પર્વ તિથિ છતી શકતે કીધું નહી, ઊણોદરી તે પાંચ સાત કવલ ઉણા રહ્યા નહી, દ્રવ્ય સંક્ષેપ વિગય પ્રમુખ પરમાણ કીધું નહી. આસનાદિક કાય કિલેશ ન કીધો,

સંલીણતા અંગોપાંગ સંકોચ્યા નહી, નવકારસી, પોરસી, ગંઠસી, મૂઠસી, સાઢ્ઢપોરસિ, પુરિમઢ્ઢ, એકાસણું, બેઆસણું, નીવી, આંબિલ, પ્રમુખ પચ્ચખ્ખાણ પારવાં વીસારયાં, બેસતાં નવકાર ભણ્યો નહી, ઉઠતાં દિવસચરિમં ન કીધું, નીવી, આંબિલ, ઉપવાસાદિક તપ કરી કાચું પાણી પીધું, વમન થયું ॥ બાહ્ય તપવત વિષઇયો૦ ॥

અભ્યંતર તપ પાયચ્છિતં વિણઓ૦ ॥ ગુરૂ કને મનશુદ્ધે આલોયણા લીધી નહી, ગુરૂદત્ત પ્રાયચ્છિત તપ લેખા શુદ્ધે પહોચાડયું નહી, દેવ ગુરૂ સંઘ સાહમ્મી પ્રતે વિનય સાચવ્યો નહી. વાચના, પૃચ્છના પરાવર્ત્તના, અનુપ્રેક્ષા, ધર્મકથા, લક્ષણ પંચવિધ સજ્ઝાય કીધી નહી. ધર્મધ્યાન શુકલધ્યાન ધ્યાયું નહી. કર્મ ક્ષય નિમિત્તે લોગસ્સ દસ વીસનો કાઉસગ્ગ ન કીધો ॥ અભ્યંતર તપ વિષઇયો૦ ॥

વીર્યાચારના ત્રણ અતિચાર ॥ અણગૂહિયબલવિરીઓ, પરિક્કમઇ જો જહુત્ત માઉત્તો ॥ જુંજઇઅ જહા થામં, નાયવ્વો વીરિયાયારો ॥૧॥ પઢવે, ગુણવે, વિનયે, વેયાવચ્ચે, દેવપૂજા, સામાયિક, દાન, શીલ, તપ, ભાવના, પ્રમુખ ધર્મ કૃત્યતણે વિષે મન, વચન, કાયતણું છતું બલ વીર્ય ગોપવ્યું. રૂડાં પંચાંગ ખમા-

સમણ ન દીધાં. બેઠાં પડિક્કમણું કીધું ॥ વિર્યાચાર-વ્રત વિષઇયો૦ ॥

નાણાઇ અટ્ઠ પઇવિય, સંમસંલેહણ પણ પન્નર કમ્મેસુ ॥ બારસતવ વિરિઅતિગં, ચઉવીસં સય અ-ઇયારા ॥૧॥ પડિસિદ્ધાણું કરણે૦ ॥ જિનપતિ નિષિદ્ધ બાવીસ અભક્ષ્ય, બત્તીસ અનંતકાય, બહુબીજ ભ-ક્ષણ, મહાઆરંભ, મહાપરિગ્રહાદિક કીધા, નિત્યકૃત્ય દેવપૂજા સામાયિકાદિક તથા તીર્થયાત્રાદિક ન કીધા, જીવાજીવાદિ વિચાર સદ્દહ્યા નહી, આપણી કુમતિ લગે ઉત્સૂત્ર પ્રરુપણા કીધી તથા પ્રાણાતિપાત ૧, મૃષાવાદ ૨, અદત્તાદાન ૩, મૈથુન ૪, પરિગ્રહ ૫, ક્રોધ ૬, માન ૭, માયા ૮, લોભ ૯, રાગ ૧૦, દ્વેષ ૧૧, કલહ ૧૨, અભ્યાખ્યાન ૧૩, પૈશુન્ય ૧૪, અરતિરતિ ૧૫, પરપ-રિવાદ ૧૬, માયામૃષાવાદ ૧૭, મિથ્યાત્વશલ્ય ૧૮, એ અઢારે પાપસ્થાનકમાંહિ જે કાંઈ કીધા કરાવ્યા અનુ-મોદ્યા હોય ॥ એ ચિહું પ્રકારમાંહે અનેરો જે કોઇ અતિચાર પક્ષ દિવસમાંહિ. સૂક્ષ્મ બાદર જાણતાં અ-જાણતાં હુઓ હોય તે સવિ હું મને વચને કાયાએ કરી મિચ્છામિ દુક્કડં ॥

એવં પ્રકારે શ્રાવક ધર્મે શ્રીસમ્યક્ત્વ મૂલ બારે વ્રતે એકસો ચોવીસ અતિચારમાંહિ જે કોઇ અતિચાર પક્ષ દિવસમાંહિ સૂક્ષ્મ, બાદર, જાણતાં, અજાણતાં

હુવો હોય તે સહુ મન વચન કાયાયે કરી મિચ્છામિ દુક્કડં ॥

ઇતિ શ્રી શ્રાવક પખ્ખી, ચોમાસી, સંવચ્છરી અતિચાર સમાપ્ત ॥

અથ કમલદલ સ્તુતિ: ॥

કમલદલવિપુલનયના, કમલમુખી કમલગર્ભસમ-ગૌરી ॥ કમલે સ્થિતા ભગવતી, દદાતુ શ્રુતદેવતા સૌખ્યમ્ ॥ ૧ ॥ ઇતિ શ્રુતદેવતાની સ્તુતિઃ ॥

અથ ભુવનદેવતાની સ્તુતિ: ॥

જ્ઞાનાદિગુણયુતાનાં, સ્વાધ્યાયધ્યાનસંયમરતા-નામ્ ॥ વિદધાતુ ભુવનદેવી, શિવં સદા સર્વસાધૂનામ્ ॥૧॥ ઇતિ ॥ ભુવનદેવતાની સ્તુતિઃ ॥

અથ ક્ષેત્રદેવતાની સ્તુતિ: ॥

યસ્યાઃ ક્ષેત્રં સમાશ્રિત્ય, સાધુભિઃ સાધ્યતે ક્રિયા ॥ સા ક્ષેત્રદેવતા નિત્યં, ભૂયાન્નઃ સુખદાયિની ॥ ૩ ॥ ઇતિ ક્ષેત્રદેવતા સ્તુતિઃ ॥

પચ્ચક્ખાણ પ્રારંભ ॥

॥ સવારના પચ્ચક્ખાણ ॥

*નમુક્કારસહિયનું પચ્ચક્ખાણ ॥

ઉગ્ગએ સૂરે નમુક્કાર સહિઅં, મુટ્ઠસહિયં પચ્ચક્ખાઇ,[1] ચઉવ્વિહંપિ આહારં, અસણં, પાણં, ખાઇમં, સાઇમં, અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં, મહત્તરાગારેણં, સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણં, વોસિરઇ ॥૧॥[2]

પોરિસિ[3] તથા સાઢ[4] પોરિસિનું પચ્ચક્ખાણ ॥

---

* આ પચ્ચક્ખાણ સૂર્યોદય પછી ૪૮ મિનિટે (બેઘડી) પાળી શકાય.

૧ ગુરૂ આદિ વડિલ પચ્ચક્ખાણ આપે ત્યારે તેઓ "પચ્ચક્ખાઇ" પદ કહે ત્યારે પચ્ચક્ખાણ લેનારે "પચ્ચક્ખામિ" પદ કહેવું, એમ દરેક પચ્ચક્ખાણમાં સમજી લેવું.

૨ ગુરૂ આદિ વડિલ પચ્ચક્ખાણ આપે ત્યારે તેઓ "વોસિરઇ" પદ કહે ત્યારે પચ્ચક્ખાણ લેનારે "વોસિરામિ" પદ કહેવું, એમ દરેક પચ્ચક્ખાણમાં સમજી લેવું.

૩ આ પચ્ચક્ખાણ એક પહોર પછી પાળી શકાય.

૪ આ પચ્ચક્ખાણ દોઢ પહોર પછી પાળી શકાય.

ઉગ્ગએ સૂરે, નમુક્કારસહિઅં, પોરિસિં સાઢ[1] પોરિસિં, મુઠ્ઠિસહિઅં, પચ્ચખ્ખાઈ. ઉગ્ગએ સૂરે, ચઉવ્વિહંપિ આહારં, અસણં, પાણં, ખાઇમં, સાઈમં, અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં, પચ્છન્નકાલેણં, દિસામોહેણં, સાહુવયણેણં, મહત્તરાગારેણં, સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણં વોસિરઈ ॥૨॥

પુરિમર્દ્ધ[2] તથા અવર્દ્ધનું[3] પચ્ચખાણ ॥

સૂરે ઉગ્ગએ પુરિમર્દ્ધં અવર્દ્ધં મુઠ્ઠિસહિઅં પચ્ચખાઈ, ચઉવ્વિહંપિ આહારં, અસણં, પાણં, ખાઇમં, સાઈમં, અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં પચ્છન્નકાલેણં, દિસામોહેણં, સાહુવયણેણં, મહત્તરાગારેણં સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણં વોસિરઇ ॥૩॥

એકાસણા[4] તથા બિયાઅણાનું પચ્ચખ્ખાણ ॥

ઉગ્ગએ સૂરે, નમુક્કારસહિઅં પોરિસિં મુઠ્ઠિસહિઅં

---

૧ પોરિસિનું પચ્ચખ્ખાણ કરતી વખતે આ પદ ન કહેવું.

૨ પુરિમર્દ્ધ પચ્ચખ્ખાણ દિવસના અડધા ભાગે થાય છે.

૩ અવર્દ્ધનું પચ્ચખ્ખાણ દિવસના ત્રણ પહોરે થાય છે.

પુરિમર્દ્ધનું પચ્ચખ્ખાણ કરવું હોય તો "અવર્દ્ધ" પદ ન બોલવું.

૪ આ પચ્ચખ્ખાણમાં એકાસણ, બિયાસણ, વિગઇ, આદિ પચ્ચખ્ખાણો સાથે આવી જાય છે.

પચ્ચખ્ખાંઇ, ઉગ્ગએસૂરે, ચઉવ્વિહંપિ આહારં, અ-
સણં, પાણં, ખાઇમં, સાઇમં, અન્નત્થણાભોગેણં,
સહસાગારેણં, પચ્છન્નકાલેણં, દિસામોહેણં, સાહુવ-
યણેણં, મહત્તરાગારેણં, સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણં
વિગઇઓ[1] પચ્ચખ્ખાઇ અન્નત્થણાભોગેણં, સહસા
ગારેણં, લેવાલેવેણં, ગિહત્થસંસટ્ઠેણં, ઉખ્ખિત્તવિવે-
ગેણં, પડુચ્ચમખ્ખિઍણં, પારિટ્ઠાવણિયાગારેણં, મહ-
ત્તરાગારેણં, સવ્વ સમાહિવત્તિયાગારેણં,[2] બિયાસણં
એકાસણં,[3] પચ્ચખ્ખાઈ, તિવિહંપિ આહારં, અસણં,
ખાઇમં, સાઇમં, અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં,
સાગારિયાગારેણં, આઉટ્ટણપસારેણં, ગુરૂઅબ્ભુટ્ઠાણેણં,

---

૧ જેને જુદુ વિગઈ પચ્ચખ્ખાણ કરવું હોય તો "વિગ-
ઇઓ પચ્ચખ્ખાઇથી" "પારિટ્ઠા૦ મહત્ત૦ સવ્વસ૦ વોસિ-
રઇ" સુધી પાઠ કહી કરવું.

૨ બિયાસણનું પચ્ચખ્ખાણ કરવું હોય તો "બિયા-
સણં" નું પદ અને એકાસણનું પચ્ચખ્ખાણ કરવું હોય
તો "એકાસણં" નો પાઠ કહેવો.

૩ "એકલઠાણં"નું અથવા "દત્તિ" નું પચ્ચખ્ખાણ
કરવું હોય તો "એકાસણં એકલઠાણં પચ્ચખ્ખાઇ" તથા
"એકાસણં દત્તિપચ્ચખ્ખાઇ" પદ બોલી. "ચોઉવ્વિહં
પિ"–તિવિહંપિ–આહારં" નો પાઠ બોલી કરવું બાકી સર્વ
આગારો એકાસણંના પચ્ચખ્ખાણ પ્રમાણે છે.

પારિઠ્ઠાવણિયાગારેણં, મહત્તરાગારેણં, સવ્વ સમાહિ-વત્તિયાગારેણં,[1] વોસિરઇ ॥ ૪ ॥

આયંબિલનું તથા નિવ્વિગઇનું પચ્ચખ્ખાણ ॥

ઉગ્ગએ સૂરે, નમુક્કારસહિઅં, પોરિસિં, સાઢપોરિસિં, મુટ્ઠિસહિઅં પચ્ચખ્ખાઈ, ઉગ્ગએ સૂરે, ચઉવ્વિહંપિ આહારં, અસણં, પાણં, ખાઇમં, સાઇમં, અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં, પચ્છન્નકાલેણં, દિસામોહેણં, સાહુવયણેણં, મહત્તરાગારેણં, સવ્વ સમાહિવત્તિયાગારેણં, આયંબિલં-[2] નિવ્વિગઇ-[3] પચ્ચખ્ખાઇ અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં. લેવાલેવેણં, ગિહત્થસંસટ્ઠેણં, ઉખ્ખિત્તવિવેગેણં, પારિઠ્ઠાવણિયાગારેણં, મહત્તરાગારેણં, સવ્વસમાહિ-

---

૧ કોઇને દેશાવગાસિકનું પચ્ચખ્ખાણ કરવું હોય તો આ પદ પછીથી દેશાવગાસિકના આગાર બોલી પચ્ચખ્ખાણ લઈ શકે છે તે આગાર આગળના પાઠમાં આવે છે દેખો.

૨ આયંબિલનું પચ્ચખ્ખાણ કરવું હોય ત્યારે "આયંબિલં પચ્ચખ્ખાઇ અન્નત્થ૦" પાઠ બોલવો પણ "ઉખ્ખિત્ત વિવેગેણં, પછી પારિઠ્ઠાવણિયાગારેણં" પાઠ બોલવો, પણ વચમાં "પડુચ્ચમખ્ખિઅેણં" પાઠ ન બોલવો.

૩ નિવ્વિગઇનું પચ્ચખ્ખાણ કરવું હોય ત્યારે "નિવ્વિગઈ પચ્ચખ્ખાઇ, અન્નત્થ૦ આદિ સર્વ આગારો કહેવા.

વત્તિયાગારેણં. એકાસણું પચ્ચખ્ખાઇ તિવિહંપિ આહારં,અસણં,ખાઇમં,સાઇમં અન્નત્થણાભોગેણં,સહસાગારેણં, સાગારિયાગારેણં, આઉંટણપસારેણં,ગુરૂઅબ્ભુઠ્ઠાણેણં, પરિઠ્ઠાવણિયાગારેણં, મહત્તરાગારેણં, સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણં, વોસિરઇ ॥ ૫ ॥

તિવિહાર ઉપવાસનું પચ્ચખ્ખાણ ॥

સૂરે ઉગ્ગએ અબ્ભત્તઠં પચ્ચખ્ખાઈ તિવિહંપિ આહારં, અસણં, ખાઇમં, સાઇમં, અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં, પરિઠ્ઠાવણિયાગારેણં, મહત્તરાગારેણં સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણં. પાણહાર પોરિસિં–[1] સાઢપોરિસિં મુઠ્ઠિસહિઅં પચ્ચખ્ખાઇ. અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં, પચ્છન્નકાલેણં, દિસામોહેણં, સાહુવયણેણં, મહત્તરાગારેણં, સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણં, વોસિરઇ ॥ ૬ ॥

ચઉવ્વિહાર ઉપવાસનું પચ્ચખ્ખાણ ॥

સૂરે ઉગ્ગએ, અબ્ભત્તઠં, પચ્ચખ્ખાઇ ચઉવ્વિહંપિઆહારં, અસણં, પાણં, ખાઇમં, સાઇમં, અન્ન-

---

૧ જ્યાં સુધી પાણી ન પીવું હોય ત્યાં સુધીનું લેવું. એક પહોર પોરિસિ, દોઢ પહોરે–સાઢપોરિસિ, બે પહોરે પુરિમુઢ્ઢ, અને ત્રણ પહોરે અવઢ્ઢનું પચ્ચખ્ખાણ થાય છે.

ત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં, પરિઠ્ઠાવણિયાગારેણં, મહત્તરાગારેણં, સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણં, વોસિરઇ ॥૭॥

સાંજના પચ્ચખ્ખાણ ॥

[1]પાણાહારનું પચ્ચખ્ખાણ ॥

પાણુહાર દિવસ ચરિમં પચ્ચખ્ખાઈ, અન્નત્થણા-ભોગેણં, સહસાગારેણં, મહત્તરાગારેણં, સવ્વસમા-હિવત્તિયાગારેણં, વોસિરઇ ॥૧॥

ચઉવિહારનું પચ્ચખ્ખાણ ॥

દિવસચરિમં પચ્ચખ્ખાઇ ચઉવ્વિહંપિ આહારં અસણં, પાણં, ખાઇમં, સાઇમં, અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં, મહત્તરાગારેણં, સવ્વસમાહિવત્તિયા-ગારેણં, વોસિરઇ ॥૨॥

તિવિહારનું પચ્ચખ્ખાણ ॥

દિવસચરિમં પચ્ચખ્ખાઇ તિવિહંપિ આહારં, અસણં, ખાઇમં, સાઇમં, અન્નત્થણાભોગેણં સહ-સાગારેણં, મહત્તરાગારેણં, સવ્વસમાહિવત્તિયાગા-રેણં, વોસિરઈ ॥૩॥

---

૧ બિયાસણ, એકાસણ, નિવિગઇ, એકલઠાણ, દત્તિ, આયંબિલ, અને તિવિહાર ઉપવાસ કરનારને સાંજે આ પચ્ચખ્ખાણ લેવાનું છે.

દુવિહારનું પચ્ચખ્ખાણ ॥

દિવસ ચરિમં પચ્ચખ્ખાઇ દુવિહંપિ આહારં અસણું, ખાઇમં, અન્નત્થણાભોગેણું, સહસાગારેણું, મહત્તરાગારેણું,સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણં,વોસિરઇ॥૪॥

[1]દેશાવગાસિકનું પચ્ચખ્ખાણ ॥

દેશાવગાસિયં ઉવભોગં પરિભોગં પચ્ચખ્ખાઇ અન્નત્થણાભોગેણું, સહસાગારેણું, મહત્તરાગારેણું, સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણું, વોસિરઇ ॥૫॥

[2]દેશાવકાસિકનું મોટું પચ્ચખ્ખાણ ॥

અહણ્ણું ભંતે તુમ્હાણું સમીવે દેસાવગાસિયં પચ્ચખ્ખામિ, દવ્વઓ, ખિત્તઓ, કાલઓ, ભાવઓ, દવ્વઓણું દેસાવગાસિયં, ખિત્તઓણું, ઇત્થવા અ-ણ્ણત્થં વા, કાલઓણું મુહૂત્તધારણાપમાણું જાવનિ-યમં પચ્ચખ્ખામિ, ભાવઓણું જાવ ગહેણું ન ગહિ-જ્જામિ, છલેણું ન છલિજ્જામિ અણ્ણેણુ કેણુવિ રોગાયંકેણુ વા એસો પરિણામો ન પડિવજ્જઇ, તા અભિગ્ગહે, અન્નત્થણાભોગેણું, સહસાગારેણું, મહ-ત્તરાગારેણું, સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણું, વોસિરઇ ॥

---

૧ નિયમ ધારનારને આ પચ્ચખ્ખાણ લેવાનું છે, તથા સવારે અને સાંજે બન્ને વખત પણ લઇ શકાય છે.

૨ આ દેશાવકાસિકનું પચ્ચખાણ એકજ સ્થાનપર બેસી રહી સંપૂર્ણ દિશાનો નિયમ કરી રાખે ત્યારે લેવાનું છે.

ભવ ચરિમ પચ્ચખ્ખાણુ ॥

ભવ ચરિમં પચ્ચખ્ખાઇ, તિવિહં–ચઉવિહંપિ આહારં, અસણું, પાણું, ખાઇમ, સાઇમં, અન્નત્થણાભોગેણું, સહસાગારેણું, મહત્તરાગારેણું, સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણું, વોસિરઇ ॥

ગંઠિસહિયં–મુઠ્ઠિસહિયં–વેઢસહિયં–અભિગ્ગહ–આદિના પચ્ચખ્ખાણુ ॥

[1]ગંઠિસહિયં–મુઠ્ઠિસહિયં–વેઢસહિયં–અંગુઠસહિયં–અભિગ્ગહ–પચ્ચખ્ખાઇ અન્નત્થણાભોગેણું, સહસાગારેણું, મહત્તરાગારેણું, સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણું, વોસિરઇ ॥

પચ્ચખ્ખાણુના આગારની સંખ્યા.

દોચ્ચેવ નમુક્કારે, આગારા છચ્ચ હુંતિ પોરિસિએ ॥ સત્તેવય પુરિમડ્ઢે, એગાસણંમિ અઠ્ઠેવ ॥૧॥ સત્તેગઠાણુસ્સઉ, અઠ્ઠેવય આયંબિલંમિ આગારા ॥ પંચેવ અભત્તઠે, છપ્પાણે ચરિમિ ચત્તારિ ॥૨॥ પંચ ચઉરે અભિગ્ગહે, નિવ્વિએ અઠનવય આગારા ॥ અપ્પાઉરાણ પંચઉ, હવંતિ સેસેસુ ચત્તારિ ॥ ૩ ॥ ઇતિ આગાર સંખ્યા ગાથા ॥

---

૧ જેનું પચ્ચખ્ખાણ કરવું હોય તે પદ બોલી પછી "પચ્ચખ્ખાઇ અન્નત્થ" આદિનો પાઠ બોલી પચ્ચખ્ખાણ કરવું.

અથ સપ્ત સ્મરણાનિ પ્રારભ્યન્તે ॥

॥ પ્રથમં ॥

શ્રી બૃહદ્ અજિતશાંતિસ્મરણમ્ ॥

અજિઅં જિયસવ્વભયં, સંતિં ચ પસંતસવ્વગય પાવં ॥ જયગુરૂ સંતિગુણકરે, દોવિ જિણવરે પણિ વયામિ ॥ ૧ ॥ ગાહા ॥ વવગયમંગુલભાવે, તેહં વિ-ઉલતવનિમ્મલસહાવે ॥ નિરૂવમમહપ્પભાવે, થોસામિ સુદિટ્ઠસબ્ભાવે ॥ ૨ ॥ ગાહા ॥ સવ્વદુક્ખપ્પસંતીણં, સવ્વપાવપ્પસંતિણં ॥ સયાઅજિયસંતીણં, નમો અ-જિઅસંતિણં ॥૩॥ સિલોગો ॥ અજિય જિણ! સુહપ્પ-વત્તણં, તવ પુરિસુત્તમ નામકિત્તણં ॥ તહ ય ધિઈ મઈપ્પવત્તણં, તવ ય જિણુત્તમ સંતિ ! કિત્તણં ॥૪॥ માગહિઆ॥ કિરિઆવિહિસંચિઅ કમ્મકિલેસવિમુક્ખ-યરં, અજિઅં નિચિઅં ચ ગુણેહિં મહામુણિ સિદ્ધિ-ગયં ॥ અજિઅસ્સ ય સંતિ મહામુણિણોવિ અ સંતિ-કરં, સયયં મમ નિવ્વુઇકારણયં ચ નમંસણયં ॥૫॥ આલિંગણયં ॥ પુરિસા ! જઈ દુક્ખવારણં, જઇ અ વિમગ્ગહ સુક્ખકારણં ॥ અજિઅં સંતિ ચ ભાવઓ, અભયકરે સરણં પવજ્જહા ॥૬॥ માગહિઆ॥ અરઇ રઇતિમિરવિરહિઅ-મુવરયજરમરણં, સુરઅસુરગરૂ-લભુયગવઇપયયપણિવઇઅં ॥ અજિઅમહમવિ અ

સુનય નયનિઉણુ–મભયકરં,સરણુમુવસરિઅ ભુવિદિ-
વિજમહિઅં સયયમુવણુમે ॥૭॥ સંગયયં ॥ તં ચ
જિણુત્તમમુત્તમનિત્તમસત્તધરં, અજ્જવમદ્દવખંતિ-
વિમુત્તિસમાહિ નિહિં ॥ સંતિકરં પણુમામિ દમુત્તમતિ-
ત્થયરં, સંતિમુણી મમ સંતિસમાહિવરં દિસઉ ॥૮॥
સોવાણુયં ॥ સાવત્થિપુવ્વપત્થિવં ચ વરહત્થિમત્થય-
પસત્થ વિચ્છિન્ન સંથિઅં, થિરસરિચ્છવચ્છં મયગ-
લલીલાયમાણુવર ગંધહત્થિપત્થાણુપત્થિયં સંથવારિહં॥
હત્થિહત્થબાહું ધંતકણુગરૂઅગનિરૂવહયપિંજરં પવ-
રલક્ખણોવચિઅસોમ ચારૂરૂવં, સુઇસુહમણાભિરામ-
પરમરમણિજ્જવરદેવદુંદુહિનિનાયમહુરયરંસુહગિરં ॥૯॥
વેડ્ઢઓ ॥ અજિઅં જિઆરિગણું, જિઅસવ્વભયં
ભવોહરિઉં ॥ પણુમામિ અહં પયઓ, પાવં પસમેઉ
મે ભયવં ॥૧૦॥ રાસાલુદ્ધઓ ॥ કુરૂજણવયહત્થિણા-
ઉરનરીસરો પઢમં તઓ મહાચક્કવટ્ટિભોએમહપ્પભાવો,
જો બાહત્તરિપુરવરસહસ્સવર નગરણિગમજણવયવઇ
બત્તીસારાયવરસહસ્સાણુઆયમગ્ગો ॥ ચઉદસવરરય-
ણુનવમહાનિહિચઉસટ્ઠિસહસ્સપવરજુવઇણ સુંદરવઇ,
ચુલસીહયગયરહસયસહસ્સસામી છણ્ણવઇગામકોડિ-
સામી આસિ જો ભારહંમિ ભયવં ॥૧૧॥ વેડ્ઢઓ ॥ તં
સંતિં સંતિકરં સંતિણ્ણું સવ્વભય ॥ સંતિં થુણામિ જિણં,
સંતિં વિહેઉમે ॥૧૨॥ રાસાણંદિઅયં ॥ ઇક્ખાગ વિદેહ

નરીસર નરવસહા મુણિવસહા, નવસારયસસિસક-
લાણણ, વિગયતમા વિહુઅરયા ॥ અજિઉત્તમ તેઅ
ગુણેહિં મહામુણિ અમિયબલાવિઉલકુલા ॥ પણમા-
મિ તે ભવભયમૂરણ જગસરણા મમ સરણં ॥૧૩॥
ચિત્તલેહા ॥ દેવદાણુવિંદચંદસૂરવંદ હઠ્ઠતુઠ્ઠજિઠ્ઠ
પરમ,-લઠ્ઠરૂવધંતરૂપ્પપટ્ટસેઅસુદ્ધનિદ્ધધવલ ॥ દંત-
પંતિ ! સંતિ ! સત્તિકિત્તિમુત્તિજુત્તિગુત્તિપવર, દિત્ત-
તેઅવંદધેઅ સવ્વલોઅ ભાવિઅપ્પભાવણેઅ પઇસમે
સમાહિં ॥ ૧૪ ॥ નારાયઓ ॥ વિમલસસિકલાઇરેઅ-
સોમં, વિતિમિરસૂરકલાઇરેઅતેઅં ॥ તિયસવઇગણા-
ઇરેઅરુવં, ધરણિધરપ્પવરાઇરેઅસારં ॥૧૫॥ કુસુમ-
લયા ॥ સત્તે અ સયા અજિઅં, સારીરે અબલે અ-
જિઅં ॥ તવ સંજમે અ અજિઅં, એસ થુણામિ જિણં
અજિઅં ॥૧૬॥ ભુઅગપરિરિંગિઅં ॥ સોમગુણેહિં
પાવઈ ન તં નવસરયસસી, તેઅગુણેહિં પાવઈ ન તં
નવસરયરવી ॥ રૂવગુણેહિં પાવઇ ન તં તિઅસગણ-
વઇ, સારગુણેહિં પાવઈ ન તં ધરણિધરવઈ ॥૧૭॥
ખિજ્જિઅયં ॥ તિત્થવરપવત્તયં તમરયરહિઅં, ધીર-
જણથુઅચ્ચિઅં ચુઅકલિકલુસં ॥ સંતિસુહપ્પવત્તયં
તિગરણપયઓ, સંતિમહં મહામુણિં સરણ મુવણમે ॥
૧૮ ॥ લલિઅયં ॥ વિણઓણયસિરરઇઅંજલિરિસિ-
ગણસંથુઅંથિમિઅં, વિબુહાહિવધણવઇનરવઇથુઅમ-

હિઅચ્ચિઅં બહુસો ॥ અઇરુગ્ગયસરયદિવાયર સમ-
હિઅસપ્પભં તવસા, ગયણંગણવિયરણસમુઇઅ ચારણ
વંદિઅં સિરસા ॥૧૯॥ કિસલયમાલા ॥ અસુરગરૂ
લપરિવંદિઅં, કિન્નરોરગણમંસિઅં ॥ દેવકોડિસયસંથુ
યં, સમણસંઘ પરિવંદિઅં ॥૨૦॥ સુમુહં ॥ અભયં
અણહં અરયં અરૂયં ॥ અજિઅં અજિઅં પયઓ
પણમે ॥ ૨૧ ॥ વિજ્જુવિલસિઅં ॥ આગયા વરવિ-
માણદિવ્વકણગ-રહતુરયપહકરસએહિં હુલિઅં ॥ સ-
સંભમોઅરણખુભિઅલુલિઅચલકુંડલંગયતિરીડસો-
હંતમઉલિમાલા ॥૨૨॥ વેડ્ઢઓ ॥ જં સુરસંઘા સાસુર-
સંઘા વેરવિઉત્તા ભત્તિસુજુત્તા, આયરભૂસિઅસંભમ-
પિંડિઅ સુટ્ઠુસુવિમ્હિઅ-સવ્વબલોઘા ॥ ઉત્તમકંચણ-
રયણપરૂવિઅભાસુરભૂસણભાસુરિઅંગા, ગાયસમોણય
ભત્તિ વસાગયપંજલિપેસિયસીસ પણામા ॥૨૩॥ રયણ
માલા ॥ વંદિઊણ થોઊણ તો જિણં, તિગુણમેવય પુ-
ણો પયાહિણં ॥ પણમિઊણ ય જિણં સુરાસુરા, પમુ-
ઇઆ સભવણાઇઁ તો ગયા ॥ ૨૪ ॥ ખિત્તયં ॥ તં મ-
હામુણિમહંપિ પંજલી, રાગદોસભયમોહવજ્જિઅં ॥
દેવદાણવનરિંદવંદિઅં, સંતિમુત્તમમહાતવં નમે
॥ ૨૫ ॥ ખિત્તયં ॥ અંબરંતરવિઆરણિઆહિં, લલિ
અ હંસવહુગામિણિઆહિં ॥ પીણસોણિથણસાલિણિ
આહિં, સકલકમલદલલોઅણિઆહિં ॥ ૨૬ ॥ દીવ-

યં ॥ પીણનિરંતરથણભરવિણમિયગાયલઆહિં, મણિ કંચણપસિઢિલમેહલ સોહિઅસોણિતડાહિં ॥ વરખિંખિણિનેઉરસતિલયવલયવિભૂસણિઆહિં, રઇકરચઉર મણોહરસુંદરદંસણિઆહિં ॥૨૭॥ ચિત્તખ્ખરા ॥ દેવ સુંદરીહિં પાયવંદિઆહિં વંદિઆય જસ્સ તે સુવિક્કમા કમા, અપ્પણો નિડાલએહિં મંડણોડ્ડણપ્પગારએહિં કેહિં કેહિં વી ॥ અવંગતિલયપત્તલેહનામએહિં ચિલ્લએહિં સંગયં ગયાહિં, ભત્તિસન્નિવિઠવંદણાગયાહિં હુંતિ તે વંદિઆ પુણો પુણો ॥૨૮॥ નારાયઓ ॥ તમહં જિણચંદં, અજિઅં જિઅમોહં ॥ ધુયસવ્વકિલેસં, પયઓ પણમામિ ॥૨૯॥ નંદિઅયં ॥ થુઅવંદિઅયસ્સા રિસિગણદેવગણેહિં, તો દેવવહુહિં પયઓપણમિઅસ્સા ॥ જસ્સજગુત્તમસાસણયસ્સા, ભત્તિવસાગયપિંડિઅઆહિં ॥ દેવવરચ્છરસા બહુઆહિં, સુરવરરઇગુણપંડિઅઆહિં ॥૩૦॥ ભાસુરયં ॥ વંસસદ્દતંતિતાલમેલિએ તિઉખ્ખરાભિરામસદ્દમીસએકએ અ, સુઇસમાણણે અ સુદ્ધસજ્જગીઅપાયજાલઘંટિઆહિં, વલયમેહલાકલાવનેઉરાભિરામસદ્દમીસએકએ અ ॥ દેવનટ્ટિઆહિં હાવભાવવિબ્ભમપ્પગારએહિં નચ્ચિઉણઅંગહારએહિ વંદિઆય જસ્સ તે સુવિક્કમા કમા, તયં તિલોય સવ્વસત્તસંતિકારયં પસંતસવ્વપાવદોસ મેસહં નમામિ સંતિમુત્તમં જિણં ॥ ૩૧ ॥ નારાયઓ ॥ છત્તચામરપ-

ડાગજૂઅજવમંડિઆ, ઝયવરમગરતુરયસિરિવચ્છસુલં-
ચ્છણા ॥ દીવસમુદ્દમંદરદિસાગયસોહિઆ, સત્થિઅ
વસહસીહ રહચક્કવરંકિયા ॥ ૩૨ ॥ લલિઅયં ॥ સ
હાલવટ્ઠા સમપ્પઇટ્ઠા, અદોસદુટ્ઠા ગુણેહિં જિટ્ઠા ॥
પસાયસિટ્ઠા તવેણ પુટ્ઠા, સિરીહિં ઇટ્ઠા રિસીહિં જુટ્ઠા
॥૩૩॥ વાણવાસિઆ ॥ તે તવેણ ધુવસવ્વપાવયા,
સવ્વલોઅહિઅમૂલપાવયા ॥ સંથુઆ અજિઅ સંતિ
પાવયા, હુંતુ મે સિવસુહાણ દાયયા ॥ ૩૪ ॥ અપરાં-
તિકા ॥ એવં તવબલવિઉલં, થુઅં મએ અજિઅ-
સંતિ જિણજુયલ ॥ વવગયકમ્મરયમલં, ગઇં ગયં
સાસયં વિઉલં ॥ ૩૫ ॥ ગાહા ॥ તં બહુગુણપ્પસાયં,
મુખ્ખ સુહેણ પરમેણ અવિસાયં ॥ નાસેઉ મે વિસાયં,
કુણઉ અ પરિસાવિ અ પસાયં ॥૩૬॥ ગાહા ॥ તં મોએઉ
અ નંદિં, પાવેઉ અ નંદિસેણમ ભિનંદિં ॥ પરિસાવિય
સુહનંદિં, મમ ય દિસઉ સંજમે નંદિં ॥ ॥૩૭॥ ગાહા ॥
પખ્ખિઅ ચાઉમ્માસિય, સંવચ્છરિએ અવસ્સ[1] ભણિ-
અવ્વો ॥ સોઅવ્વો સવ્વેહિં, ઉવસગ્ગ નિવારણો
એસો ॥૩૮॥ જો પઢઇ જો અ નિસુણઈ, ઉભઓ કા-
લંપિ અજિઅસંતિથયં ॥ નહુ હુંતિ તસ્સ રોગા,
પુવ્વુપ્પન્ના વિ નાસંતિ ॥૩૯॥ જઇ ઇચ્છહ પરમ પયં,
અહવા કિત્તિં સુવિત્થડં ભુવણે ॥ તા તેલુક્કુદ્ધરણે,
જિણવયણે આયરં કુણહ ॥૪૦॥ ગાહા ॥

ઇતિ શ્રી બૃહદ્ અજિતશાંતિ પ્રથમસ્મરણમ્ ॥

---

૧ સંવચ્છરં રાઇએ અ દિઅહે અ ઇતિ પાઠાંતર.

દ્વિતીય લઘુઅજિતશાંતિ સ્મરણમ્

ઉલ્લાસિક્કમનખ્ખ નિગ્ગયપહાદંડચ્છલેણંગિણં, વંદારુણદિસંતઇઅવપયડંનિવ્વાણમગ્ગાવલિં ॥ કુંદિંદુજ્જં લદંતકંતિમિસઓ નીહંતનાણંકુર, કેરે દોવિ દુઇજ્જ સોલસ જિણે થોસામિ ખેમંકરે ॥૧॥ ચરમજલહિ નીરં જો મિણિજ્જં જલીહિં, ખયસમયસમીરં જોજણિજ્જા ગઇએ ॥ સયલનહયલંબા લંઘએ જો પએહિં, અજિઅમહવસંતિં સો સમત્થોત્થુણેઉં ॥૨॥ તહવિ હુ બહુમાણુલ્લાસભત્તિબ્ભરેણ, ગુણકણમિવકિત્તાહામિ ચિંતામણિ વ્વ ॥ અવમહવઅચિંતાણંતસામત્થઓસિં, ફલહઇલહુ સવ્વં વંચ્છિઅં ણિત્થિઅંમે ॥ ૩ ॥ સયલજયહિઆણં નામકિત્તેણ જાણં, વિહડઇ લહુદુટ્ઠાનિટ્ઠદોઘટ્ટથટ્ટં ॥ નમિરસુરકિરટ્ઠુગ્ગિટ્ઠ પાયારવિંદે, સયયમજિઅસંતી તે જિણિંદેભિવંદે ॥૪॥ પસરઇ વરકિત્તી વઢ્ઢએ દેહદિત્તી, વિલસઇ ભુવિમિત્તી જાયએ સુપ્પવિત્તી ॥ ફુરઇપરમતિત્તી હોઇ સંસારછિત્તી, જિણજુઅપયભત્તી હિઅચિંતોરૂસત્તી ॥ ૫ ॥ લલિયપયપયારં ભૂરિદિવ્વંગહારં, ફુડગણરસભાવોદારસિંગારસારં ॥ અણમિસરમણીજ્જંદંસણત્થેઅભીયા, ઇવ પુણમણિબંધા કાસિ નિટ્ટોવયારં ॥ ૬ ॥ થુણહ અજિઅસંતિ તે કયાસેસસંતી, કણયરયપસંગા

છજ્જએ જાનિમુત્તી ॥ સરભસ પરિરંભારંભ નિવ્વા-
ણુલચ્છી, ધણુથણુધુસિણુંકુપંકપિંગીકયવ્વ ॥ ૭ ॥
બહુવિહનયભંગ વત્થુણિચ્ચં અણિચ્ચં, સદસદણુ-
ભિલપ્પા લપ્પમેગં અણેગં ॥ ઇય કુનયવિરૂદ્ધં સુપ્પ-
સિદ્ધં તુ જેસિં, વયણમવયણિજ્જં તે જિણે સંભ-
રામિ ॥૮॥ પસરઇ તિઅ લોએ તાવ મોહંધયારં, ભમઇ
જય મસણ્ણું તાવમિચ્છત્તછણ્ણં ॥ ફુરઇ ફુડફલંતા
ણંતણાણં સુપૂરો, પયડમજિઅસંતીઝાણસૂરો ન
જાવં ॥ ૯ ॥ અરિ–કરિ–હરિ–તિણ્હુણ્હંબુચોરાહિ-
વાહી, સમર–ડમર મારી–રૂદ્દ–ખુદ્દો–વસગ્ગા ॥ પલય-
મજિઅસંતી કિત્તણે ઝતિ જંતી, નિવિડતરતમોહાભ-
ક્ખરાલુંખિઅવ્વ ॥૧૦॥ નિચિઅદુરિઅદારૂદિત્તઝાણ-
ગ્ગિજાલા, પરિગયમિવગોરં, ચિંતિઅં ઝાણરુવં ॥
કણય નિહસરેહા કંતિચોરં કરિજ્જા, ચરથિરમિહલ-
ચ્છિ ગાઢસંથંભિઅવ્વ ॥ ૧૧ ॥ અડવિનિવડિઆણં
પત્થિવુત્તાસિઆણં, જલહિલહરિ હીરં તાણગુત્તિટ્ઠિ-
યાણં ॥ જલિઅજલણજાલાલિંગિઆણં ચ ઝાણં,
જણયઇ લહુ સંતિં સંતિ નાહાજિઆણં ॥ ૧૨ ॥ હરિ
કરિ-પરિકિણ્ણં પક્કપાઇક્કપુણ્ણં,સયલપુહવિ રજ્જં છ-
ટ્ટિઅં આણુસજ્જં ॥ તણમિવ પડિલગ્ગં જેજિણામુ-
ત્તિમગ્ગં, ચરણમણુપવણ્ણા હુંતુ તે મે પસણ્ણા ॥૧૩॥
છણસસિવયણાહિં ફુલ્લનિત્તુપ્પલાહિં, થણભરનમિરીહિં

મુદ્દિગિજ્જોદરીહિં ॥ લલિઅભુઅલયાહિં પીણુસોણિ-ત્થણીહિં, સયસુરરમણીહિં વંદિઆ જેસિ પાયા ॥૧૪॥ અરિસકિડિભકુઠગંઠિકાસાઇસાર, ખયજરવણલૂઆસાસસોસોદરાણિ ॥ નહમુહ દસણત્થીકુત્થિકણ્ણાઇરોગે, મહજિણજુઅ પાયા સુપ્પસાયા હરંતુ ॥૧૫॥ ઇય ગુરૂદુહતાસે પક્ખિએ ચાઉમાસે, જિણવરદુગથુત્તં વચ્છરે વા પવિત્તં ॥ પઢઇ સુણઈ સિધાએહ ઝાએહ ચિત્તે, કુણહ મુણહ વિગ્ઘં જેણ ઘાએહ સિગ્ઘં ॥ ૧૬ ॥ ઇય વિજયાજિયસત્તુપુત્તસિરિઅજિઅ જિણેસર, તહ અઇરાવિસસેણ તણઈ પંચમ ચક્કીસર ॥ તિત્થંકર સોલસમ સંતિ જિણવલ્લહ સંથુઅ, કુરૂ મંગલ મમ હરસુ દુરિઅમખિલંપિ થુણંતહ ॥ ૧૭ ॥

ઇતિ શ્રી લઘુઅજિતશાંતિ દ્વિતીયં સ્મરણમ્ ॥ ૨ ॥

તૃતીયં નમિઊણ—ભયહર સ્મરણમ્ ॥

નમિઊણ પણયસુરગણ-ચૂડામણિકિરણરંજિઅં મુણિણો ॥ ચલણજુઅલં મહાભય-પણાસણં સંથવં વુચ્છં ॥ ૧ ॥ સડિયકરચરણનહમુહ, નિબુડ્ડનાસા વિવન્નલાયન્ના ॥ કુઠમહારોગાનલ-ફુલિંગનિદ્દ્ઢસવ્વંગાારા॥ તે તુહ ચલણારાહણ—સલિલંજલિસેય વુડ્ઢિયચ્છાયા ॥ વણદવદઢ્ઢાગિરિપા—યવવ્વ પત્તા પુણો લચ્છિં ॥ ૩ ॥

દુવ્વાયખુભિય જલનિહિ, ઉબ્ભડકલ્લોલભીસણા-રાવે ॥ સંભંતભયવિસંઠુલ, નિજ્જામયમુક્કવાવારે॥૪॥ અવિદલિઅજાણવત્તા, ખણેણ પાવંતિ ઇચ્છિઅં કૂલં ॥ પાસજિણચલણજુઅલં, નિચ્ચં ચિઅ જે નમંતિ નરા ॥૫॥ ખરપવણુદ્ધુઅવણદવ–જાલાવલિ મિલિયસ-યલદુમગહણે ॥ ડજ્જંતમુદ્ધમયવહુ–ભીસણરવભીસ-ણંમિ વણે ॥ ૬ ॥ જગગુરુણો કમજુઅલં, નિવ્વાવિ-અસયલતિહુઅણાભોઅં ॥ જે સંભરંતિ મણુઆ, ન કુણઇ જલણો ભયં તેસિં ॥૭॥ વિલસંતભોગભીસણ-ફુરિઆરૂણનયણતરલજીહાલં ॥ ઉગ્ગભુઅંગં નવજ-લ,યસંત્થહં ભીસણાયારં ॥૮॥ મન્નંતિ કીડસરિસં,દૂર-પરિચ્છૂઢવિસમવિસવેગા ॥ તુહ નામખ્ખરફુડસિદ્ધ મંતગુરૂઆ નરા લોએ ॥ ૯ ॥ અડવીસુ ભિલ્લતક્કર, પુલિંદસદૂલસદભીમાસુ ॥ ભયવિહુર વુન્નકાયર, ઉલ્લૂ-રિઅ–પહિઅસત્થાસુ ॥ ૧૦ ॥ અવિલુત્તવિહવસારા, તુહ નાહ ! પણામમત્તવાવારા ॥ વવગયવિગ્ઘા સિગ્ઘં, પત્તા હિય ઇચ્છિયં ઠાણં ॥ ૧૧ ॥ પજ્જલિઆનલન-યણં, દૂરવિયારિયમુહં મહાકાયં॥ નહ કુલિસઘાયવિ-અલિઅ–ગઇંદકુંભત્થલાભોઅં॥૧૨॥ પણયસસંભમપ-ત્થિવ–નહમણિમાણિક્કપડિઅપડિમસ્સ ॥ તુહ વયણ પહરણધરા, સીહં કુદ્ધંપિ ન ગણંતિ ॥ ૧૩ ॥ સસિ-ધવલદંતમુસલં, દીહકરૂલ્લાલવડ્ઢિઉચ્છાહં ॥ મહુપિંગ-

નયણજુઅલં,સસલિલનવજલહરારાવં ॥ ૧૪ ॥ ભીમં મહાગઇંદં, અચ્ચાસન્નંપિ તે નવિગણંતિ ॥ જે તુમ્હ ચલણજુઅલં, મુણિવઇ ! તુંગં સમલ્લીણા ॥ ૧૫ ॥ સમરંમિ તિખ્ખખગ્ગા, ભિગ્ઘાપવિદ્ધઉદ્ધુયકબંધે ॥ કુંતવિણિભિન્નકરિકલહ, મુક્કસિક્કાર પઉરંમિ ॥૧૬॥ નિજ્જિયદપ્પુદ્ધરરિઉ–નરિંદ નિવહા ભડા જસં ધવલં ॥ પાવંતિ પાવપસમિણ, પાસજિણ ! તુહ પ્પભાવેણ ॥૧૭॥ રોગજલજલણવિસહર,–ચોરારિ મઇંદગયરણભયાઇં ॥ પાસજિણનામસંકિ,–ત્તણેણ પસમંતિ સવ્વાઇં ॥૧૮॥ એવં મહાભયહરં, પાસજિણિંદસ્સ સંથવમુઆરં ॥ ભવિયજણાણંદયરં, કલ્લાણ પરંપરનિહાણં ॥ ૧૯ ॥ રાયભયજખ્ખરખ્ખસ, કુસુમિણદુસઊણરિખ્ખપીડાસુ ॥ સંઝાસુ દોસુ પંથે, ઉવસગ્ગે તહય રયણીસુ ॥૨૦॥ જો પઢઇ જો અ નિસુણઈ, તાણં કઇણો ય માણતુંગસ્સ ॥ પાસો પાવં પસમીઉ, સયલભુવણચ્ચિયઅ ચલણો ॥૨૧॥

ઇતિ ભયહર સ્તોત્ર નામકં શ્રીપાર્શ્વજિન સ્તવનં તૃતીયસ્મરણં સંપૂર્ણમ્ ॥૩॥

ચતુર્થં ગણધરદેવસ્તુતિ સ્મરણમ્ ॥

તં જયઉ જએ તિત્થં, જમિત્થ તિત્થાહિવેણ વીરેણ॥ સમ્મં પવત્તિઅં ભવ્વ-સત્તસંતાણસુહ જણયં ॥ ૧ ॥ નાસિઅ સયલકિલેસા, નિહય કુલેસા પસત્થ સુહલેસા ॥ સિરિવદ્ધમાણતિત્થસ્સ, મંગલં દિંતુ તે અરિહા ॥ ૨ ॥ નિદ્દટ્ઠકમ્મબીઆ, બીઆપરમિટ્ઠિણો ગુણસમિદ્ધા ॥ સિદ્ધા તિજય પસિદ્ધા, હણંતુ દુત્થાણિ તિત્થસ્સ ॥ ૩ ॥ આયારમાયરંતા, પંચપયારં સયા પયાસંતા ॥ આયરિઆ તહ તિત્થં, નિહય કુતિત્થં પયાસંતુ ॥ ૪ ॥ સમ્મસુઅવાયગાવાયગાય સિઅવા યવાયગાવાએ ॥ પવયણપડિણીયકએ, વગ્ગિંતુ સવ્વસ્સ સંઘસ્સ ॥૫॥ નિવ્વાણસાહણુજ્જિઅ, સાહૂણં જણિઅ સવ્વ સાહજ્જા ॥ તિત્થપ્પભાગવાતે, હવંતુ પરમિટ્ઠિણો જઇણો ॥ ૬ ॥ જેણાણુગયં નાણં, નિવ્વાણફલં ચ ચરણમવિ હવઇ ॥ તિત્થસ્સ દંસણં તં, મંગુલમવણેઉ સિદ્ધિયરં ॥૭॥ નિચ્છિઉમો સુઅધમ્મો, સમગ્ગ ભવ્વં-ગિ વગ્ગ કયસમ્મો ॥ ગુણસુટ્ઠિઅસ્સ સંઘસ્સ, મંગલં સમ્મમિહ દિસઉ ॥ ૮ ॥ રમ્મોચરિત્તધમ્મો, સંપાવિ-અભવ્વસત્તસિવસમ્મો ॥ નીસેસ કિલેસહરો, હવઉ સયા સયલ સંઘસ્સ ॥ ૯ ॥ ગુણગણગુરુણોગુરુણો, શિવસુહમઇણોકુણંતુતિત્થસ્સ ॥ સિરિવદ્ધમાણપહુપય ડિઅસ્સ કુસલં સમગ્ગસ્સ ॥૧૦॥ જિયપડિવક્ખા, જ-

ખ્ખા ગોમુહમાયંગ ગયમુહ પમુખ્ખા ॥ સિરિબંભસંતિ સહિઆ, કયમયરખ્ખા સિવં દિંતુ ॥૧૧॥ અંબા પડિહયડિંવા, સિદ્ધાસિદ્ધાઇઆ પવયણસ્સ ॥ ચક્કેસરિ વઇરુટ્ટા, સંતિ સુરા દિસઉ સુખ્ખાણિ ॥૧૨॥ સોલસવિજ્જાદેવી–ઉ દિંતુ સંઘસ્સ મંગલં વિઉલં ॥ અચ્છુતાસહિઆઓ, વિસ્સુઅ સુયદેવયાઉ સમં ॥૧૩॥ જિણસાસણ કયરખ્ખા, જખ્ખાચઉવીસસાસણસુરાવિ ॥ સુહભાવા સંતાવં, તિત્થસ્સ સયા પણાસંતુ ॥ ૧૪ ॥ જિણપવયણંમિ નિરયા, વિરયા કુપહા ઉ સવ્વહાસવ્વે॥ વેયાવચ્ચકરાવિઅ, તિત્થસ્સ હવંતુ સંતિકરા ॥૧૫॥ જિણસમયસુદ્ધસુમગ્ગ, વિહિઅ ભવ્વાણ જણિઅ સાહજ્જો ॥ ગીયરઇગીયજસો, સપરિવારો સુહં દિસઉ ॥ ૧૬ ॥ ગિહગુત્ત ખિત્ત જલથલ, વણ પવ્વય વાસિ દેવ દેવીઓ ॥ જિણસાસણટ્ઠિઆણં, દુહાણિ સવ્વણિ નિહણંતુ ॥ ૧૭ ॥ દસદિસિવાલાસખિખત્તવાલયા નવગ્ગહા સનખ્ખત્તા ॥ જોઇણિ રાહુગ્ગહ કાલ પાસ કુલિઅદ્ધ પહરેહિં ॥ ૧૮ ॥ સહકાલ કંટએહિં, સવિટ્ઠિવચ્છેહિં કાલવેલાહિં ॥ સવ્વે સવ્વત્થ સુહ, દિસંતુ સવ્વસ્સ સંઘસ્સ ॥ ૧૯ ॥ ભવણવઇવાણમંતર, જોઇસ વેમાણિઆ ય જે દેવા ॥ ધરણિંદસક્કસહિઆ, દલંતુ દુરિઆઈ તિત્થસ્સા॥૨૦॥ ચક્કં જસ્સ જલંતં, ગચ્છઇ પુરઓ પણાસિઅલમોહં ॥ તં તિત્થસ્સ ભગવઓ,

નમો નમો વદ્ધમાણુસ્સ ॥ ૨૧ ॥ સો જયઉ જિણો વીરો, જસ્સજજવિસાસણું જએ જયઈ ॥ સિદ્ધિપહસાસણું કુપહનાસણું સવ્વભય મહણું ॥ ૨૨॥ સિરિઉસભસેણ પમુહા, હયભય નિવહા દિસંતુ તિત્થસ્સ ॥ સવ્વ જિ-ણાણું ગણિહારિણોણહં વંછિઅં સવ્વં ॥૨૩॥ સિરિવ-દ્ધમાણ તિત્થાહિવેણુ તિત્થં સમપ્પિઅં જસ્સ ॥ સમ્મં સુહમ્મ સામી, દિસઉ સુહં સયલસંઘસ્સ ॥ ૨૪ ॥ પયઇએભદ્દિઆ જે, ભદ્દાણિ દિસંતુ સયલસંઘસ્સ ॥ ઇયરસુરાવિહુ સમ્મં, જિણગણહરકહિયકારિસ્સ ॥ ॥ ૨૫ ॥ ઇય જો પઢઇ તિસિંઝં, દુસ્સજઝં તસ્સ નત્થિ કિંપિ જએ ॥ જિણદત્તાણાએઠિઉ, સુનિટ્ઠિઅટ્ઠોસુહી હોઈ ॥ ૨૬ ॥

ઇતિ શ્રીગણધરદેવસ્તુતિનામકં ચતુર્થં સ્મરણં ૪

પંચમં ગુરુપારતંત્ર્યનામકં સ્મરણમ્ ॥

મયરહિઅંગુણગણરયણ, સાયરં–સાયરં પણમિ-ઊણં ॥ સુગુરુજણ પારતંતં, ઉવહિવ્વ થુણામિ તં ચેવ ॥૧॥ નિમ્મહિયમોહજોહા, નિહયવિરોહા પણટ્ઠસંદેહા ॥ પણયંગિવગ્ગદાવિઅ, સુહ સંદોહા સુગુણગેહા ॥ ॥૨॥ પત્તસુજઇત્તસોહા, સમત્તપરતિત્થિજણિય સંખોહા ॥ પડિભગ્ગમોહજોહા, દંસિઅસુમહત્થ સત્થોહા ॥ ૩ ॥ પરિહરિઅસત્થવાહા, હયદુહદાહા સિવંબતરુસાહા ॥

સંપાવિઅ સુહલાહા, ખીરોદહિણુવ્વઅગ્ગાહા ॥ ૪ ॥ સુગુણજણજણિઅપુજ્જા, સજ્જો નિરવજ્જગહિઅ પ-વ્વજ્જા ॥ સિવસુહસાહણસજ્જા, ભયગિરિગુરુચૂરણે-વજ્જા ॥ ૫ ॥ અજ્જાસુહમ્મપ્પમુહા, ગુણગણનિવહા સુરિંદવિહિયમહા ॥ તાણ તિસંઝં નામં, નામં ન પણા-સઈ જીવાણું ॥ ૬ ॥ પડિવજ્જિઅજિણ દેવો, દેવાય-રિઓ દુરંતભવહારી ॥ સિરિનેમચંદસૂરી, ઉજ્જોય-ણસૂરિણોસુગુરૂ ॥ ૭ ॥ સિરિવદ્ધમાણસૂરી, પયડીકય સૂરિમંતમાહપ્પો ॥ પડિહયકસાયપસરો, સરયસસંકુવ્વ-સુહ જણઓ ॥ ૮ ॥ સુહસીલચોરચપ્પરણ પચ્ચલો નિચ્ચલોજિણમયંમિ ॥ જુગપવરસુદ્ધસિદ્ધંત, જાણઓ પયણ સુગુણજણઓ ॥ ૯ ॥ પુરઓ દુલ્લહમહિવલ્લ-હસ્સ અણહિલ્લવાડએપયડં ॥ મુક્કાવિઆરિઊણં, સી-હેણવદવ્વલિંગિગયા ॥ ૧૦ ॥ દસમત્થેરય નિસિવિ-પ્ફુરંત સચ્છંદ સૂરિમયતિમિરં ॥ સૂરેણવસૂરિજિણેસરેણ હયમહિઅ દોસેણ ॥ ૧૧ ॥ સુક્કઇત્ત પત્તકિત્તી, પય-ડિઅ ગુત્તીપસંતસુહમુત્તી ॥ પહય પરવાઇદિત્તી, જિણ-ચંદજઇસિરોમંતી ॥ ૧૨ ॥ પયડિનવંગસુત્તત્થ, રયણ-કકોસો પણાસિઅ પઉસો ॥ ભવભીઅભવિઅજણમણ-કયસંતોસો વિગય દોસો ॥ ૧૩ ॥ જુગપવરાગમસાર, પ્પરૂવણા કરણબંધુરોધણિઅં ॥ સિરિઅભયદેવસૂરી, મુણિપવરોપરમસમધરો ॥ ૧૪ ॥ કયસાવયસંતાસો,

હરિંવસારંગભગ્ગસંદેહો ॥ ગય સમય દપ્પદલણો, આસાઇઅ પવર કવ્વરસો ॥ ૧૫ ॥ ભીમભવકાણુ ણમ્મિ અ, દંસિઅ ગુરુવયણરયણસંદેહો ॥ નિસેસસત્તગુરુઓ, સૂરિજિણવલ્લહો જયઇ ॥ ૧૬ ॥ ઉવરઠિઅ સચ્ચરણો, ચઉરણુઓગપ્પહાણુસચ્ચરણો ॥ અસમમયરાયમહણો, ઉઢ્ઢમુહો સહઇ જસ્સ કરો ॥ ૧૭ ॥ દંસિઅ–નિમ્મલ–નિચ્ચલ, દંતગણો ગણિઅ સાવઓત્થ ભઓ ॥ ગુરુગિરિ ગુરુઓ સરહુવ્વ, સૂરિજિણ વલ્લહો હોત્થા ॥ ૧૮ ॥ જુગપવરાગમપીઊસપાણિ પીણય–મણા કયા ભવ્વા ॥ જેણ જિણવલ્લહેણં, ગુરુણા તં સવ્વહા વંદે ॥ ૧૯ ॥ વિપ્ફુરિઅપવર–પવયણ, સિરોમણિ વૂઢ દુવ્વહ ખમોયા ॥ જો સેસાણંસેસુવ્વ સહઇ સત્તાણ તાણ કરો ॥ ૨૦ ॥ સચ્ચરિઆણમહીણં, સુગુરુણં પારતંત મુવ્વહઇ ॥ જયઇ જિણદત્તસૂરી, સિરિ નિલઓ પણય મુણિતિલઓ ॥ ૨૧ ॥ ઇતિ શ્રી ગુરુપારતંત્ર્યનામકં પંચમસ્મરણમ્ ॥ ૫ ॥

શ્રી ષષ્ઠં વિઘ્નહર સ્મરણમ્ ॥

સિગ્ઘમવહરઉ વિગ્ઘં, જિણવીરાણાણુ ગામિ સંઘસ્સ ॥ સિરિપાસજિણોથંભણ, પુરઠ્ઠિઓ નિઠ્ઠિઆનિઠ્ઠો ॥ ૧ ॥ ગોયમસુહમ્મપમુહા, ગણવઇણો વિહિઅભવ્વસત્તસુહા ॥ સિરિવદ્ધમાણ જિણતિત્થ, સુત્થ-

ચંતે કુણંતુ સયા ॥૨॥ સક્કાઇણો સુરાજે, જિણવેયા-
વચ્ચકારિણોસંતિ અવહરિઅવિગ્ઘસંઘા, હવંતુ તે
સંઘસંતિકરા ॥ ૩ ॥ સિરિથંભણયટ્ઠિઅપાસ, સામિપય
પઉમ–પણય–પાણિણં ॥ નિદ્દલિઅદુરિઅ વિંદો, ધર-
ણિંદો હરઉ દુરિઆઇ ॥૪॥ ગોમુહ પમુખ્ખ–જખ્ખા,
પડિહય–પડિવખ્ખ–પખ્ખ–લખ્ખા તો॥ કયસુગુણસંઘ-
રખ્ખા, હવંતુ સંપત્ત સિવ સુખ્ખા ॥પ॥ અપ્પડિચક્કા
પમુહા, જિણસાસણદેવયાઉ જિણપણિઆ ॥ સિદ્ધાઈ-
આસમેયા, હવંતુ સંઘસ્સ વિગ્ઘહરા ॥ ૬ ॥ સક્કાએ
સાસચ્ચઉર, પુરઠ્ઠિઓ વદ્ધમાણજિણભત્તો ॥ સિરિ-
બંભસંતિજરખ્ખો, રખ્ખઉ સંઘં પયત્તેણ ॥ ૭ ॥
ખિત્તગિહગુત્તસંતાણ, દેસદેવાહિ–દેવયાતાઓ ॥ નિ-
વ્વુઇપુરપહિયાણં, ભવ્વાણ કુણંતુ સુખ્ખાણિ ॥ ૮ ॥
ચક્કેસરિ ચક્કધરા, વિહિપહરિઉચ્છિણ્ણકંધરા ધણિઅં
॥ સિવસરણલગ્ગસંઘસ્સ, સવ્વહા હરઉ વિગ્ઘાણિ॥૯॥
તિત્થવઇવદ્ધમાણો, જિણેસરો સંગઓ સુસંઘેણ ॥
જિણચંદો ભયદેવો, રખ્ખઉ જિણવલ્લહો પહુમં॥૧૦॥
સો જયઉ વદ્ધમાણો, જિણેસરોણેસરવ્વ હયતિમિરો॥
જિણચંદા ભયદેવા, પહુણો જિણવલ્લહા જેય ॥ ૧૧ ॥
ગુરૂ જિણવલ્લહ પાએ, ભયદેવ પહુત્તદાયગેવંદે ॥
જિણચંદ જિણેસરવદ્ધમાણ તિત્થસ્સ વુઢ્ઢિકએ ॥૧૨॥
જિણદત્તાણં સમ્મં, મન્નંતિ કુણંતિ જેય કારંતિ ॥

મણુસા વયસા વઉસા, જયંતુ સાહમ્મિઆ તેવિ ॥૧૩॥
જિણદત્તગુણેનાણાઈણો, સયા જે ધરંતિ ધારિંતિ ॥
દંસિઅસિય વાયપએ, નમામિ સાહમ્મિઆ તેવિ ॥૧૪॥

ઇતિ વિઘ્નહર ષષ્ઠં સ્મરણમ્ ॥ ૬ ॥

સપ્તમં ઉવસગ્ગહરં નામકં સ્મરણમ્

ઉવસગ્ગહરં પાસં, પાસં વંદામિ કમ્મઘણમુક્કં ॥
વિસહર-વિસનિન્નાસં મંગલકલ્લાણ-આવાસં ॥ ૧ ॥
વિસહરફુલિંગમંતં, કંઠે ધારેઈ જો સયા મણુઓ ॥
તસ્સ ગહ-રોગમારી, દુટ્ઠ-જરા જંતિ ઉવસામં ॥૨॥
ચિટ્ઠઉ દૂરે મંતો, તુજ્ઝ પણામોવિ બહુ ફલો હોઈ ॥
નરતિરિએસુવિ જીવા, પાવંતિ ન દુખ્ખ-દોગચ્ચં ॥૩॥
તુહ સમ્મતે લદ્ધે, ચિંતામણિ-કપ્પપાયવબ્ભહિએ ॥
પાવંતિ અવિગ્ઘેણં, જીવા અયરામરં ઠાણં ॥૪॥ ઇઅ
સંથુઓ મહાયસ ! ભત્તિબ્ભર-નિબ્ભરેણ હિઅએણ॥
તાદેવ ! દિજ્જ બોહિ, ભવે ભવે પાસજિણંદ ! ॥૫॥

॥ ઇતિ શ્રીપાર્શ્વજિન સ્તવનં સપ્તમં સ્મરણમ્ ॥

॥ ઈતિ સપ્ત સ્મરણં સમાપ્તમ્ ॥

અથ ભક્તામરસ્તોત્રં પ્રારભ્યતે ॥

ભક્તામરપ્રણતમૌલિમણિપ્રભાણા–મુદ્યોતકં દલિત-પાપતમોવિતાનમ્ ॥ સમ્યક્ પ્રણમ્ય જિનપાદયુગં યુગાદા,–વાલંબનં ભવજલે પતતાં જનાનામ્ ॥ ૧ ॥ યઃ સંસ્તુતઃ સકલવાઙ્મયતત્ત્વબોધા,–દુદ્ભૂતબુદ્ધિપટુભિઃ સુરલોકનાથૈઃ ॥ સ્તોત્રૈર્જગત્ત્રિતયચિત્તહરૈરુદારૈઃ, સ્તોષ્યે કિલાહમપિ તં પ્રથમં જિનેન્દ્રમ્ ॥ ૨ ॥ યુગ્મં ॥ બુદ્ધ્યા વિનાઽપિ વિબુધાર્ચિતપાદપીઠ ! સ્તોતું સમુદ્યતમતિર્વિગતત્રપોઽહમ્ ॥ બાલં વિહાય જલસંસ્થિતમિન્દુબિમ્બ-મન્યઃ ક ઇચ્છતિ જનઃસહસા ગ્રહીતુમ્ ? ॥૩॥ વક્તું ગુણાન્ ગુણસમુદ્ર ! શશાંકકાંતાન્, કસ્તે ક્ષમઃ સુરગુરુપ્રતિમોઽપિ બુદ્ધ્યા ॥ કલ્પાંતકાલપવનોદ્ધતનક્રચક્રં, કો વા તરીતુમલમંબુનિધિં ભુજાભ્યામ્ ॥ ૪ ॥ સોઽહં તથાઽપિ તવ ભક્તિવશાન્મુનીશ !, કર્તું સ્તવં વિગતશક્તિરપિ પ્રવૃત્તઃ ॥ પીત્યાઽઽત્મવીર્યમવિચાર્ય મૃગો મૃગેંદ્રં, નાભ્યેતિ કિં નિજશિશોઃ પરિપાલનાર્થમ્ ॥ ૫ ॥ અલ્પશ્રુતં શ્રુતવતાં પરિહાસધામ, ત્વદ્ભકિતરેવ મુખરીકુરૂતે બલાન્મામ્ ॥ યત્કોકિલઃ કિલમધૌ મધુરં વિરૌતિ, તચ્ચારૂચૂતકલિકાનિકરૈકહેતુઃ ॥ ૬ ॥ ત્વત્સંસ્તવેન ભવસંતતિસંનિબદ્ધં, પાપં ક્ષણાત્ક્ષયમુપૈતિ શરીરભાજામ્ ॥ આક્રાંતલોકમ-

લિનીલમશેષમાશુ, સૂર્યાંશુભિન્નમિવશાર્વરમંધકારમ્ ॥ ૭ ॥ મત્વેતિ નાથ ! તવ સંસ્તવનં મયેદ-મારભ્યતે તનુધિયાઽપિ તવ પ્રભાવાત્ ॥ ચેતો હરિષ્યતિ સતાં નલિનીદલેષુ, મુક્તાફલદ્યુતિમુપૈતિ નનૂદબિંદુઃ ॥૮॥ આસ્તાં તવ સ્તવનમસ્તસમસ્તદોષં, ત્વત્સંકથાઽપિ જગતાં દુરિતાનિ હંતિ ॥ દૂરે સહસ્રકિરણઃ કુરૂતે પ્રભૈવ, પદ્માકરેષુ જલજાનિ વિકાશભાંજિ ॥૯॥ નાત્યદ્ભુતં ભુવનભૂષણભૂત ! નાથ !, ભૂતૈર્ગુણૈર્ભુવિ ભવંતમભિષ્ટુવંતઃ ॥ તુલ્યા ભવંતિ ભવતો નનુ તેન કિંવા, ભૂત્યાઽઽશ્રિતં ય ઇહ નાત્મસમં કરોતિ ॥ ૧૦ ॥ દૃષ્ટ્વા ભવંતમનિમેષવિલોકનીયં, નાન્યત્ર તોષમુપયાતિ જનસ્ય ચક્ષુઃ ॥ પીત્વા પયઃ શશિકરદ્યુતિદુગ્ધસિંધોઃ, ક્ષારં જલં જલનિધેરશિતું ક ઇચ્છેત્ ?॥૧૧॥ યૈઃ શાંતરાગરૂચિભિઃ પરમાણુભિસ્ત્વં, નિર્માપિતસ્ત્રિભુવનૈકલલામભૂત ! ॥ તાવંત એવ ખલુ તેઽપ્યણવઃ પૃથિવ્યાં, યત્તે સમાનમપરં ન હિ રૂપમસ્તિ ॥ ૧૨ ॥ વકત્રં કવ તે સુરનરોરગનેત્ર હારિ, નિઃશેષનિર્જિતજગત્ત્રિતયોપમાનમ્ ॥ બિંબં કલંકમલિનં કૂવ નિશાકરસ્ય, યદ્વાસરે ભવતિ પાંડુપલાશકલ્પમ્ ॥૧૩॥ સંપૂર્ણમંડલશશાંકકલાકલાપ,-શુભ્રા ગુણાસ્ત્રિભુવનં તવ લંઘયંતિ ॥ યે સંશ્રિતા સ્ત્રિજગદીશ્વર ! નાથમેકં, કસ્તાન્નિવારયતિ સંચરતો યથેષ્ટમ્ ॥ ૧૪ ॥ ચિત્રં કિમત્ર

યદિ તે ત્રિદશાંગનાભિર્નીતં મનાગપિ મનો ન વિકાર માર્ગમ્ ॥ કલ્પાંતકાલમરૂતા ચલિતાચલેન, કિં મંદરાદ્રિશિખરં ચલિતં કદાચિત્॥૧૫॥નિર્ધૂમવર્તિરપવર્જિજતતૈલપૂરઃ, કૃત્સ્નં જગત્ત્રયમિદં પ્રકટીકરોષિ॥ ગમ્યો ન જાતુ મરૂતાં ચલિતાચલાનાં, દીપોઽપરસ્ત્વમસિ નાથ ! જગત્પ્રકાશઃ॥૧૬॥નાસ્તં કદાચિદુપયાસિ ન રાહુગમ્યઃ, સ્પષ્ટીકરોષિ સહસા યુગપજ્જગંતિ ॥ નાંભોધરો દરનિરૂદ્ધમહાપ્રભાવઃ, સૂર્યાતિશાયિમહિમાઽસિ મુનીંદ્ર ! લોકે ॥ ૧૭ ॥ નિત્યોદયં દલિતમોહમહાંધકારં, ગમ્યં ન રાહુવદનસ્ય ન વારિદાનામ્ ॥ વિભ્રાજતે તવ મુખાબ્જમનલ્પકાંતિ,વિદ્યોતયજ્જગદપૂર્વશશાંકબિંબમ્ ॥૧૮॥ કિં શર્વરીષુ શશિનાઽહ્નિ વિવસ્વતા વા, યુષ્મન્મુખેંદુદલિતેષુ તમસ્સુ નાથ ! ॥ નિષ્પન્નશાલિવનશાલિનિ જીવલોકે, કાર્યં કિયજ્જલધરૈર્જલભારનમ્રૈઃ ॥ ૧૯ ॥ જ્ઞાનં યથા ત્વયિ વિભાતિ કૃતાવકાશં, નૈવં તથા હરિહરાદિષુ નાયકેષુ ॥ તેજઃ સ્ફુરન્મણિષુ યાતિ યથા મહત્વં, નૈવં તુ કાચશકલે કિરણાકુલેઽપિ ॥ ૨૦ ॥ મન્યે વરં હરિહરાદય એવ દષ્ટા, દષ્ટેષુ યેષુ હૃદયં ત્વયિ તોષમેતિ ॥ કિં વીક્ષિતેન ભવતા ભુવિ યેન નાન્યઃ, કશ્ચિન્મનો હરતિ નાથ ! ભવાંતરેઽપિ ॥ ૨૧ ॥ સ્રીણાં શતાનિ શતશો જનયંતિ પુત્રાન્, નાન્યા-સુતં ત્વદુપમં જનની પ્રસૂતા ॥ સર્વા દિશો

દધતિ ભાનિ સહસ્રરશ્મિં, પ્રાચ્યેવ દિગ્જનયતિ સ્ફુર-દંશુજાલમ્ ॥ ૨૨ ॥ ત્વામામનંતિ મુનયઃ પરમં પુમાં-સ-માદિત્યવર્ણમમલં તમસઃ પરસ્તાત્ ॥ ત્વામેવ સમ્યગુપલભ્ય જયંતિ મૃત્યું, નાન્યઃ શિવઃ શિવપદસ્ય મુનીંદ્ર! પંથાઃ ॥ ૨૩ ॥ ત્વામવ્યયં વિભુમચિંત્યમસં-ખ્યમાદ્યં, બ્રહ્માણમીશ્વરમનંતમનંગકેતુમ્ ॥ યોગીશ્વરં વિદિતયોગમનેકમેકં, જ્ઞાનસ્વરૂપમમલં પ્રવદંતિ સંતઃ ॥ ૨૪ ॥ બુદ્ધસ્ત્વમેવ વિબુધાર્ચિંતબુદ્ધિબોધાત્, ત્વં શંકરોઽસિ ભુવનત્રયશંકરત્વાત્ ॥ ધાતાઽસિ ધીર! શિવ માર્ગવિધેર્વિધાનાત્, વ્યક્તં ત્વમેવ ભગવન્! પુરૂષોત્તમોઽસિ ॥૨૫॥ તુભ્યં નમસ્ત્રિભુવનાર્ત્તિહરાય નાથ!, તુભ્યં નમઃ ક્ષિતિતલામલભૂષણાય ॥ તુભ્યં નમસ્ત્રિજગતઃ પરમેશ્વરાય, તુભ્યં નમો જિન! ભવો-દધિશોષણાય ॥૨૬॥ કો વિસ્મયોઽત્ર યદિ નામ ગુણૈર-શેષૈ-સ્ત્વંસંશ્રિતો નિરવકાશ તયા મુનીશ! ॥ દોષૈરૂપા-ત્તવિવિધાશ્રયજાતગર્વૈઃ, સ્વપ્નાંતરેઽપિ ન કદાચિદપી-ક્ષિતોઽસિ ॥ ૨૭ ॥ ઉચ્ચૈરશોકતરૂસંશ્રિતમુન્મયૂખ,-માભાતિ રૂપમમલં ભવતો નિતાન્તમ્ ॥ સ્પષ્ટોલ્લસ-ત્કિરણમસ્તતમોવિતાનં, બિંબં રવેરિવ પયોધરપા-ર્શ્વવર્તિ ॥૨૮॥ સિંહાસને મણિમયૂખશિખાવિચિત્રે, વિભ્રાજતે તવ વપુઃ કનકાવદાતમ્ ॥ બિબં વિયદ્વિલ-સદંશુલતાવિતાનં, તુંગોદયાદ્રિશિરસીવ સહસ્રરશ્મેઃ

॥૨૯॥ કુંદાવદાતચલચામરચારૂશોભં, વિભ્રાજતે તવ વપુઃ કલધૌતકાન્તમ્ ॥ ઉદ્યચ્છશાંકશુચિનિર્ઝરવારિધાર –મુચ્ચૈસ્તટં સુરગિરેરિવ શાતકૌમ્ભમ્ ॥૩૦॥ છત્રત્રયં તવ વિભાતિ શશાંકકાંત–મુચ્ચૈઃ સ્થિતં સ્થગિત- ભાનુકરપ્રતાપમ્ ॥ મુક્તાફલપ્રકરજાલવિવૃદ્ધશોભં, પ્રખ્યાપયતૃત્રિજગતઃ પરમેશ્વરત્વમ્ ॥૩૧॥ ઉન્નિદ્રહેમ- નવપંકજ પુંજકાન્તિ,–પર્યુલ્લસન્નખમયૂખશિખાઽભિ- રામૌ ॥ પાદૌ પદાનિ તવ યત્ર જિનેંદ્ર ! ધત્તઃ, પદ્માનિ તત્ર વિબુધાઃ પરિકલ્પયન્તિ ॥૩૨॥ ઇત્થં યથા તવ વિભૂતિરભુજ્જિનેંદ્ર, ધર્મોપદેશનવિધૌ ન તથા પરસ્ય॥ યાદક્ પ્રભા દિનકૃતઃ પ્રહતાંધકારા, તાદક્કુતોગ્રહગણસ્ય વિકાશિનોઽપિ ॥૩૩॥ શ્ચ્યોતન્મદાવિલવિલોલકપોલ- મૂલ,–મત્તભ્રમદ્ભ્રમરનાદવિવૃદ્ધકોપમ્ ॥ ઐરાવતાભમિ ભમુદ્ધતમાપતંતં, દષ્ટ્વા ભયં ભવતિ નો ભવદાશ્રિતા નામ્ ॥૩૪॥ ભિન્નેભકુંભગલ–દુજ્જ્વલશોણિતાક્ત, મુકતાફલપ્રકરભૂષિતભૂમિભાગઃ ॥ બદ્ધક્રમઃ ક્રમગતં હરિણાધિપોઽપિ, નાક્રામતિક્રમયુગાચલસંશ્રિતંતે ॥૩૫ કલ્પાંતકાલ પવનોદ્ધતવન્હિકલ્પં, દાવાનલં જ્વલિત- મુજ્જવલમુત્ફુલિંગમ્ ॥ વિશ્વં જિઘત્સુમિવ સંમુખ- માપતન્તં ત્વન્નામકીર્તનજલં શમયત્યશેષમ્ ॥૩૬॥ રક્તેક્ષણં સમદકોકિલકંઠનીલં, ક્રોધોદ્ધતં ફણિનમુત્ફ- ણમાપતંતમ્ ॥ આક્રામતિ ક્રમયુગેન નિરસ્તશંક,–

સ્ત્વન્નામનાગદમની હૃદિ યસ્ય પુંસઃ ॥૩૭॥ વલ્ગત્તુરંગગજગર્જિતભીમનાદ, માજૌ બલં બલવતામપિ ભૂપતીનામ્ ॥ ઉદ્યદ્દિવાકરમયૂખશિખાપવિદ્ધં, ત્વત્કીર્ત્તનાત્તમઇવાશુ ભિદામુપૈતિ ॥૩૮॥ કુંતાગ્રભિન્નગજશોણિતવારિવાહ,-વેગાવતારતરણાતુરયોધભીમે ॥ યુદ્ધે જયં વિજિતદુર્જયજેયપક્ષા,-સ્ત્વત્પાદપંકજવનાશ્રયિણો લભંતે ॥૩૯॥ અંભોનિધૌ ક્ષુભિતભીષણનક્રચક્ર, પાઠીનપીઠભયદોલ્બણવાડવાગ્નૌ ॥ રંગત્તરંગશિખરસ્થિતયાનપાત્રા, સ્ત્રાસં વિહાય ભવતઃ સ્મરણાત્ વ્રજંતિ ॥૪૦॥ ઉદ્ભુતભીષણજલોદરભારભુગ્નાઃ, શોચ્યાં દશામુપગતાશ્ચ્યુતજીવિતાશાઃ ॥ ત્વત્પાદપંકજરજોમૃતદિગ્ધદેહા, મર્ત્યા ભવંતિ મકરધ્વજતુલ્યરૂપાઃ ॥ ૪૧ ॥ આપાદકંઠમુરૂશૃંખલવેષ્ટિતાંગા, ગાઢં બૃહન્નિગડકોટિનિધૃષ્ટજંઘાઃ॥ ત્વન્નામમંત્રમનિશં મનુજાઃ સ્મરંતઃ. સદ્યઃ સ્વયં વિગતબન્ધભયા ભવન્તિ ॥૪૨॥ મત્તદ્વિપેન્દ્રમૃગરાજદવાનલાહિ,-સંગ્રામવારિધિમહોદરબંધનોત્થમ્ ॥ તસ્યાશુ નાશમુપયાતિ ભયં ભિયેવ, યસ્તાવકંસ્તવમિમં મતિમાનધીતે ॥૪૩॥ સ્તોત્રસ્ત્રજં તવ જિનેદ્ર ! ગુણૈર્નિબદ્ધાં, ભક્ત્યા મયા રૂચિરવર્ણવિચિત્રપુષ્પામ્ ॥ ધત્તે જનો ય ઇહ કણ્ઠગતામજસ્ત્રં, તં માનતુંગમવશા સમુપૈતિ લક્ષ્મીઃ ॥૪૪॥ ઇતિ ભક્તામરસ્તોત્રં સમ્પૂર્ણમ્ ॥

અથ વૃદ્ધશાંતર્લિખ્યતે

ભો ભો ભવ્યાઃ ! શૃણુત વચનં પ્રસ્તુતં સર્વ મેતદ્દ, યે યાત્રાયાં ત્રિભુવનગુરોરાર્હતા ભક્તિભાજઃ તેષાં શાંતિર્ભવતુ ભવતામર્હદાદિપ્રભાવા-દારોગ્યશ્રી ધૃતિમતિકરી ક્લેશવિધ્વંસહેતુઃ ॥૧॥

ભો ! ભો ! ભવ્યલોકા ! ઇહ હિ ભરતૈરાવતવિદેહ-સંભવાનાં, સમસ્તતીર્થકૃતાં જન્મન્યાસન પ્રકંપાન-ન્તરમવધિનાવિજ્ઞાય, સૌધર્માધિપતિઃ સુઘોષાઘણ્ટા ચાલનાનન્તરં સકલસુરાસુરેન્દ્રૈઃ સહ સમાગત્ય, સવિનયમર્હદ્ભટ્ટારકં ગૃહીત્વા ગત્વા કનકાદ્રિશૃંગે, વિહિતજન્માભિષેકઃ, શાન્તિમુદ્દઘોષયતિ, યથા તતો-ઽહં કૃતાનુકારમિતિ કૃત્વા, મહાજનો યેન ગતઃ સ પંથાઃ, ઇતિ ભવ્યજનૈઃ સહ સમાગત્ય, સ્નાત્રપીઠે સ્નાત્રં વિધાય, શાન્તિમુદ્દઘોષયામિ ॥ તત્પૂજાયાત્રાસ્નાત્રાદિ-મહોત્સવાનન્તરં ॥ ઇતિ કૃત્વા કર્ણં દત્વા નિશમ્યતાં સ્વાહા ॥

ૐ પુણ્યાહં પુણ્યાહં, પ્રીયંતાં પ્રીયંતાં, ભગ-વન્તોઽર્હન્તઃ સર્વજ્ઞાઃ સર્વદર્શિનઃ ત્રૈલોકનાથાઃ ત્રૈલો-કયમહિતાઃ ત્રૈલોકયપૂજ્યાઃ ત્રૈલોકયેશ્વરાઃ ત્રૈલોકયો-દ્યોતકરાઃ ॥ ૐ શ્રી કેવલજ્ઞાની ૧, નિર્વાણી ૨, સાગર ૩, મહાયશ ૪, વિમલ ૫, સર્વાનુભૂતિ ૬, શ્રીધર ૭, દત્ત

૮, દામોદર ૯, સુતેજા ૧૦, સ્વામી ૧૧, મુનિસુવ્રત ૧૨, સુમતિ ૧૩, શિવગતિ ૧૪, અસ્તાગ ૧૫, નમીશ્વર ૧૬, અનિલ ૧૭, યશોધર ૧૮, કૃતાર્થ ૧૯, જિનેશ્વર ૨૦, શુદ્ધમતિ ૨૧, શિવકર ૨૨, સ્યન્દન ૨૩, સંપ્રતિ ૨૪, એતે અતીત ચતુર્વિશતિતીર્થંકરાઃ ॥

ૐ શ્રી ઋષભ ૧, અજિત ૨, સંભવ ૩, અભિનંદન ૪, સુમતિ ૫, પદ્મપ્રભ ૬, સુપાર્શ્વ ૭, ચંદ્રપ્રભ ૮, સુવિધિ ૯, શીતલ ૧૦, શ્રેયાંસ ૧૧, વાસુપૂજ્ય ૧૨, વિમલ ૧૩, અનન્ત ૧૪, ધર્મ ૧૫, શાન્તિ ૧૬, કુંથુ ૧૭, અર ૧૮, મલ્લિ ૧૯, મુનિસુવ્રત ૨૦, નમિ ૨૧, નેમિ ૨૨, પાર્શ્વ ૨૩, વર્દ્ધમાન ૨૪, એતે વર્ત્તમાનજિનાઃ

ૐ શ્રી પદ્મનાભ ૧, સુરદેવ ૨, સુપાર્શ્વ ૩, સ્વયંપ્રભ ૪, સર્વાનુભૂતિ ૫, દેવશ્રુત ૬, ઉદય ૭, પેઢાલ ૮, પોટ્ટિલ ૯, શતકીર્તિ ૧૦, સુવ્રત ૧૧, અમમ ૧૨, નિષ્કષાય ૧૩, નિષ્પુલાક ૧૪, નિર્મમ ૧૫, ચિત્રગુપ્તિ ૧૬, સમાધિ ૧૭, સંવર ૧૮, યશોધર ૧૯, વિજય ૨૦, મલ્લિ ૨૧, દેવ ૨૨, અનન્તવીર્ય ૨૩, ભદ્રંકર ૨૪. એતે ભાવિતીર્થંકરાઃ જિનાઃ, શાન્તાઃ શાન્તિકરા ભવંતુ સ્વાહા ॥

ૐ મુનયો મુનિપ્રવરા રિપુવિજયદુર્ભિક્ષકાન્તારેષુ દુર્ગમાર્ગેષુ રક્ષંતુ વો નિત્યં ॥ ૐ શ્રીનાભિ ૧, જિતશત્રુ

૨, જિતારિ ૩, સંવર ૪, મેઘ ૫, ધરં ૬, પ્રતિષ્ઠ ૭, મહસેન ૮, સુગ્રીવ ૯, દઢરથ ૧૦, વિષ્ણુ ૧૧, વસુ-પૂજ્ય ૧૨, કૃતવર્મ ૧૩, સિંહસેન ૧૪, ભાનુ ૧૫, વિશ્વ-સેન ૧૬, સૂર ૧૭, સુદર્શન ૧૮, કુંભ ૧૯, સુમિત્ર ૨૦, વિજય ૨૧, સમુદ્રવિજય ૨૨, અશ્વસેન ૨૩, સિદ્ધાર્થ ૨૪ ॥ ઇતિ વર્ત્તમાન ચતુર્વિશતિજિનજનકાઃ ॥ ૐ શ્રીમરૂદેવા ૧, વિજયા ૨, સેના ૩, સિદ્ધાર્થા ૪, સુમંગલા ૫, સુસીમા ૬, પૃથિવીમાતા ૭, લક્ષ્મણા ૮, રામા ૯, નંદા ૧૦, વિષ્ણુ ૧૧, જયા ૧૨, શ્યામા ૧૩, સુયશા ૧૪, સુવ્રતા ૧૫, અચિરા ૧૬, શ્રી ૧૭, દેવી ૧૮, પ્રભાવતી ૧૯, પદ્માવતી ૨૦, વપ્રા૨૧, શિવા ૨૨, વામા ૨૩, ત્રિશલા ૨૪॥ ઇતિ વર્ત્તમાન જિનજનન્યઃ॥ ૐ ગોમુખ ૧, મહાયક્ષ ૨, ત્રિમુખ ૩, યક્ષનાયક ૪, તુંબરૂ ૫, કુસુમ ૬, માતંગ ૭, વિજય ૮, અજિત ૯, બ્રહ્મા ૧૦, યક્ષરાજ ૧૧, કુમાર ૧૨, ષણ્મુખ ૧૩, પાતાલ ૧૪, કિન્નર ૧૫, ગરૂડ ૧૬, ગંધર્વ ૧૭, યક્ષ-રાજ ૧૮, કુબેર ૧૯, વરૂણ ૨૦, ભૃકુટિ ૨૧, ગોમેધ ૨૨, પાર્શ્વ ૨૩, બ્રહ્મશાંતિ ૨૪॥ઇતિ વર્ત્તમાનજિનયક્ષાઃ

ૐ ચક્રેશ્વરી ૧, અજિતબલા ૨, દુરિતારિ ૩, કાલી ૪, મહાકાલી ૫, શ્યામા ૬, શાંતા ૭, ભ્રકૃટિ ૮, સુતારકા ૯, અશોકા ૧૦, માનવી ૧૧, ચંડા ૧૨, વિદિતા ૧૩, અંકુશ ૧૪, કંદર્પા ૧૫, નિર્વાણી ૧૬,

અલા ૧૭, ધારિણી ૧૮, ધરણપ્રિયા ૧૯, નરદત્તા ૨૦, ગાંધારી ૨૧, અંબિકા ૨૨, પદ્માવતી ૨૩, સિદ્ધાયિકા ૨૪, એતે વર્ત્તમાનચતુર્વિંશતિ તીર્થંકરશાસનદેવ્યઃ ॥

ૐ હ્રીઁ શ્રીઁ ધૃતિ–મતિ–કીર્તિ–કાંતિ–બુદ્ધિ–લક્ષ્મી –મેધા–વિદ્યાસાધન–પ્રવેશ નિવેશનેષુ સુગૃહીતનામાનો જયંતુ તે જિનેંદ્રાઃ ॥ ૐ રોહિણી ૧, પ્રજ્ઞપ્તિ ૨, વજ્રશૃંખલા ૩, વજ્રાંકુશા ૪, ચક્રેશ્વરી ૫, પુરૂષદત્તા ૬, કાલી ૭, મહાકાલી ૮, ગૌરી ૯, ગાંધારી ૧૦, સર્વાસ્ત્ર મહાજ્વાલા ૧૧, માનવી ૧૨, વૈરોટયા, ૧૩, અચ્છુપ્તા ૧૪, માનસી ૧૫, મહામાનસી ૧૬, એતાષોડશ વિદ્યાદેવ્યો રક્ષંતુ મે સ્વાહા ॥ ૐ આચાર્યો પાધ્યાયપ્રભૃતિચાતુર્વર્ણસ્ય શ્રીશ્રમણસંઘસ્ય શાંતિ ભવતુ, ૐ તુષ્ટિર્ભવતુ પુષ્ટિર્ભવતુ ૐ ગ્રહાશ્ચંદ્રસૂર્યાગારકબુધબૃહસ્પતિશુક્રશનૈશ્ચરરાહુકેતુસહિતાઃ સલોકપાલાઃ સોમયમવરૂણકુબેરવાસવાદિત્યસ્કન્દવિનાયક યે ચાન્યેઽપિ ગ્રામનગરક્ષેત્રદેવતાદયસ્તે સર્વે પ્રીયંતાં પ્રીયંતાં, અક્ષીણકોશકોષ્ઠાગારા નરપતયશ્ચ ભવંતુ સ્વાહા॥ ૐ પુત્ર–મિત્ર–ભ્રાતૃ–કલત્ર–સુહૃત્–સ્વજન–સંબંધિ–બંધુવર્ગ–સહિતાઃ નિત્યં ચામોદપ્રમોદકારિણો ભવંતુ॥ અસ્મિંશ્ચ ભૂમંડલે આયતનનિવાસિનાં સાધુસાધ્વી-શ્રાવકશ્રાવિકાણાં રોગોપસર્ગવ્યાધિદુઃખદુર્ભિક્ષ દૌર્મનસ્યોપશમનાય શાન્તિર્ભવતુ ॥ ૐ તુષ્ટિ પુષ્ટિ-

ઋદ્ધિ વૃદ્ધિ માંગલ્યોત્સવાઃ ભવંતુ ॥ સદાપ્રાદુર્ભૂતાનિ દુરિતાનિ પાપાનિ શામ્યંતુ શત્રવઃ પરાઙ્-મુખા ભવંતુ સ્વાહા ॥ શ્રીમતેશાન્તિનાથાય, નમઃ શાન્તિવિધાયિને ॥ ત્રૈલોકયસ્યામરાધીશ–મુકુટાભ્યર્ચિંતાંઘ્રયે ॥૧॥ શાંન્તિઃ શાંન્તિકરઃ શ્રીમાન્ શાન્તિ દિશતુ મે ગુરૂઃ ॥ શાન્તિરેવ સદાતેષાં, યેષાં શાંતિ ગૃહે ગૃહે ॥૨॥ ૐ ઉન્મૃષ્ટરિષ્ટદુષ્ટ; ગ્રહગતિદુઃ સ્વપ્નદુર્નિંમિત્તાદિ સંપાદિતહિતસંપત્ નામગ્રહણં જયતિ શાન્તેઃ ॥૩॥ શ્રીસંઘપૌરજનપદ; રાજાધિપરાજસંનિવેશાનામ્ ॥ ગોષ્ટિપુરમૂખ્યાનાં, વ્યાહરણૈર્વ્યાહરેછાંતિમ્ ॥૪॥ શ્રીશ્રમણસંઘસ્ય શાંતિર્ભવતુ, શ્રીપૌરલોકસ્ય શાંતિર્ભવતુ, શ્રીજનપદાનાં શાંતિર્ભવતુ, શ્રીરાજાધિપાનાં શાંતિર્ભવતુ, શ્રીરાજસંનિવેશાનાં શાંતિર્ભવતુઃ શ્રીગોષ્ટિકાનાં શાંતિર્ભવતુઃ ઓં સ્વાહા ઓં સ્વાહા ॥ ઓં હ્રીં શ્રી પાર્શ્વનાથાય સ્વાહા ॥ એષા શાંતિઃ પ્રતિષ્ઠાયાત્રાસ્નાત્રાધવસાનેષુ શાંતિકલશં ગૃહીત્વા કુંકુમચંદનકર્પૂરાગુરૂધુપવાસકુસુમાંજલિસમેતઃ, સ્નાત્રપીઠે શ્રીસંઘસમેતઃ, શુચિશુચિવપુઃ પુષ્પવસ્ત્રશ્ચંદનાભરણાલંકૃતઃ, ચંદનતિલકં વિધાય પુષ્પમાલાં કંઠે કૃત્વા, શાંતિમુદ્ઘોષયિત્વા શાંતિપાનીયં મસ્તકે દાતવ્યમિતિ ॥ નૃત્યંતિ નૃત્યં મણિપુષ્પવર્ષં, સૃજંતિ ગાયંતિ ચ મંગલાનિ ॥ સ્તોત્રાણિ ગોત્રાણિ પઠંતિ મંત્રાન્, કલ્યાણભાજોહિ

જિનાભિષેકે ॥૧॥ અહં તિત્થયરમાયા, શિવાદેવી, તુમ્હનયરનિવાસિની ॥ અમ્હશિવં તુમ્હશિવં, અસુહોવસમં શિવં ભવતુ સ્વાહા ॥૧॥ શિવમસ્તુ સર્વજગતઃ, પરહિતનિરતા ભવંતુ ભૂતગણાઃ ॥ દોષાઃ પ્રયાંતુ નાશં, સર્વત્ર સુખી ભવંતુ લોકાઃ ॥૨॥ ઉપસર્ગાઃ ક્ષયં યાંતિ, છિદ્યંતે વિઘ્નવલ્લયઃ ॥ મનઃ પ્રસન્નતામેતિ, પૂજ્યમાને જિનેશ્વરે ॥૩॥ ઇતિ શ્રીવૃદ્ધશાંતિઃ સમાપ્તા॥

સામાયિક લેવાનો વિધિ.

પ્રથમ શ્રાવક શ્રાવિકાએ કટાસણું (આસન) મુહપત્તિ અને ચરવલો લઇ, શુદ્ધ વસ્ત્ર પહેરી, જગ્યા પુંજી કટાસણું પાસે રાખી મુહપત્તિ ડાબા હાથમાં મુખ પાસે રાખી, જમણો હાથ ઉંધો સ્થાપનાજી સામે રાખી, નવકાર ત્રણ ગણી સ્થાપનાચાર્ય સ્થાપનના તેર બોલ મનમાં ચિંતવી, સ્થાપનાચાર્ય સ્થાપે. પછી ગુરૂ હોય તો તેમની સામે, ગુરૂ ન હોય તો સ્થાપનાચાર્યની સામે ઉભા થઈ ત્રણ ખમાસમણ દઈ ગોઠણ જમીનને લગાડી જમણો હાથ નીચો સ્થાપી “અબ્ભુટ્ઠિઓમિ” કહી વાંદે, પછી ખમાસમણ દઈ “ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ સામાયિક મુહપત્તિ પડિલેહું” કહી જરા વિરામ લઇ “ઇચ્છં”, કહી મુહપત્તિ પડિલેહ-

ણાના પચ્ચીસ અને અંગ પડિલેહણાના પચ્ચીસ મળી પચ્ચાસ બોલથી મુહપત્તિ પડિલેહી એક ખમાસમણ દઇ " ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ સામાયિક સંદિસાહું ? ઇચ્છં, " કહી સમાસમણ દઇ "ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ સામાયિક ઠાઉં ? ઇચ્છં", કહી મસ્તક થોડું નમાવી બે હાથ જોડી ત્રણ નવકાર ગણી " ઇચ્છાકારી ભગવન્ પસાય કરી સામાયિક દંડક ઉચ્ચરાવોજી " કહેવું, ગુરૂ અથવા વડિલ હોય તો તેમની પાસે, નહિતો પોતે ત્રણ વખત કરેમિભંતે—સામાયિકસૂત્ર ઉચ્ચરે. પછી ખમાસમણ દઈ " ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ઇરિયાવહિયં પડિક્કમામિ ? ઇચ્છં, ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં " કહી ઇરિયાવહિયં૦ તસ્સઉત્તરી૦ અન્નત્થ૦ કહી, એક લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ "ચંદેસુનિમ્મલયરા' સુધીનો કરે (લોગસ્સનો ન કરે તો ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરે) કાઉસ્સગ્ગ "નમો અરિહંતાણં" બોલીને પારી, પ્રગટ લોગસ્સ કહે. પછી ખમાસમણ દઈ " ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ બેસણે સંદિસાહું ? ઇચ્છં, " ખમાસમણ દઇ " ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ બેસણે ઠાઉં ? ઇચ્છં, કહી, કટાસણું પાથરી તે ઉપર બેસી " ખમાસમણ દઈ " ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ સજ્ઝાય સંદિસાહું ? ઇચ્છં ", ખમા-

સમણ દઇ " ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ સજ્ઝાય કરૂં ? ઇચ્છં, " કહી ઉભા થઇ આઠ નવકાર ગણે, પછી સજ્ઝાય ધ્યાન કરે.

જો શિયાળાનો દિવસ હોય અને ઉતરાસંગ જોઇતો હોય તો ખમાસમણ દઈ " ઇચ્છા કારેણ સંદિસહ ભગવન્ પાંગરણ સંદિસાહું ? ઇચ્છં " ખમાસમણ દઇ " ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ પાંગરણ પડિગ્ગહું ? ઇચ્છં " કહી તે વસ્ત્ર લે.

સામાયિકમાં પોષધમાં કોઇ સામાયિક અથવા પોષધવાળા શ્રાવક વાંદે તો "વંદામો" એમ કહેવું, અને બીજા શ્રાવકો વાંદે તો " સજ્ઝાય કરેહ " એમ કહેવું.

ઇતિ સામાયિક લેવાની વિધિ ॥

સામાયિક પારવાનો વિધિ ॥

પ્રથમ ચરવલો મુહપત્તિ લઈ ઉભા થઇ એક ખમાસમણ દઈ[1] " ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ મુહપત્તિ પડિલેહું ? ઇચ્છં, " કહી મુહપત્તિ પડિલેહી,

---

૧ સામાયિક લીધા પછી દીવાની કે વીજલીની ઉજેહી પડી હોય નિદ્રા પ્રમાદ વિકથા કરી હોય તો ઇરિયાવહી૦ તસ્સઉત્તરી૦ અન્નત્થ૦ કહી લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ કરી પ્રગટ લોગસ્સ કહી પછી ખમાસમણ દઇ મુહપત્તિ પડિલેહે.

ખમાસમણુ દઈ "ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ સામાયિક પારૂં ?[1] યથા શક્તિ" કહી ખમાસમણુ દઇ "ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ સામાયિક પારેમિ[2] ? તહત્તિ" કહી અડધા નમી ત્રણ નવકાર ગણી ગોઠણ નીચા રાખી મસ્તક નમાવી જમણો હાથ ચરવલા ઉપર અથવા કટાસણા ઉપર સ્થાપી "ભયવં દસણણ ભદ્દો" આદિ ગાથા કહે.

ઇતિ સામાયિક પારવાનો વિધિ ॥

ચૈત્યવંદન કરવાનો વિધિ ॥

પ્રથમ ત્રણ ખમાસમણ દઈ "ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ચૈત્યવંદન કરૂં ?" ઇચ્છં કહી ચૈત્યવંદન૦ જંકિંચિ૦ કહી "નમુત્થુણં" બે કોણી પેટ ઉપર રાખી બે હાથ જોડી અંજલી કરી કહેવું, પછી બે હાથ પોલા જોડી માથા સુધી ઉંચા રાખી[3] "જાવંતિ ચેઇ આઇં" કહી ખમાસમણ દઇ "જાવંત કેવિસાહૂ" કહી અંજલી કરી નમોઽર્હત્૦ કહી સ્તવન અથવા ઉવસગ્ગહરં કહેવું, પછી બે હાથ પોલા જોડી માથા

---

૧ ગુરૂ હોયતો આના ઉત્તરમાં "પુણો વિ કાયવ્વો" કહે.

૨ ગુરૂ હોયતો આના ઉત્તરમાં "આયારો ન મુત્તવ્વો" કહે.

૩ આને મુક્તાશુક્તિ મુદ્રા કહે છે.

સુધી ઉંચા રાખી "જયવિરાય" કહેવા, પછી ઉભા થઇ "અરિહંત ચેઇઆણું૰ અન્નત્થ૰" કહી એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી "નમોઅરિહંતાણું" કહીને પારી, "નમોઽર્હત્" કહી સ્તુતિ–થોય કહેવી.

ગુરૂવંદન કરવાનો વિધિ ॥

પ્રથમ બે ખમાસમણુ દઇ નીચે મુજબ સુખશાતા પુછવી. "ઇચ્છકાર સુહરાઇ,[1] સુહ દેવસી[2], સુખ તપ, શરીર નિરાબાધ, સુખ સંજમ જાત્રા નિર્વહો છોજી ? સ્વામી સાતા છેજી ? ભાત પાણીનો લાભ દેજોજી" કહી પછી ખમાસમણુ દઇ "ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ અબ્ભુટ્ઠિઓમિ અબ્ભિંતર રાઇઅ[3] ખામેઉં ? કહી નીચે હાથ સ્થાપી અબ્ભુટ્ઠિઓ કહેવો.

---

૧ બપોરના બાર વાગ્યા પહેલાના વખતમાં કહેવું,
૨ બપોરના બાર વાગ્યા પછીના વખતમાં કહેવું,
૩ બપોર પછીના વખતમાં "દેવસીઅં" કહેવું.

અથ રાઈ પ્રતિક્રમણ વિધિ ॥

પ્રથમ સામાયિક લેવું, પછી ખમાસમણ દઈ "ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ચૈત્યવંદન કરૂં ? ઇચ્છં," એમ કહી પંચાંગ પ્રણિપાતે જયઉ સામિ જયઉ સામિ–સકલ તિર્થંકર નમસ્કાર ચૈત્યવંદન, જંકિંચિ, આદિ જયવીયરાય પર્યન્ત કરવું. પછી ખમાસમણ દઇ "ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ કુસુમિણ દુસુમિણ ઉડ્ડાવણી રાઇપાયચ્છિત વિસોહણ-ત્થં કાઉસ્સગ્ગ કરૂં ? ઇચ્છં," કહી, "કુસુમિણ કુસુ-મિણ ઉડ્ડાવણી રાઇ પાયચ્છિત વિસોહણત્થં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં" અન્નત્થ કહી, (કામભોગાદિનાં તે રાત્રિએ દુઃસ્વપ્ન આવ્યાં હોય તો "સાગરવર ગંભીરા" સુધી અને બીજા દુઃસ્વપ્ન આવ્યા હોય અથવા ન આવ્યા હોય તો "ચંદેસુ નિમ્મલયરા" સુધી) ચાર લોગસ્સનો અથવા સોળ નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી પારી, પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો. પછી આચાર્યાદિ ચારને થોભવંદન કરવું. પછી ગોઠણ ભૂમિપર રાખી માથું નમાવી ડાબે હાથે મુહપત્તિ રાખી જમણો હાથ નીચે સ્થાપી "સવ્વસ્સવિ રાઇય" પાઠ કહેવો પછી નમુત્થુણં૦, કહી ઉભા થઇ કરેમિ ભંતે૦, પછી ઇચ્છામિ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં જોમે રાઇઓ૦ તસ્સ ઉત્તરી૦ અન્નત્થ૦ કહી ચારિત્ર શુદ્ધિ નિમિત્તે એક લોગસ્સ

અથવા ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી, પ્રગટ લોગસ્સ કહી, સવ્વલોએ અરિહંત ચેઇઆણું કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં૦ અન્નત્થં૦ કહી એક લોગસ્સ અથવા ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ જ્ઞાનાચાર શુદ્ધિ નિમિત્તનો કરી, પુખ્ખરવરદ્દી૦ સુઅસ્સ ભગવઓ૦ વંદણવત્તિઆએ૦ અન્નત્થ૦ કહી કાઉસ્સગ્ગ કરે કાઉસ્સગ્ગમાં અજુણા ચાર પ્રહર ચિંતવે અથવા આઠ નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરે. પછી સિદ્ધાણું બુદ્ધાણું૦ કહી બેસીને ત્રીજા આવશ્યકની મુહપત્તિ પડિલેહવી. પછી બે વાંદણાં[1] દેવાં. પછી "ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ રાઇઅં આલોઉં ? ઇચ્છં આલોએમિ જો મે રાઇઓ૦" નો પાઠ કહેવો પછી રાત્રીસંબંધિ–અતિચાર–સાત લાખ, અઢાર પાપસ્થાનક, આલોયણ કહી સવ્વસ્સવિ રાઇય૦ કહે અને આલોવ્યા અતિચારનું પ્રાયશ્ચિત્ત

---

૧ વાંદણા દેવાની વિધિ—"ઇચ્છામિ ખમાસમણો વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ અણુજાણહ મે મિઉગ્ગહં" એ પદથી અવગ્રહમાં પેસવા માટે આજ્ઞા માગી ત્યાં મસ્તક નમાવતાં અને "નિસીહિ" પદ બોલતાં અવગ્રહમાં પ્રવેશ કરી સંડાસા પ્રમાર્જન કરતાં ઉભડક બેસી જમણા હાથમાં મુહપત્તિ લઈ તે વડે લલાટની જમણી બાજુથી પ્રમાર્જતાં જતાં આખું લલાટ ડાબો હાથ કોણી સુધી પ્રમાર્જવું, તેવીજ રીતે ડાબા હાથમાં મુહપત્તિ લઈ ડાબી બાજુએથી

માંગે, અંતે "ઇચ્છં તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં" કહી પ્રમાર્જન કરતાં આસન ઉપર બેસતાં[1] જમણો ગોઠણ ઉંચો અને ડાબો ગોઠણ નીચે રાખી "ભગવન્ સૂત્ર ભણું ? ઇચ્છં," કહી ત્રણ નવકાર ગણી કરેમિ ભંતે કહે પછી "ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં જો મે રાઇઓ૦" કહી વંદિતુ[2] કહેવું. ૪૩ મી ગાથાએ "અબ્ભુટ્ઠિ-

---

પુંજી મુહપત્તિ આગળ રાખવી, તેની મધ્યમાં ગુરૂચરણની કલ્પના કરી અહો-કાયં-કાય-આદિ પદ બોલતાં બે હાથે આવર્ત કરતાં જરા નીચે નમતાં પછી અંજલી કરવી, ગુરૂ સન્મુખ દૃષ્ટિ સ્થાપન કરી "ખમણિજ્જો ભે કિલામો" પાઠ કહે, પછી ઉપર પ્રમાણેજ "જત્તા ભે" આદિ પાઠ બોલતાં ઉભા થઇ પગ અને ભુમિ પુંજી અવગ્રહની બહાર નીકળી પોતાના સ્થાને આવી બાકી "આવસ્સિઆએ" આદિ પાઠ કહે.

બીજી વારના વાંદણામાં "આવસ્સિઆએ" પાઠ ન કહેવું. તથા રાઇપ્રતિક્રમણમાં "દેવસીય"ની જગ્યાએ "રાઇય" પાઠ કહેવો. તેવીજ રીતે પખ્ખીમાં "પખ્ખો" ચઉમાસીમાં "ચઉમાસી" સંવત્સરીમાં "સંવત્સરો" પાઠ કહેવો.

૧ આ સૂત્ર વીરાસનથી ગણવાનું છે તે ન આવડે તો ઉપર કહ્યા પ્રમાણે આસન રાખવું.

૨ રાઇપ્રતિક્રમણમાં જે ઠેકાણે "દેવસીય" પદ આવતું હોય ત્યાં "રાઇઅ" પદ કહેવું.

ઓમિ " પદ કહેતાં ઉભા થઈ વંદિતુ પુરૂં કરી બે વાંદણાં દેવાં. પછી અવગ્રહમાંજ રહી "ઇચ્છાકારેણ સંદિ૦ ભગ૦ અબ્ભુઠ્ઠિઓમિ અબ્ભિંતર રાઇયં ખામેઉં ? ઇચ્છં " કહી સંડાસાપૂર્વક ગોઠણ જમીનને સ્થાપી બન્ને હાથ પડિલેહી મુહપત્તિ ડાબા હાથમાં રાખી જમણો હાથ ગુરૂ સન્મુખ નીચો સ્થાપી જંકિંચિ અપ્પ૦ કહે, પછી અવગ્રહની બહાર નીકળી બે વાંદણા દેવાં, પછી " આયરિઅ ઉવજ્ઝાએ૦" કહેવું. પછી કરેમિ ભંતે૦ ઇચ્છામિ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં૦ તસ્સઉત્તરી૦ અન્નત્થ૦ કહી કાઉસ્સગ્ગ કરે તેમાં શ્રી વીરકૃત છમાસી તપ ચિંતવવો, તપ ચિંતવતાં ન આવડે તો છ લોગસ્સ અથવા ચોવીશ નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી પ્રગટ લોગસ્સ કહે. પછી છઠ્ઠા આવશ્યકની મુહપત્તિ પડિલેહી બે વાંદણા દઇ "સકલતીર્થ નમસ્કાર " કહેવું. પછી આદેશ માંગી યથાશક્તિ પચ્ચખ્ખાણ ધારવું, પછી ઇચ્છામો અણુસઠ્ઠિં" કહી નમોઽર્હત્૦ કહી "પરસમય તિમિરતરણિં" ની ત્રણ ગાથા અને સ્ત્રીઓને "સંસારદાવા "ની ત્રણ ગાથા કહેવી, પછી નમુત્થુણં૦ કહી ઉભા થઇ અરિહંત ચેઇઆણં૦ અન્નત્થ૦ કહી એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગં કરી પારી નમોઽર્હત્૦ કહી પાર્શ્વનાથની સ્તુતિ જોડામાંથી પહેલી સ્તુતિ કહે, પછી લોગસ્સ૦

સ૦વલોએ અરિહંત૦ અન્નત્થ૦ કહી નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી બીજી સ્તુતિ કહે, પછી પુખ્ખરવર૦ સુઅસ્સ૦ કરેમિ૦ વંદણ૦ અન્નત્થ૦ કહી એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી ત્રીજી સ્તુતિ કહે, પછી સિદ્ધાણં૦ વેયાવચ્ચ૦ અન્નત્થ૦ કહી એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી નમોઽર્હત્ કહી ચોથી સ્તુતિ કહી, બેસીને નમુત્થુણં૦ કહી આચાર્યાદિને ખમાસમણપૂર્વક વાંદે.[1]

અહીં સુધી રાઇ પ્રતિક્રમણ વિધિ છે પણ જો સ્થિરતા હોય તો સીમંધરસ્વામી અને સિદ્ધાચળનું ચૈત્યવંદન કરે, તેની વિધિ–પ્રથમ ત્રણ ખમાસમણ દઇ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ચૈત્યવંદન કરૂં ? ઇચ્છં," કહી સીમંધર સ્વામિનું ચૈત્યવંદન કહી જંકિંચિ૦ નમુત્થુણં૦ જાવંતિ૦ જાવંત૦ નમોઽર્હત્૦ કહી સીમંધર સ્વામીનું સ્તવન કહે પછી જયવિયરાય૦ અરિહંત ચેઇઆણં૦ અન્નત્થ૦ કહી એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી સીમંધર સ્વામીની સ્તુતિ કહે. તેવીજ રીતે ત્રણ ખમાસમણ પૂર્વક સિદ્ધાચલનું ચૈત્યવંદન૦ જંકિંચિ૦ નમુત્થુણં૦ જાવંતિ૦ જાવંત૦

---

૧ વિધિપ્રપા–સામાચારીશતક–શ્રાવકવિધિ પ્રકાશ–વગેરે ઘણા વિધિવાદના ગ્રન્થોમાં " અઢ્ઢાઇ જેસુ દિવસ્સ મુહેસુ " પાઠ કહેવાનો કહ્યો નથી, તેથી તે પાઠ અને તે કહેવાની વિધિ લખી નથી.

નમોઽર્હત્‌૦ સ્તવન૦ જયવિયરાય૦ અરિહંત ચેઇ-આણું૦ અન્નત્થ૦ કાઉસ્સગ્ગ કરી સ્તુતિ૦ કહે.[૧] પછી સામાયિક પારવાની વિધિથી સામાયિક પારવું

ઇતિ રાઇ પ્રતિક્રમણ વિધિ ॥

---

૧. અહીં સુધી રાઈ પ્રતિક્રમણ વિધિ સંપૂર્ણ થાય છે પણ સામાયિક પાર્યા પહેલા સ્થાપનાચાર્યની પડિલેહણ કરવી જોઇએ એ પ્રાચીન પ્રથાને લઇને તે વિધિ કહે છે. પ્રથમ ખ-માસમણ દઇ "ઈચ્છાકારેણ સંદિ૦ ભ૦ પડિલેહણ સંદિ-સાહું ? ઇચ્છં" કહી બીજું ખમાસમણ દઇ "ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ પડિલેહણ કરૂં ? ઇચ્છં," કહી મુહપત્તિ પડિલેહે. પછી ખમાસમણ દઈ "ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ અંગ પડિલેહણ સંદિ-સાઉં ? ઇચ્છં," ખમાસમણ દઇ "ઈચ્છા૦ સં૦ ભ૦ અંગ પડિલેહણ કરૂં ? ઇચ્છં," કહી ધોતિયું કંદોરો પડિલેહે પછી ખમાસમણ દઇ "ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ પસાય કરી પડિ-લેહણા પડિલેહાવોજી" એમ કહી સ્થાપનાચાર્ય પડિલેહે, પછી ખમાસમણ દઇ "ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ મુહપત્તિ પડિ-લેહું ? ઇચ્છં," કહી મુહપત્તિ પડિલેહે પછી ખમાસમણ દઈ "ઈચ્છા૦ સં૦ ભ૦ ઉપધિ પડિલેહણ સંદિસાઉ ? ઇચ્છં," ખમાસમણ દઈ "ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ ઉપધિ પડિલેહણ કરૂં ? ઇચ્છં," એમ કહી કંબલ વસ્ત્રાદિ પડિલેહે પછી પૌષધશાળા પ્રમાર્જી કાજો વિધિપૂર્વક પરઠવી ખમાસમણ દઈ ઇરિયાવહી પડિક્કમી તસ્સ૦ અન્નત્થ૦ કહી લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ કરી

અથ દેવસિ પ્રતિક્રમણ વિધિ ॥

પ્રથમ સાયંકાલીય સામાયિક લેવું. એટલું વિશેષ છે કે પ્રગટ લોગસ્સ કહ્યાં બાદ ખાવાવાળાએ મુહપત્તિ પડિલેહીને બે વાંદણા દેવા, તિવિહાર ઉપવાસવાળાએ મુહપત્તિ પડિલેહવી પણ વાંદણા ન દેવા, ચઉવિહાર ઉપવાસવાળાએ મુહપત્તિ પડિલેહવી નહિ અને વાંદણા પણ ન દેવા. પછી ત્રણ ખમાસમણ દઇ "પંચાંગ પ્રણિપાતથી (બન્ને ઢીંચણ જમીનપર સ્થાપી) ઇચ્છં," કહી જયતિહુઅણની પાંચ ગાથા પહેલી અને બે ગાથા અંતની એમ સાત ગાથા કહેવી પછી જયમહાસય કહી નમુત્થુણં૦ કહેવું પછી ઉભા થઈ અરિહંત ચેઇઆણં૦ અન્નત્થ૦ કહી, એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી, પારી, નમોऽર્હત્૦ કહી, પહેલી થોય કહેવી, પછી લોગસ્સ૦ સવ્વલોએ૦ અન્નત્થ૦ કહી, એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી, પારી, બીજી થોય કહેવી. પછી પુક્ખરવરદી૦ સુઅસ્સ ભગવઓ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં વંદણવત્તિઆએ૦

પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો, આ મૂળ વિધિ છે. આટલી સ્થિરતા ન હોય તો દૃષ્ટિ પડિલેહણ તો અવશ્ય કરવી, વર્તમાનમાં દૃષ્ટિ પડિલેહણનો વિધિ છે.

અન્નત્થ૦ કહી, એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી, પારી, ત્રીજી થોય કહેવી, પછી સિદ્ધાણં બુદ્ધાણં૦ વેયાવચ્ચ ગરાણં૦ અન્નત્થ૦ કહી, એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી, પારી, નમોઽર્હત્૦ કહી ચોથી થોય કહેવી, પછી બેસી નમુત્થુણં કહેવું. પછી ઉભા થઇ ચાર ખમાસમણ પૂર્વક આચાર્યમિશ્ર આદિ ચારને વાંદે, પછી ગોઠણે બેસી મસ્તક નમાવી હાથ નીચે સ્થાપી સ૦વસ્સવિ દેવસિય૦ કહે.[1] પછી ઉભા થઈ કરેમિભંતે૦ ઇચ્છામિ ઠામિકાઉસ્સગ્ગં જો મે દેવસિઓ૦ તસ્સ ઉત્તરી૦ અન્નત્થ૦ કહી, કાઉસ્સગ્ગ કરે, કાઉસ્સગ્ગમાં "આજૂણા ચઉપ્રહરમેં" કહે તે ન આવડે તો આઠ નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરે, પછી કાઉસ્સગ્ગ પારી, પ્રગટ લોગસ્સ૦ કહેવો. પછી પ્રમાર્જન પૂર્વક ઉભડક બેસી ત્રીજા આવશ્યકની મુહપત્તિ પડિલેહી ઉભા થઇને બે વાંદણા દેવાં, તેમાં બીજા વાંદણા વખતે અવગ્રહ બહાર નીકળવું નહિ, પણ અવગ્રહમાં રહીને "ઇચ્છા૦ સંદિ૦ ભ૦ દેવસિયં આલોઉં ? ઇચ્છં, " કહી જોમે દેવસિઓ અઇઆરો૦ કહેવો. પછી અતિચાર—સાતલાખ, અઢાર પાપસ્થાનક, આલોયણ કહેવા, પછી સ૦વસ્સવિ દેવસિઅ દુચ્ચિંતિઅ૦ કહી સંડાસા

---

૧ પ્રતિક્રમણમાં દરેક આદેશ વડીલજ માગે, તેઓ ન ન હોય તો શ્રાવક પોતે માગે, આ વાત સર્વત્ર જાણવી.

પ્રમાર્જી વીરાસને બેસી "ભગવન્! સૂત્ર ભણું! ઇચ્છં," કહી, ત્રણ નવકાર ગણી ત્રણ કરેમિ ભંતે૦ ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં જો મે દેવસિઓ૦ કહી વંદિતુ કહે, તેમાં ૪૩ મી ગાથાએ "અબ્ભુટ્ઠિઓમિ" એ પદ બોલતા ઉભા થવું, અને અવગ્રહ બહાર જઇને વંદિતુ પુરૂ કરવું, પછી બે વાંદણા દેવા, બીજા વાંદણા વખતે અવગ્રહમાં ઉભા રહી ત્યાંજ "ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન અબ્ભુટ્ઠિઓમિ અબ્ભિંતર દેવસિઅં ખામેઉં ? ઇચ્છં ખામેમિ દેવસિઅં" કહીને જમણો હાથ ચરવલા ઉપર સ્થાપી "જંકિંચિ અપત્તિઅં" ઇત્યાદિ પાઠ બોલી અબ્ભુટ્ઠિઓ ખામવો. પછી બે વાંદણા દેવાં. બીજુ વાંદણું પુરૂં થાય ત્યારે અવગ્રહની બહાર નીકળી "આયરિઅ ઉવજ્ઝાએ" કહેવું. પછી કરેમિભંતે૦ ઇચ્છામિ ઠામિ૦ તસ્સઉત્તરી૦ અન્નત્થ૦ કહી ચારિત્ર શુદ્ધિનિમિત્તનો બે લોગસ્સ[1] અથવા આઠ નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. કાઉસ્સગ્ગ પારી, લોગસ્સ૦ કહે પછી સવ્વલોએ અરિહંત ચેઇઆણં૦ વંદણવત્તિઆએ૦ અન્નત્થ૦ કહી, દર્શનશુદ્ધિ નિમિત્તનો એક લોગસ્સ અથવા ચાર નવકારનો

---

૧ શાન્તિ કે ખરાબ સ્વપ્નના કાઉસ્સગ્ગ શિવાય બીજી બધી જગ્યાએ લોગસ્સના જ્યાં જ્યાં કાઉસ્સગ્ગ આવે ત્યાં ત્યાં "ચંદેસુ નિમ્મલયરા" સુધીજ ગણવાનું ધ્યાનમાં રાખવું.

કાઉસ્સગ કરી, પારી, પુખ્ખરવરદી૦ સુઅસ્સ ભગવઓ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગ૦ વંદણ૦ અન્નત્થ૦ કહી જ્ઞાન શુદ્ધિ નિમિત્તનો એક લોગસ્સ અથવા ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી, પારી, સિદ્ધાણં૦ કહી "સુઅ દેવવઆએ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં અન્નત્થ૦ કહી એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી, પારી, નમોઽર્હત્૦ કહી શ્રુતદેવતાની સ્તુતિ કહે. પછી ખિત્તદેવઆએ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં અન્નત્થ૦ કહી એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી, પારી, નમોઽર્હત્૦ કહી ક્ષેત્રદેવતાની સ્તુતિ કહે. પછી એક નવકાર ગણી ઉભડક બેસી મુહપત્તિ પડિલેહવી. પછી બે વાંદણા દઇ પચ્ચખ્ખાણ ન કર્યું હોય તો પચ્ચખ્ખાણ કરે. પછી અવગ્રહમાંજ ઉભાઉભા ઇચ્છામો અણુસટ્ઠિં એમ કહી, બેસીને નમોખમાસમણાણં, નમોઽર્હત્૦ઇત્યાદિ પાઠ કહી "નમોસ્તુ વર્દ્ધમાનાય૦[1] કહે પછી નમુત્થુણં૦ કહી ખમાસમણ દઈ "ઇચ્છાકારેણ સંદિ૦ ભગ૦ સ્તવન ભણું? ઇચ્છં," કહી બીજું ખમાસમણ દઇ "ઇચ્છા૦ સંદિ૦ ભ૦ સ્તવન સાંભળું? ઇચ્છં," કહી નમોઽર્હત્૦ કહી સ્તવન કહે. પછી "વરકનક"[2] કહી ત્રણ ખમાસમણ પૂર્વક આચાર્યાદિ વંદન કરે,

૧. અહીં સ્ત્રી હોય તો તે સંસારદાવાની ત્રણ થોય કહે.

૨. સ્તવનની અગીયાર ગાથાથી ઓછી ગાથા હોય તો "વરકનક" કહેવાનો સંપ્રદાય છે.

પછી ખમાસમણુ દઇ "ઇચ્છા૦ સંદિ૦ ભગ૦ દેવસિઅ પાયચ્છિત્ત વિસોહણુત્થં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં અન્નત્થ૦ કહી ચાર લોગસ્સ અથવા સોલ નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી. પારી, પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો. પછી ખમાસમણુ દઇ "ઇચ્છા૦ સંદિ૦ ભગ૦ ખુદ્દોવદ્દવ ઉડ્ડાવણુત્થં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં અન્નત્થ૦ કહી ચાર લોગસ્સ અથવા સોળ નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરે, પારી, પ્રગટ લોગસ્સ કહે. પછી ખમાસમણુ દઇ, "ઇચ્છા કારેણુ સં૦ ભ૦ ચૈત્યવંદન કરૂં ? ઇચ્છં," કહી સ્તંભન પાર્શ્વનાથનું ચૈત્યવંદન જંકિંચિ૦ નમુત્થુણું૦ જાવંતિ૦ જાવંત૦ નમોઽર્હત્૦ ઉવસ્સગ્ગહરં૦ જયવિયરાય૦ કહી ખમાસમણુ દઈ મસ્તક નમાવી "સિરિ થંભણુયટ્ઠિય પાસ સામિણો"ની બે ગાથા કહી "શ્રી સ્તંભન પાર્શ્વનાથજી આરાધવા નિમિત્તં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં વંદણુ વત્તિઆએ૦" અન્નત્થ૦ કહી ચાર લોગસ્સ અથવા સોળ નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી, પારી, પ્રગટ લોગસ્સ કહે. પછી "શ્રી ખરતર ગચ્છ શ્રીંગારહાર જંગમ યુગ પ્રધાન ભટ્ટારક દાદાજી શ્રીજિનદત્તસૂરિજી ચારિત્ર ચૂડામણીજી આરાધવા નિમિત્તં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં" અન્નત્થ૦ કહી એક લોગસ્સ અથવા ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી,પારી, પ્રગટ લોગસ્સ કહે. પછી "શ્રી ખરતર ગચ્છ શ્રીગારહાર જંગમયુગ પ્રધાન ભટ્ટારક

દાદાજી શ્રી જિનકુશલસૂરિજી ચારિત્ર ચૂડામણીજી આરાધવા નિમિત્તં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં” અન્નત્થ૦ કહી એક લોગસ્સ અથવા ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી, પારી, પ્રગટ લોગસ્સ કહે, પછી બેસી ડાબો પગ ઉંચો રાખી ખમાસમણુ દઇ “ઇચ્છા૦ સંદિ૦ ભગ૦ ચૈત્યવંદન કરૂં? ઇચ્છં,” કહી ચઉક્કસાય કહેવું, પછી નમુત્થુણંથી જયવિયરાય સુધી કહેવું, પછી લઘુશાન્તિ એક શ્રાવક કહે, બીજા સાંભળે. પછી દીવો અથવા વીજળીનો પ્રકાશ પડયો હોય તો ઇરિયાવહિયા૦ તસ્સઉત્તરી૦ અન્નત્થ૦ કહી એક લોગસ્સ અથવા ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી, પારી, પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો પછી સામાયિક પારવાની વિધિથી સામાયિક પારે, પછી એક સ્તવન દાદાજીનું કહે.

ઇતિ દેવસી પ્રતિક્રમણ વિધિ ॥

અથ પક્ખિ પ્રતિક્રમણ વિધિ॥

પ્રથમ દેવસિક પ્રતિક્રમણમાં વંદિતું કહી રહીએ ત્યાં સુધી સર્વ કહેવું, પણ ચૈત્યવંદન જયતિહુઅણનું સંપૂર્ણ કહેવું અને થોય પાર્શ્વનાથની દ્રેંદ્રેંકિધપમપ અથવા ચૌદશની થોય કહેવી૦ પછી ખમાસમણ દઈ “દેવસી આલોઇઅ પડિક્કંતા ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ પક્ખિ મુહપત્તિ પડિલેહું? ઇચ્છં,” એમ કહી મુહ-

પત્તિ પડિલેહી, બે વાંદણાં દેવા. વાંદણામાં " પખ્ખો-વઇકંતો" કહેવું પછી ખમાસમણ દઈ "ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ સંબુદ્ધા ખામણેણં અબ્ભુટ્ઠિઓહં અબ્ભિંતર પખ્ખિયં ખામેઉં ? ઇચ્છં, ખામેમિ પખ્ખિઅં, પન્નરસ્સ દિવસાણં પન્નરસ્સ રાઇઆણં જંકિંચિ અપત્તિઅં૦"ના પાઠ પૂર્વક વાંદે. પછી ખમાસમણ દઈ " ઇચ્છાકારેણ સં૦ ભ૦ પખ્ખિયં આલોઉં ? ઇચ્છં, આલોએમિ જો મે પખ્ખિઓ અઇઆરો૦" કહી " ઇચ્છાકારેણ સં૦ ભ૦ પખ્ખિ અતિચાર આલોઉં ? ઇચ્છં," કહી બૃહત્ અતિચાર કહેવા. અંતે "એવંકારે શ્રાવક તણે ધર્મે શ્રી સમ્યકત્વ-મૂળ બાર વ્રતે એકસો ચોવિસ અતિ-ચાર માંહે જે કોઇ અતિચાર પક્ષ દિવસ માંહિ સૂક્ષ્મ બાદર જાણતાં અજાણતાં હુઓ હોય તે સર્વે હું મન વચન કાયાએ કરી મિચ્છામિ દુક્કડં" કહી "સવ્વ-સ્સવિ પખ્ખિઅ દુચ્ચિંતિઅ૦ કહી " ઇચ્છાકારી ભગવન્! પસાય કરી પખ્ખિ તપ પ્રસાદ કરોજી " એમ કહી આવી રીતે કહે "ચઉત્થેણં એક ઉપવાસ, બે આયંબિલ, ત્રણ નીવિ, ચાર એકાસણાં, આઠ બેઆસણાં, બેહજાર સજ્જાય, યથાશકિત તપ કરી પહોંચાડવો" પછી તપ કર્યો હોય તો " પઇટ્ઠિઓ " કહેવો, તપ કરવો હોય તો "તહત્તિ" કહેવું, તથા ન કરવો હોય તો મૌન રહેવું. પછી બે વાંદણા દેવાં. પછી

"ઇચ્છા૦ સંદિ૦ ભ૦ પત્તેઅ ખામણેણું અબ્ભુઠ્ઠિઓમિ અબ્ભિંતર પખ્ખિઅં ખામેઉં? ઇચ્છં, ખામેમિ પખ્ખિઅં, એક પખ્ખાણું પન્નરસ રાઇંદિઆણું જંકિંચિ અપત્તિઅં૦" કહી ખામે. પછી બે વાંદણાં દેવાં, પછી ખમાસમણ દઇ "દેવસિઅ આલોઇઅ પડિક્કંતા ઇચ્છાકારેણ અં૦ ભ૦ પખ્ખિઅં પડિક્કમામિ? ઇચ્છં," કહી કરેમિભંતે૦ ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં જો મે પખ્ખિઓ૦ કહેવું. પછી ખમાસમણ દઈ, "ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ પખ્ખિસૂત્ર પઢું? ઇચ્છં," કરેમિભંતે ઇચ્છામિઠામિ કાઉસ્સગ્ગં૦ તસ્સઉત્તરી૦ અન્નત્થ કહી કાઉસ્સગ્ગમાં ત્રણનવકાર ગણી સાધુ હોયતો પખ્ખીસૂત્ર કહે, સાધુ ન હોય તો ત્રણ નવકાર ગણી શ્રાવકવંદિતુ કહે, અંતે સુયદેવયાની સ્તુતિ કહે, અને અન્ય શ્રાવક કાઉસ્સગ્ગ ધ્યાને સાંભળે. અંતે નમો અરિહંતાણું કહી પારી ઉભા રહી ત્રણ નવકાર કહી બેસી ત્રણ નવકાર ત્રણ કરેમિભંતે કહી "ઇચ્છામિ. પડિક્કમિઉં જો મે પખ્ખિઓ અઇઆરો૦" કહી વંદિતાસૂત્ર કહે. "પડિક્કમે દેસિઅ"ને બદલે પડિક્કમે પખ્ખિઅં૦બોલે પછી ખમાસમણ દઈ "ઇચ્છા૦ સં૦ભ૦મૂલગુણ ઉત્તરગુણ વિશુદ્ધિ નિમિત્તં કાઉસ્સગ્ગ કરૂં? ઇચ્છં," કહી કરેમિભંતે૦ઇચ્છામિઠામિ કાઉસ્સગ્ગં૦તસ્સ૦ અન્નત્થ૦ કહીને બાર લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો, લોગસ્સ ન

આવડે તો અડતાલીસ નવકાર ગણવા. કાઉસ્સગ્ગ પારી, પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો. પછી નીચે બેસી મુહપત્તિ પડિલેહી બે વાંદણાં દેવાં. પછી "ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ સમાપ્ત ખામણેણં અબ્ભુટ્ઠિઓમિ અબ્ભિંતર પક્ખિઅં ખામેઉં? ઇચ્છં, ખામેમિ પક્ખિઅં, એક પક્ખાણં પન્નરસ રાઇંદિઆણં જંકિંચિ૦ કહી, પછી ખમાસમણ દઇ "ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ પક્ખિ ખામણાં ખામું? ઇચ્છં," કહી ચાર ખાંમણાં ખમાસમણ પૂર્વક ત્રણ ત્રણ નવકાર પૂર્વક ખામે, અંતે "ઇચ્છં ઇચ્છામો અણુસટ્ઠિં" કહેવું, પછી બે વાંદણા દેવા. પછીની સર્વ વિધિ દેવસિ પ્રતિક્રમણની જેમ કરવી અને તે પહેલા જ્યાંથી મુકી છે ત્યાંથી શરૂ કરવી, પણ વિશેષમાં શ્રુત દેવતાનો કાઉસ્સગ્ગની "કમલદલની સ્તુતિ" કહેવી અને ભુવણ દેવતાના કાઉસ્સગ્ગની "જ્ઞાનાદિગુણ યુતાનાં"ની સ્તુતિ કહેવી અને ત્રીજી કાઉસ્સગ્ગમાં "યસ્યાઃ ક્ષેત્રં સમાશ્રિત્ય" ની કહેવી. સ્તવનમાં "અજિતશાન્તિ" કહેવું. અને લઘુશાન્તિની જગ્યાએ નમોઽર્હત્ પૂર્વક "બૃહત્ શાન્તિ" કહેવી.

ઇતિ પક્ખિ પ્રતિક્રમણ વિધિ ॥

અથ ચઉમાસી પ્રતિક્રમણ વિધિ ॥

ચૌમાસી પ્રતિક્રમણમાં પખ્ખિ પ્રતિક્રમણ પ્રમાણે સર્વવિધિ છે. પણ એટલું વિશેષ કે જે ઠેકાણે પખ્ખિના શબ્દની જગ્ગાએ ચોમાસી શબ્દ કહેવો. જેમકે "પડિક્કમે ચોમાસીયં સવ્વં"–"ચોમાસીય વઇક્કંતા" "જોમે ચોમાસીઓ અઇઆરો" ઇત્યાદિ. પખ્ખિના બાર લોગસ્સને બદલે વીશ લોગસ્સ અથવા એંસી નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. અને "છટ્ઠેણં" બે ઉપવાસ, ચાર આયંબિલ, છનીવિ, આઠ એકાસણાં, સોળ બીઆસણાં ચાર હજાર સજ્ઝાય" એ રીતે કહેવું, અને અબ્ભુટ્ઠિઓના ખામવાના પાઠમાં "ચઉન્હં માસાણં, આઠ પખ્ખાણં, એકસો વીશ રાઇંદિઆણં જંકિંચિ અપત્તિઅં૦ કહેવું.

ઇતિ ચઉમાસી પ્રતિક્રમણ વિધિ ॥

અથ સંવત્સરી પ્રતિક્રમણ વિધિ ॥

સંવત્સરી પ્રતિક્રમણમાં પખ્ખિ પ્રતિક્રમણની વિધિ પ્રમાણે સર્વ વિધિ છે. પણ એટલું વિશેષ કે જે ઠેકાણે પખ્ખિના શબ્દ હોય ત્યાં સંવત્સરીનો શબ્દ કહેવો. જેમકે "સંવત્સરો વઇક્કંતો" જોમે સંવત્સરીઓ અઇઆરો કઓ" "સંવત્સરીયં આલોઉં"

" પડિક્કમે સંવત્સરીયં સવ્વં " ઇત્યાદિ. પખ્ખિના બાર લોગસ્સના કાઉસ્સગ્ગને બદલે ચાલીશ લોગસ્સ અને એક નવકાર–અથવા એકસો સાઠ નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. તપમાં " અઠ્ઠમેણં એક અઠ્ઠમ, ત્રણ ઉપવાસ, છ આયંબિલ, નવ નીવિ, બાર એકાસણાં ચોવીશ બેઆસણાં, છ હજાર સજ્ઝાય " એ રીતે કહેવું. અને અબ્ભુઠ્ઠિઓના પાઠમાં "એક સંવત્સરે, બારન્હં માસાણં, ચોવીસ પખ્ખાણં, ત્રણસો સાઠ રાઇંદિઆણં જંકિંચિ અપત્તિઅં૦ કહેવું.

ઇતિ સંવત્સરી પ્રતિક્રમણ વિધિ ॥

પોસહ વિધિ ॥

ધર્મની પુષ્ટિને ધારણ કરે તેને પોસહ કહેવાય છે, શ્રાવકના બાર વ્રતમાં અગીયારમું પોસહ વ્રત છે, માટે પર્વ દિવસે પોસહ કરવો, પોસહ કરવાના દિવસે વહેલા ઉઠી, પંચ પરમેષ્ઠિનું સ્મરણ કરી, ગૃહચિંતા ત્યાગી, પોસહના ઉપગરણ લઇ પોસહશાળામાં આવી, ગુરૂનો યોગ હોય તો ગુરૂ સમીપે અથવા સ્થાપનાચાર્ય સમીપે ભૂમિ પ્રમાર્જિ એક ખમાસમણ પૂર્વક ગુરૂવંદન કરે.

પોસહ લેવાની વિધિ ॥

સ્થાપનાચાર્ય સન્મુખ એક ખમાસમણ દઇ [1]ઇરિયાવહિ પડિક્કમે, પછી ખમાસમણ દઇ "ઇચ્છાકારેણ સંદિ૦ભગ૦ પોસહ મુહપત્તિ પડિલેહું[2] ? ઇચ્છં," કહી મુહપત્તિ પડિલેહી, ઉભા થઇ ખમાસમણ દઇ "ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ પોસહ સંદિસાહું ? ઇચ્છં," ખમાસમણ દઇ "ઇચ્છા૦સં૦ભ૦પોસહ ઠાઉં ? ઇચ્છં," કહી ઉભા થઇ બે હાથ જોડી ત્રણ નવકાર ગણી "ઇચ્છકારી ભગવન્ પસાય કરી પોસહ દંડક ઉચ્ચરાવોજી" એમ કહી પોસહ ઉચ્ચરાવાની આજ્ઞા માંગે ત્યારે, ગુરૂ અથવા વડિલ હોય તો ગુરૂજી અથવા વડિલ પાસે, ન હોય તો પોતે ત્રણ વખત પોસહ પચ્ચખ્ખાણ ઉચ્ચરે.

પોસહનું પચ્ચખ્ખાણ ॥

કરેમિ ભંતે પોસહં, આહાર પોસહં, દેસઓ સે-

---

૧ જે ઠેકાણે "ઇરિયાવહિ પડિક્કમે" એમ જણાવ્યું હોય ત્યાં ખમાસમણ દઈ "ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ઇરિયાવહિયં પડિક્કમામિ ? ઇચ્છં, ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં ઇરિ-યાવહિયાએ૦ તસ્સ ઉત્તરી૦ અન્નત્થ૦" કહી એક લોગસ્સ અથવા ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી, પારી, પ્રગટ લોગસ્સ કહે.

૨ ગુરૂ હોય તો તેઓ "પડિલેહેહ" એવો આદેશ આપે, દરેક આદેશ ગુરૂ હોય તો તેમની પાસે માંગવા.

ઠ્વઓવા, શરીર સક્કાર પોસહં સ૦વઓ, બંભચેર પોસહં સ૦વઓ, અ૦વાવાર પોસહં સ૦વઓ, ચઉ-ઠ્વિહે પોસહં, સાવજ્જં જોગં પચ્ચખ્ખામિ, જાવ[1] દિવસં અહોરત્તિં વા પજ્જુવાસામિ, દુવિહં તિવિહેણું, મણેણું, વાયાએ, કાએણું, ન કરેમિ, ન કારવેમિ, તસ્સભંતે! પડિક્કમામિ, નિંદામિ, ગરિહામિ અપ્પાણું વોસિરામિ.

પછી ખમાસમણ દઇ "ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ સામા-યિક મુહપત્તિ પડિલેહું? ઇચ્છં," કહી મુહપત્તિ પડિ-લેહી ખમાસમણ દઇ "ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ સામાયિક સંદિસાહું? ઇચ્છં," ખમાસમણ દઇ "ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ સામાયિક ઠાઉં? ઇચ્છં," કહી ત્રણ નવકાર ગણી "ઇચ્છકારી ભગવાન્ પસાય કરી સામાયિક દંડક ઉચ્ચરાવોજી" કહી ત્રણ વખત કરેમિભંતે[2] ઉચ્ચરે.

---

૧. આઠ પ્રહરનો પોસહ હોય તો "જાવ અહોરત્તિં" દિવસના ચાર પહોરનો પોસહ હોય તો "જાવ દિવસં" અને સાંજે રાત્રિનો પોસહ લેવો હોય તો "સેસ દિવસં અહોરત્તિં" પાઠ કહેવો.

૨ પોસહની અંદર કરેમિભંતેનો પાઠ ઉચ્ચરવો હોય કે બોલવો હોય ત્યારે "જાવનિયમં પજ્જુવા સામિ" ને બદલે "જાવ પોસહ પજ્જુવાસામિ" પાઠ બોલવો.

પછી ખમા૦ "ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ સજ્જાય સંદિસાહું ? ઇચ્છં," ખમા૦ "ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ સજ્જાય કરૂં ? ઇચ્છં," કહી ઉભા થઇ આઠ નવકાર ગણે, પછી ખમા૦ "ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ બેસણે સંદિસાહું ? ઇચ્છં," ખમા૦ "ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ બેસણે ઠાઉં ? ઇચ્છં." કહી ખમાસમણુ દઇ "ઇચ્છાકારેણ સં૦ ભ૦ પાગરણું પડિગ્ગહું ? ઇચ્છં,"[1] ખમા૦ "ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ બહુવેલં સંદિસાહું ? ઇચ્છં," ખમા૦ "ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ બહુવેલ કરૂં ? ઇચ્છં," ઉપર પ્રમાણે પોસહ લઇ પ્રતિક્રમણ ન કર્યું હોય તો પ્રતિક્રમણ કરે. પછી પ્રાતઃકાળની પડિલેહણ કરે.

પ્રાત:કાલની પડિલેહણ વિધિ ॥

ખમાસમણુ દઇ ઇરિયાવહિ પડિક્કમે પછી ખમાસમણ દઇ "ઇચ્છાકારેણ સં૦ ભ૦ પડિલેહણ સંદિસાહું ? ઇચ્છં," ખમા. "ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ પડિલેહણ કરૂં ? ઇચ્છં," કહી મુહપત્તિ પડિલેહી, ખમા૦ "ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ અંગ પડિલેહણ સંદિસાહુ ? ઇચ્છં," ખમા. "ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ અંગ પડિલેહણ કરૂં ? ઇચ્છં," કહી મુહપત્તિ, આસન, ચરવલો, કંદોરો, ધોતીયું એ

---

૧ રાઇ પ્રતિક્રમણ કરવું બાકી હોય તો બહુવેલનો આદેશ કર્યા પછી લેવો.

પાંચ ઉપગરણની પડિલેહણ કરે, પછી ખમા૦ "ઇચ્છ-કારી ભગવન્ પસાય કરી પડિલેહણા પડિલેહાવોજી ? ઇચ્છં," કહી "શુદ્ધસ્વરૂપના ધારક ગુરૂ" ના પાઠથી સ્થાપનાચાર્યની પડિલેહણ કરે, બાદ ખમા૦ "ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ ઉપાધ મુહપત્તિ પડિલેહું ? ઇચ્છં," કહી મુહપત્તિ પડિલેહી, ખમા૦ "ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ ઓહિ પડિલેહણ સંદિસાહું ? ઇચ્છં," ખમા૦ "ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ ઓહિ પડિલેહણ કરૂં ? ઇચ્છં," કહી કાંબલી ઉતરાસંગ આદિ બીજા વસ્ત્રોની પડિલેહણ કરે બાદ જયણા પૂર્વક કાજો કાઢે તેને જોઇ એકાન્તમાં પરઠવે, પછી ખમાસમણ દઈ ઇરિયાવહિ પડિક્કમી ખમા૦ "ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ સજ્જાય સંદિસાહું ? ઇચ્છં," ખમા૦ "ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ સજ્જાય કરૂં ? ઇચ્છં," કહી એક નવકાર ગણી ઉપદેશમાળા પોસહ સજ્જાય કહે

ઉપદેશમાલા પોસહ સજ્જાય ॥

જગ ચૂડામણિ ભૂઓ, ઉસભોવીરો તિલોય સિરિ તિલઓ ॥ એગો લોગાઇચ્ચો, એગો ચખ્ખુ તિહુઅ-ણુસ્સ ॥૧॥ સંવચ્છર મુસભ જિણો, છમ્માસે વદ્ધમાણ જિણચંદો ॥ ઇહ વિહરિયા નિરસણા, જએજઝએઓવ માણેણં ॥૨॥ જઇતા તિલોયનાહો, વિસહઇ બહુયાઇ

અસરિસ જણુસ્સ ॥ ઇય જીયંતકરાઇ, એસ ખમા સવ્વ સાહૂણં ॥૩॥ ન ચઇજ્જિજઇ ચાલેઉં, મહઈ મહા-બદ્ધ માણુ જિણુચંદો ॥ ઉવસગ્ગ સહસ્સેહિં વિ, મેરૂ જહા વાય ગુંજાહિ ॥૪॥ ભદ્દો વિણીય વિણઓ, પઢમ ગણુહરો સમત્ત સુયનાણી ॥ જાણંતો વિ તમત્થં, વિમ્હય હિયઓ સુણુઇ સવ્વં ॥૫॥

પછી એક નવકાર ગણે પછી ગુરૂનો જોગ હોય તો દ્વાદશાવર્ત્ત વંદન પૂર્વકગુરૂને વાંદે અને રાઇ મુહપત્તિ પડિલેહે, તેની વિધિ નીચે પ્રમાણે છે.

દ્વાદશાવર્ત ગુરૂ વંદન વિધિ તથા રાઈમુહપત્તિ પડિલેહણુ વિધિ ॥

ગુરૂની સામે ખમાસમણુ દઇ ઇરિયાવહિ પડિક્કમિ ખમા૦ દઈ "ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ રાઇ મુહપત્તિ પડિ-લેહું ? ઇચ્છં," કહી મુહપત્તિ પડિલેહિ બે વાંદણા૦ દેવા, પછી "ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ રાઇયં આલોઉં ? ઇચ્છં, આલોએમિ જોમે રાઇઓ૦ કહી, ત્રણ ખમા-સમણ દઇ "ઇચ્છકારી સુહરાઇ૦" કહી અબ્ભુઠ્ઠિઓ ના પાઠથી ગુરૂને વાંદે પછી પચ્ચખ્ખાણનો આદેશ માંગે, પચ્ચખ્ખાણુ કરી ખમા૦ "ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦

બહુવેલ સંદિસાહુ ? ઇચ્છં," ખમા૦ "ઇચ્છા૦ સ૦ ભ૦ બહુવેલ કરૂં ? ઇચ્છં."

પછી મંદિરમાં જાય અથવા ધર્મધ્યાન કરે ગુરૂજી વ્યાખ્યાન વાંચતાં હોય તો વ્યાખ્યાન સાંભળે. સૂર્યોદય પછી છ ઘડી દિવસ ચડે બાદ ઉગ્ઘાડા પોરિસિ ભણાવે તેની વિધિ નીચે પ્રમાણે છે.

ઉગ્ઘાડા પોરિસિ વિધિ ॥

ખમાસમણ દઇ "ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ઉગ્ઘાડા પોરિસિ ભણાવું ? ઇચ્છં," કહી ઇરિયાવહી પડિક્કમે પછી ખમાસમણ દઇ "ઈચ્છા૦ સં૦ ભ૦ ઉગ્ઘાડા મુહપત્તિ પડિલેહું ? ઇચ્છં," કહી મુહપત્તિની પડિલેહણ કરે.

પછી વખત હોય તો સજ્ઝાય ધ્યાન કરે. મધ્યાન્હે કાલવેલાએ દેરાસરમાં અથવા ઉપાશ્રયમાં દેવવંદનની વિધિથી આઠ થોઇએ દેવવંદન કરે.

દેવવંદન વિધિ.

ખમાસમણ દઇ "ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ ચૈત્યવંદન કરૂં ? ઇચ્છં," કહી ચૈત્યવંદન કરી નમુત્થુણં કહી

ખમાસમણુ દઇ ઇરિયાવહિ પડિક્કમે પછી ખમા૦ " ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ ચૈત્યવંદન ? ઇચ્છં, " કહી ચૈત્યવંદન કરી જંકિંચિ૦ નમુત્થુણં૦ કહી ઉભા થઈ અરિહંત ચેઇયાણં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં વંદણવત્તિઆએ૦ અન્નત્થ૦ કહી, એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી, પારી નમોઽર્હત્૦ કહી પહેલી થોઈ કહી, લોગસ્સ૦ સવ્વલોએ અરિહંત ચેઈઆણં વંદણવત્તિઆએ૦ અન્નત્થ૦ કહી, એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી, પારી, બીજી થોઈ કહી, પુખ્ખરવરદી૦ સુઅસ્સ ભગવઓ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં વંદણ૦ અન્નત્થ૦ કહી, એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી, પારી, ત્રીજી થોઇ કહી, સિદ્ધાણં બુદ્ધાણં૦ વેયાવચ્ચગરાણં૦ અન્નત્થ૦ કહી, એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી, પારી, નમોઽર્હત્૦ કહી ચોથી થોઈ કહેવી; પછી બેસી નમુત્થુણં૦ કહી, ઉભા થઈ અરિહંત ચેઇઆણં૦ કહી ઉપરની જેમ ચાર થોઇએ દેવવંદન કરી, નીચે બેસી નમુત્થુણં૦ કહી જંકિંચિ૦ જાવંતિ૦ જાવંત૦ નમોઽર્હત્૦ સ્તવન૦ જયવિયરાય૦ કહી નમુત્થુણં કહી અંતે "સવ્વે તિવિહેણ વંદામિ" કહે, ઇતિ પાંચ શક્રસ્તવે દેવવંદન વિધિ.

પછી પાણી આદિ વાપરવું હોય તો પચ્ચખ્ખાણ પારી, પાણી આદિ વાપરે.

પચ્ચખ્ખાણ પારવાની વિધિ ॥

ખમાસમણ દઈ ઇરિયાવહિ પડિક્કમિ ખમા૦ "ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ પચ્ચખ્ખાણ પારવા મુહપત્તિ પડિલેહું ? ઇચ્છં," કહી મુહપત્તિ પડિલેહિ ખમા૦ "ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ પચ્ચખ્ખાણ પારૂં ? યથાશક્તિ." ખમા૦ "ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ પચ્ચખ્ખાણ પાર્યું ! તહત્તિ," કહી મુઠી ચરવળે સ્થાપી એક નવકાર ગણી (જે પચ્ચખ્ખાણ પારવું હોય તેનું નામ દેવું)" અમુક પચ્ચખ્ખાણ કર્યું ચઉવિહાર, :પચ્ખખ્ખાણ ફાસિયં, પાલિયં, સોહિયં, તિરિયં, કિટ્ટિયં, આરાહિયં, જં ચ ન આરાહિયં, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં." કહી એક નવકાર ગણી "જયઉસામી૦ થી જયવીયરાય." સુધી ચૈત્યવંદન કરે.

પછી પાણી આદિ વાપરવું હોય તો વાપરે.

ત્રીજા પહોરે સંધ્યાની પડિલેહણ કરે તેની વિધિ.

સંધ્યા પડિલેહણ વિધિ ॥

પ્રથમ ખમાસમણ દઈ "ઇચ્છાકારેણ સં૦ ભ૦ બહુ પડિપુન્ના પોરિસી ? ઇચ્છં," ખમા૦ ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ ઈરિયાવહિયં પડિક્કામિ ? ઇચ્છં," કહી ઈરિયાવહી પડિક્કમે પછી ખમાસમણ દઇ "ઇચ્છા૦

સં૦ ભ૦ પડિલેહણ સંદિસાહું ? ઇચ્છં," ખમા૦ "ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ પડિલેહણ કરૂં ? ઇચ્છં, " કહી મુહપત્તિ પડિલેહી, ખમા૦ "ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ અંગ પડિલેહણ સંદિસાહું ? ઇચ્છં, " ખમા૦ "ઇચ્છા સં૦ ભ૦ અંગપડિલેહણ કરૂં ? ઇચ્છં, " ખમા૦ "ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ પોસહશાળા પ્રમાર્જું ? ઇચ્છં, " કહી મુહપત્તિ, ચરવલો, આસન, કંદોરો, ધોતિયાની પડિલેહણ કરી પોષધશાળામાંથી કાજો કાઢી એકાન્તે પરઠવે, પછી ખમાસમણ દઇ ઇરિયાવહિ પડિક્કમે પછી ખમા૦ "ઇચ્છકારિ ભગવન્ પસાય કરી પડિલેહણ પડિલેહા વોજી। ઇચ્છં " કહી "શુદ્ધ સ્વરૂપના ધારક ગુરૂ " પાઠથી સ્થાપનાચાર્યની પડિલેહણ કરી ખમા૦ "ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ ઉપાધ મુહપત્તિ પડિલેહું ? ઇચ્છં," કહી મુહપત્તિ પડિલેહી, ખમા૦ "ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ સજ્જાય સંદિસાહું ? ઇચ્છં, " ખમા૦ "ઇચ્છા સં૦ ભ૦ સજ્જાય કરૂં ? ઇચ્છં " કહી એક નવકાર ગણી ઉપદેશમાલા પોસહ સજ્જાય કહી એકનવકારગણે,ઉપવાસ નહિ હોયતો બે વાંદણા દઇ પચ્ચખ્ખાણ કરે,પછી ખમાસમણ દઈ "ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ ઉપધિ થંડિલાં પડિલેહણ સંદિસાહું ? ઇચ્છં, " ખમા૦ "ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ ઉપધિ થંડિલાં પડિલેહણ કરૂં ? " ખમા૦ "ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ બેસણે સંદિસાહું ?

ઇચ્છં, " ખમા૦ " ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ બેસણે ઠાઉં ? ઇચ્છં, " કહી બાકીના સર્વ વસ્ત્રો અને ઉપકરણ પડિલેહે, પછી ઇરિયાવહિ પડિક્કમે. ઇતિ સંધ્યા પડિલેહણ વિધિ ॥

સંધ્યા પડિલેહણ કર્યા પહેલા જે શ્રાવકોને રાત્રિનો પોસહ લેવો હોય તેને પહેલા પોસહ લઈ પછી સંધ્યા પડિલેહણ કરે, પોસહમાં દેહરે ઉપાશ્રય કે લઘુનીતિ અથવા વડિનીતિ જાય ત્યારે એક ખમાસમણ દઈ ઇરિયાવહિ પડિક્કમે. લઘુનીતિ અથવા વડિનીતિ જયણા પૂર્વક પરઠવતી વખતે-પહેલા " અણુજાણહ જસ્સગ્ગો " એક વખત અને પરઠવ્યા પછી "વોસિરે" ત્રણ વખત મનમાં બોલે, દેહરા ઉપાશ્રયમાં પ્રવેશ કરતાં પહેલા ત્રણ વખત " નિસીહિ " અને બહાર નીકળતાં ત્રણ વખત "આવસ્સહી" કહેવું. પોસહમાં ક્રિયા કરતાં, ધર્મધ્યાન સંબંધી વાતચીત કરતાં કે બીજી હરકોઇ વખતે બોલતાં જયણા પૂર્વક અને મુખ પાસે મુહપત્તિ રાખી બોલવાનો વ્યવહાર રાખવો. બપોર આદિના વખતે પ્રમાદ વશાત્ નિંદ્રા આવી હોય તો ખમાસમણ દઈ ઇરિયાવહિ પડિક્કમે. પછી આઠ પહોરના પોસહવાળા અને સાંજે લીધેલા રાત્રીના પોસહવાળા પ્રતિક્રમણ પહેલા ખમાસમણ દઇ ઇરિયા-

વહિ પડિક્કમી ચોવીશ સ્થંડિલા પડિલેહે, તે ચોવીશ સ્થંડિલા નીચે પ્રમાણે છે.

ચોવીશ—સ્થંડિલ પડિલેહણનો પાઠ ।।

આગાઢે આસન્ને ઉચ્ચારે પાસવણે અણહિયાસે ॥૧॥ આગાઢે મજ્ઝે ઉચ્ચારે પાસવણે અણહિયાસે ॥૨॥ આગાઢે દૂરે ઉચ્ચારે પાસવણે અણહિયાસે ॥૩॥ આગાઢે આસન્ને પાસવણે અણહિયાસે ॥૪॥ આગાઢે મજ્ઝે પાસવણે અણહિયાસે ॥૫॥ આગાઢે દૂરે પાસવણે અણહિયાસે ॥૬॥ આગાઢે આસન્ને ઉચ્ચારે પાસવણે અહિયાસે ॥૭॥ આગાઢે મજ્ઝે ઉચ્ચારે પાસવણે અહિયાસે ॥૮॥ આગાઢે દૂરે ઉચ્ચારે પાસવણે અહિયાસે ॥૯॥ આગાઢે આસન્ને પાસવણે અહિયાસે ॥૧૦॥ આગાઢે મજ્ઝે પાસવણે અહિયાસે ॥૧૧॥ આગાઢે દૂરે પાસવણે અહિયાસે ॥૧૨॥ અણાગાઢે આસન્ને ઉચ્ચારે પાસવણે અણહિયાસે ॥૧૩॥ અણાગાઢે મજ્ઝે ઉચ્ચારે પાસવણે અણહિયાસે ॥૧૪॥ અણાગાઢે દૂરે ઉચ્ચારે પાસવણે અણહિયાસે ॥૧૫॥ અણાગાઢે આસન્ને પાસવણે અણહિયાસે ॥૧૬॥ અણાગાઢે મજ્ઝે પાસવણે અણહિયાસે ॥૧૭॥ અણાગાઢે દૂરે પાસવણે અણહિયાસે ॥૧૮॥ અણાગાઢે આસન્ને ઉચ્ચારે પાસવણે

અહિયાસે ॥૧૯॥ અણાગાઢે મજ્ઝે ઉચ્ચારે પાસવણે અહિયાસે ॥૨૦॥ અણાગાઢે દૂરે ઉચ્ચારે પાસવણે અહિયાસે ॥૨૧॥ અણાગાઢે આસન્ને પાસવણે અહિ-યાસે ॥૨૨॥ અણાગાઢે મજ્ઝે પાસવણે અહિયાસે ॥૨૩॥ અણાગાઢે દૂરે પાસવણે અહિયાસે[1] ॥૨૪.।

પોસહવાલાએ પ્રતિક્રમણ વખતે ફક્ત ખમાસમણ દઇ ઇરિયાવહિ પડિક્કમી પ્રતિક્રમણનો પ્રારંભ કરવાનો હોય છે. અને દિવસનો પોસહ લીધો છે તેને દેવસિ પ્રતિક્રમણમાં સાત લાખની જગ્યાએ "ઠાણેક્કમણે ચંક્કમણે" પાઠ બોલવાનો હોય છે, પણ સવારે પોસહ નથી લીધો પણ સાંજે રાત્રીનો પોસહ લીધો છે તે દેવસિ પ્રતિક્રમણમાં સાત લાખ બોલવાના છે તથા રાઇય પ્રતિક્રમણમાં રાત્રિ પોસહવાલાએ સાત લાખની જગ્યાએ "સંથારા ઉવટ્ટણકી" કહે.

દિવસના પોસહમાં પ્રતિક્રમણમાં સાતલાખની જગ્યાએ કહેવાનો પાઠ.

---

૧. ઉપરના ચોવીશ સ્થંડિલ કયાં કયાં કરવા તે બતાવે છે. પ્રથમના ૬ સ્થંડિલ સંથારાની બન્ને પડખેની જગ્યાએ. બીજા ૬ સ્થંડિલ ઉપાશ્રયના બારણાની અંદર બન્ને પાસે. ત્રીજા ૬ સ્થંડિલ બારણાની બહાર બન્ને પાસે. ચોથા ૬ ઉપાશ્રયથી સો હાથને અંતરે દૂર લઘુનીતિ વડિનીતિ પરઠ-વવાની જગ્યા સુધીમાં બન્ને બાજુ કરવાનાં છે.

ઠાણેકકમણે ચંકમણે ।।

ઠાણેક્કમણે ચંક્કમણે, આઉત્તે અણાઉત્તે ॥ હરિય કાય સંઘટ્ટે, બીયકાય સંઘટ્ટે, થાવરકાય સંઘટ્ટે, છપ્પ-ઇય સંઘટ્ટે, સવ્વસવિ દેવસિય, દુચિંતિઅ, દુબ્ભાસિઅ, દુચ્ચિચટ્ઠિઅ, ઇચ્છાકારેણ સંદિસ્સહ ભગવન્? ઇચ્છં, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ।।૧।।

રાત્રીના પોસહમાં પ્રતિક્રમણ વખતે સાત લાખની જગ્યાએ કહેવાનો પાઠ ।।

સંથારા ઉવટ્ટણકી ।।

સંથારા ઉવટ્ટણક્રી, આઉટ્ટણક્રી, પરિઅટ્ટણક્રી, પસારણક્રી, છપ્પઇય સંઘટ્ટણક્રી, અચ્ચક્ખુવિસય કાયક્રી, સવ્વસ્સવિ રાઇઅ, દુચિંતિઅ, દુભાસિઅ, દુચ્ચિચટ્ઠિઅ, ઇચ્છાકારેણ સંદિસ્સહ ભગવન્ ? ઇચ્છં, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ।।૧।।

પ્રતિક્રમણ થઈ રહ્યા પછી દિવસના પોસહવાલા આગે કહેવામાં આવશે તે વિધિથી પોસહ પારે તથા રાત્રીના પોસહવાલા નવ વાગ્યા (એક પહોર રાત્રી ગયા) પછી સંથારા પોરિસીની વિધિથી રાઇ સંથારા પોરિસિ ભણાવે.

રાઈ સંથારા પોરિસિની વિધિ ॥

પ્રથમ ખમાસમણ દઇ "ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ બહુ પડિપુન્ના પોરિસિ? ઇચ્છં," કહી ખમાસમણ દઇ ઇરિયાવહિ પડિક્કમે, પછી ખમાસમણ દઇ "ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ રાઈ સંથારા મુહપત્તિ પડિલેહું? ઇચ્છં" કહી મુહપત્તિ પડિલેહે, પછી ખમાસમણ દઇ "ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ રાઇ સંથારા સંદિસાહુ? ઇચ્છં" પછી ખમાસમણ દઈ "ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ રાઈ સંથારા ઠાઉં? ઇચ્છં" ખમાસમણ દઈ "ઇચ્છં કારેણ સં૦ ભં૦ ચૈત્યવંદન કરૂં? ઇચ્છં," કહી ચઉક્કસાય૦ ચૈત્યવંદન કરી નમુત્થુણં૦ જાવંતિ૦ જાવંત૦ નમોઽર્હત્૦ ઉવસ્સગ્ગ હરં૦ જયવિરાય૦ કહી, ભૂમિ પ્રમાર્જી સંથારો ઉત્તરપટ્ટો પાથરી, શરીર પ્રમાર્જી નીચે પ્રમાણે સંથારા ઉપર બેસી કહે.

રાઇ સંથારા પોરિસિ ॥

નિસીહિ નિસીહિ નિસીહિ, નમો ખમાસમણાણં ગોયમાઇણં મહામુણીણં. (કહી ત્રણ નવકાર ત્રણ કરેમિભંતે૦ ઉપરના પાઠ સાથે કહેવું પછી) અણુજાણહ ચિટ્ઠિજ્જા! અણુજાણહ પરમગુરૂ! ગુરૂગુણરયણેહિં મંડિઅ સરીરા! બહુ પડિપુન્ના પોરિસિ,

રાઇ સંથારે ઠામિ ॥૧॥ અણુજાણહ સંથારં, બાહુ-
વહાણેણ વામપાસેણં ॥ કુક્કુડિ પાય પસારણ, અંતરં
તુ પણજ્જએ ભૂમિં ॥૨॥ સંકોઇય સંડાસં ઉવટ્ટંતેય
કાય પડિલેહા ॥ દવ્વાઈ ઉવઓગં, ઊસાસ નિરૂંભણા-
લોયં ॥૩॥ જઈ મે હુજ્જ પમાઓ, ઇમસ્સ દેહસ્સિ-
માઇ રમણીએ ॥ આહાર મુવહિ દેહં, સવ્વં તિવિ-
હેણ વોસિરિયં ॥૪॥ આસવ કસાય બંધણ, કલહા
ભખ્ખાણ પરવરીવાઓ ॥ અરઇ રઇ પેસુન્નં, માયા
મોસં ચ મિચ્છત્તં ॥૫॥ વોસિરિસુ ઈમાઇમુખ્ખમગ્ગ
સંસગ્ગ વિગ્ધ ભૂઆઇં ॥ દુગ્ગઇનિબંધણાઇં, અઠ્ઠારસ
પાવઠાણાઈં ॥૬॥ એગોહં નત્થિ મે કોઈ, નાહમન્નસ્સ
કસ્સવિ ॥ એવં અદીણમણસો, અપ્પાણ મણુસા
સએ ॥૭॥ એગો મે સાસઓ અપ્પા, નાણ દંસણસંજુ-
ઓ ॥ સેસા મે બાહિરા ભાવા, સવ્વે સંજોગલખ્ખણા
॥૮॥ સંજોગ મૂલા જીવેણ, પત્તા દુખ્ખપરંપરા ॥ તમ્હા
સંજોગ સંબંધં, સવ્વં તિવિહેણ વોસિરે ॥૯॥ અરિહંતો
મહદેવો, જાવજ્જીવં સુસાહુણો ગુરૂણો ॥ જિણપન્નત્તં
તત્તં, ઇયસમ્મત્તં મએ ગહિયં ॥૧૦॥ ચત્તારિ મંગલં,
અરિહંતા મંગલં, સિદ્ધા મંગલં, સાહૂ મંગલં, કેવલિ
પન્નત્તો ધમ્મો મંગલં ॥૧૧॥ ચત્તારિ લોગુત્તમા.
અરિહંતા લોગુત્તમા, સિદ્ધા લોગુત્તમા, સાહુ લોગુ-
ત્તમા, કેવલિપન્નત્તો ધમ્મો લોગુત્તમો ॥૧૨॥ ચત્તારિ

સરણં પવજ્જામિ, અરિહંતે સરણં પવજ્જામિ, સિદ્ધે-
સરણં પવજ્જામિ સાહૂસરણં પવજ્જામિ, કેવલિ પન્ન-
ત્તં ધમ્મં સરણં પવજ્જામિ ॥૧૩॥ અરિહંતા મંગલં-
મજ્ઝ, અરિહંતામજ્ઝદેવયા, ॥ અરિહંત્તા કિત્તિ-
અત્તાણં, વોસિરામિત્તિ પાવગં ॥૧૪॥ સિદ્ધાય મંગલં
મજ્ઝ, સિદ્ધાય મજ્ઝ દેવયા ॥ સિદ્ધાય કિત્તિઅત્તાણં
વોસિરામિત્તિ પાવગં ॥૧૫॥ આયરિયા મંગલં મજ્ઝ,
આયરિયા મજ્ઝ દેવયા ॥ આયરિયા કિત્તિઅત્તાણં,
વોસિરામિત્તિ પાવગં ॥૧૬॥ ઉવજ્ઝાયા મંગલં મજ્ઝ,
ઉવજ્ઝાયા મજ્ઝ દેવયા ॥ ઉવજ્ઝાયા કિત્તિઅત્તાણં,
વોસિરામિત્તિ પાવગં ॥૧૭॥ સાહૂણો મંગલં મજ્ઝ,
સાહૂણો મજ્ઝ દેવયા સાહૂણો કિત્તિઅત્તાણં, વોસિ
રામિત્તિ પાવગં ॥૧૮॥ પુઢવિદગ અગણિ મારૂય,ઇક્કિક્કે
સત્ત જોણિ લખ્ખાઓ ॥ વણપત્તેય અણંતે, દસ ચઉ-
દસ જોણિ લખ્ખાઓ ॥૧૯॥ વિગલિંદિએસુ દો દો,
ચઉરો ચઉરો ય નારય સુરેસુ ॥ તિરિએસુ હુંતિ
ચઉરો, ચઉદસ લખ્ખાય મણુએસુ ॥ ૨૦ ॥ ખામેમિ
સવ્વજીવે, સવ્વે જીવા ખમંતુ મે ॥ મિત્તી મે સવ્વ-
ભુએસુ, વેર મજ્ઝં ન કેણઈ ॥૨૧॥ એવમહં આલો-
ઇઅ, નિંદિઅ ગરહિઅ દુગંછિઅં સમ્મં ॥ તિવિહેણ
પડિક્કંતો, વંદામિ જિણે ચઉવ્વીસં ॥૨૨॥ ખમિઅ-
ખમાવિઅ મઇખમિઅ, સવ્વહ જીવનિકાય ॥ સિદ્ધ-

હ સાખ આલોયણુહ, મજ્ઝહ વૈર ન ભાવ ॥૨૩॥
સવ્વે જીવ કમ્મવસુ, ચઉદહ રાજ ભમંત ॥ તે મેં
સવ્વ ખમાવિઆ, મજ્જવિ તેહ ખમંત ॥૨૪॥

પછી સાત નવકાર ગણી સુઇ જાય. નિદ્રા ન આવતી હોય તો સજ્ઝાય ધ્યાન કરે.

ઇતિ રાઇ સંથારા પોરિસિ વિધિ ॥

પ્રભાતમાં રાઇ પ્રતિક્રમણ કરી પડિલેહણ કરી દેવવંદન કરી ગુરૂવંદન કરી પોસહ પારે [જેણે બે ઘડી રાતમાં પોસહ લીધો હોય તેને બે ઘડી રાત બાકી રહે ત્યારે આઠ પહોર પુરા થાય છે અને પોસહ દિવસ ઉગ્યા પછી પારવાનો હોય છે તેથી તેને પ્રતિક્રમણ પહેલા સામાયિક લે, બીજા પોસહવાળા કે જેણે સૂર્યોદયે પોસહ લીધો છે તેને સામાયિક લેવાની જરૂરત નથી, કારણકે સામાયિકનો ઉત્કૃષ્ટ કાલ આઠ પહોરનો કહ્યો છે.]

પોસહ પારવાની વિધિ

પ્રથમ ખમાસમણ દઇ " ઇચ્છા કારેણ સં૦ ભ૦ ઇરિયાવહિયં પડિક્કમામી ? ઇચ્છં, " કહી ઇરિયાવહિ પડિક્કમી, ખમા૦ " ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ મુહપત્તિ પડિલેહું ? ઇચ્છં, " કહી મુહપત્તિ પડિલેહે, પછી ખમા૦ "ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ પોસહ પારૂં ? યથાશક્તિ, " ખમા૦

" ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ પોસહ પારેમિ ? તહત્તિ " કહી, જમણો હાથ નીચે સ્થાપન કરી ત્રણ નવકાર ગણે, પછી ખમા૦ " ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ મુહપત્તિ પડિલેહુ ? ઈચ્છં," કહી મુહપત્તિ પડિલેહી, ખમા૦ "ઇચ્છા૦ સં૦ ભ૦ સામાયિક પારૂં ? યથાશક્તિ," ખમા૦ "ઈચ્છા૦ સં૦ ભ૦ સામાયિક પારેમિ ? તહત્તિ, " કહી, જમણો હાથ નીચે સ્થાપી ત્રણ નવકાર ગણી "[1]ભયવંદસણ ભદ્દો" (સામાયિક પારવાનું પચ્ચખ્ખાણ) કહે, પછી જમણો-હાથ સ્થાપનાચાર્યની સામે સિદ્ધિ હથેળીએ રાખી ત્રણ નવકાર ગણી ઉઠી જાય.

દેશાવગાસિક લેવાની વિધિ ॥

દેશાવગાસિક લેવાની સર્વ વિધિ પોસહ લેવાની વિધિ પ્રમાણે લેવાની છે, પણ જે ઠેકાણે પોસહમુહપત્તિ પડિલેહુંને બદલે "દેસાવગાસિય મુહપત્તિ પડિલેહું ?

---

[1]સામાયિક, પોસહ અને દેશાવગાસિકમાં પારવાને માટે આ એકજ પાઠ છે, તેથી દરેકને પારવાને માટે જુદી જુદી વખત નહિ બોલતા બધાને માટે એકજ વખત બોલવું, પણ વિશેષમાં પાંચમી ગાથામાં દરેકને માટે જુદીજુદી રીતે બોલવાનું જાણવું. સામાયિક પારવા માટે "સામાઇય સંઠિયસ્સ" પોસહપારવા માટે"સામાઈય પોસહ સંઠિયસ્સ" દેશાવગાસિક-પારવા માટે "સામાઇય દેસાવગાસિય સંઠિયસ્સ"પાઠ કહેવો.

ઈચ્છં, " તેમજ " દેશાવગાસિય સંદિસાહું ? ઈચ્છં," દેસાવગાસિય ઠાઉં ? ઇચ્છં," ઇચ્છકારી ભગવન્ પસાય કરી દેશાવગાસિય દંડક ઉચ્ચરાવોજી" કહેવું પોસહમાં કરેમિભંતેના પાઠથી ઉચ્ચરવામાં આવે છે, દેશાવગાસિકમાં "તુમ્હાણં સમીવે" ના પાઠથી ઉચ્ચરવામાં આવે છે તે નીચે પ્રમાણે છે.

દેશાવગાસિકનું પચ્ચખ્ખાણ ॥

અહણ્ણં ભંતે તુમ્હાણં સમીવે દેસાવગાસિયં પચ્ચખ્ખામિ, દવ્વઓ, ખિત્તઓ, કાલઓ, ભાવઓ, દવ્વઓણં દેસાવગાસિયં, ખિત્તઓણં ઈત્થંવા અણ્ણત્થંવા, કાલઓણં મુહૂત્તધારણાપમાણં જાવ નિયમં પચ્ચખ્ખામિ, ભાવઓણં જાવ ગહેણં ન ગહિજ્જામિ છલેણં ન છલિજ્જામિ, અણ્ણેણ કેણવિ રોગાયંકેણવા એસો પરિણામો ન પડિવજ્જઇ, તા અભિગ્ગહે, અન્નત્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં, મહત્તરાગારેણં, સવ્વસમાહિ વત્તિયાગારેણં, વોસિરઈ.

આ પાઠથી દેશાવગાસિય ઉચ્ચરે, તથા "બહુવેલ સંદિસાહુ ? બહુવેલ કરૂં ?" આ પાઠના આદેશ ન લે. દેશાવગાસિક ઉત્કૃષ્ટ પ્રકારે કરવું હોય તો પંદર સામાયિકનું અને જઘન્ય ત્રણ સામાયિકનું થાય છે, આ હમેશાં ખાવાવાળા પણ કરી શકે છે.

દેશાવગાસિક પારવાની વિધિ ॥

દેશાવગાસિક પારવાની વિધિ પોસહ પારવાની વિધિ પ્રમાણે છે, ફરકમાં પોસહ પારૂં? ની જગ્યાએ "દેસાવગાસીય પારૂં? યથાશક્તિ" "દેશાવગાસિય પારેમિ, તહત્તિ" કહે, અને પારવાની "ભયવં દસણ-ભદ્દો "ની પાંચમી ગાથામાં "સામાઇય દેસાવગાસિય સંઠિયસ્સ" પાઠ કહેવો. દેશાવગાસિક પારવાની વિધિ.

ઇતિ પોસહ દેશાવગાસિક વિધિ સંપૂર્ણ.

થોયો.

શ્રી સીમંધર જિન થોય.

મહીમંડણં પુન્ન સોવન્નદેહં, જણાણંદણં કેવલ-નાણ ગેહં; મહાનંદલચ્છી બહુબુદ્ધિરાયં, સુસેવામિ સીમંધરંતીત્થરાયં. ૧

શ્રી સિદ્ધાચલની થોય.

શત્રુંજયગિરિ નમીએ, રૂષભદેવ પુંડરીક,
શુભ તપનો મહિમા, સુણી ગુરૂમુખ નીરભીક,
શુદ્ધ મન ઉપવાસે, વિધિસુ ચૈત્યવંદનીક,
કરીએ જિન આગળ, ટાળી વચન અલીક. ૧

સિદ્ધાચલ મંડન, રૂષભ જિણંદ દયાળ,
મરૂદેવાનંદન, વંદન કરૂં ત્રણ કાળ;
એ તીરથ જાણી, પૂર્વ નવાણું વાર,
આદીશ્વર આવ્યા, જાણી લાભ અપાર. ૧

શ્રી બીજની થોય.

પૂર્વ વિદેહ પુષ્ખલવઇ વિજયે, શ્રી પુંડરિગિણી નયરીજી,
રિદ્ધિસિદ્ધિ નવનિધિ અનર્ગલ, નિર્જર પુરી સુખકારીજી;
કનક કમલ સુર નિર્મિત ઉપર, ચરણધરે જિન ચંદાજી,
સીમંધર જિન બીજે દરશન, કરતાં પામે આનંદાજી. ૧
પરસંયોગ અનિત્યતા જાણી, સુખવિભાવીની કામીજી,
જ્યોતિરૂપ નિજભાવ સંભારી, ભાવ ક્ષાયિક અભિરામીજી;
જગ જન સંશય વ્યૂહ નિકંદી, આપે નિજગુણ ધામીજી,
ભાવ ધરી ત્રિભુવન જિન નમતાં, શિવસુખઆનંદપામીજી.
ભવભ્રમ ધર્મસમા વન જનધર, ભૂમિ ચેતન સુભકારીજી,
સમકીત બીજે ફુલ્યો તરૂવર, ઉત્તર ગુણ દલસારીજી;
અનુભવ જ્ઞાનામૃત ફલ ઉત્તમ, ભવિજન હર્ષ વધાઇજી,
જિન પ્રવચન નિજ રમણે રમતાં, ચેતનતા પ્રગટાઇજી. ૩
જિનવર આનન પંકજ કોસે, વિકસીત નિત્ય નિવાસીજી,
અનુપમ રૂપ લાવણ્ય શિરોમણિ, સકલ કલાસુવિલાસીજી;
સુમતિ આપે ભારતી દેવી, જ્ઞાન ધ્યાન સુખ કંદાજી,
નવનિધિ વાચક ચારિત્ર નંદી, પામે પરમ આનંદાજી. ૪

શ્રી પંચમીની થોય.

પુરિ પુંડરિગિણી સમવસરણગત, ભાખે શ્રીજિનરાયાજી,
શૂરસેન નરપતિ ઉપદેશે, પંચમી તપ બતલાયાજી;
ચૌવિહાર વ્રતમુનિ મુખ કરીએ, જ્ઞાનભક્તિ વલી કીજેજી,
એહ ઉપદેશ કરે સીમંધરજિન, પંચમીતિથિ પ્રણમીજેજી. ૧
આશ્રવ પંચ અવરોધન કરિને, પંચસંવર ગુણ ધારીજી,
પંચેન્દ્રી સુખ વિષય તજીને, પંચ સુમતિ લહે ભારીજી;
લોકાલોક પ્રકાશક પંચમ, જ્ઞાન દિવાકર જાયાજી,
પંચમીતિથિ જિન પંચકલ્યાણ, પ્રણમું શિવસુખદાયાજી. ૨
રજત કનકમણિ પાટા ઉપર, પુસ્તક સહુ થાપીજેજી,
સ્થાપના ચારજ ઠવણી આગળ, મંડલનંદી રચીજેજી;
પુસ્તક પૂજી સ્થાપનાચારજ, નંદી પૂજન કીજેજી,
શુદિ પંચમી ઇણવિધજિનપ્રવચન, શુભશ્રાવકસેવીજેજી. ૩
કાર્તિકશુદિ પંચમી તિથિરૂડી, તપ કરીએ સુભભાવેજી,
પંચાનુત્તર પદ ભોગવીને, પંચમી ગતિ સુખ પાવેજી;
ખરતર નવવિધ વાચક ચારિત્ર, થાપે હર્ષ અપારેજી,
નિતપ્રતિ જસુશાસનસુરી આપે, રિદ્ધિ સિદ્ધિ સુખધારેજી. ૪

શ્રી અષ્ટમીની થોય.

ચઉવીસે જિનવર, પ્રણમું હું નિતમેવ; આઠમ દિન કરિયે, ચંદ્રાપ્રભુજીની સેવ; મૂરતિ મન મોહે, જાણે પૂનિમ ચંદ; દીઠાંદુઃખ જાયે, પામે પરમાનંદ. ૧

મિલ ચોસઠ ઇંદ્ર, પૂજે પ્રભુજીના પાય; ઇંદ્રાણી અપ-
ચ્છરા, કર જોડી ગુણ ગાય; નંદીસરદ્વીપે, મિલ સુર-
વરની કોડ; અઠાઇમહોચ્છવ, કરતાં હોડાહોડ. ૨

સેત્રુંજા શિખરે, જાણી લાભ અપાર; ચૌમાસે
રહિયા, ગણધર મુનિ પરિવાર; ભવિયણને તારે, દેઇ
ધરમ ઉપદેશ; દુધ સાકરથી પણ વાણિ અધિક વિશેષ. ૩

પોસહ પડિક્કમણું, કરિયે વ્રત પચ્ચખ્ખાણ; આઠમ
તપ કરતાં, આઠ કરમની હાણ; આઠમંગલ થાયે, દિન
દિન કોડકલ્યાણ; જિનસુખસૂરિ કહે ઇમ, શાસન
સુરીય સુજાણ. ૪

શ્રી એકાદશીની થોય.

શ્રી અરનાથ સંજમ આદરિયો, નમિ જિન કેવલિ જાયાજી,
મલ્લિ જિનેસર જનમ પ્રવ્રજ્યા, કેવલજ્ઞાન સુભાયાજી;
મૃગશિર શુદિ એકાદશી રૂડી, ભવિજન શિવસુખદાયાજી,
તેણે કારણ અરનમિમલ્લિજિન, પ્રણમી જે ચિત્તલાયાજી. ૧

ભરત ઐરવત ક્ષેત્રે ગણતાં, પંચાસત કલ્યાણોજી,
પંચાસત ત્રિક કાલે ગણતાં, નભ શર શશિ મિતજાણોજી;
કાલઅનંત કરી ઇમહીજગણતાં, અનંતકલ્યાણસેવંતાજી;
સુદિ અગ્યારસ જિન ધ્યાન ધરંતા, પામે લાભ અનંતાજી. ૨

સુદિ એકાદશી ચઉવિહાર વ્રત પોષધ, આઠ પહોરીલીજેજી,
પુસ્તક સામે દોઢસો કલ્યાણક, સ્થિર ચિત્ત જાપ જપીજેજી;

કરમ નિકાચીતકર્દ્દમ રવિકર, શમ પરિણામ ગૃહીજેજી,
ત્રિકરણ કરમ જિનપ્રવચન પૂજત,નિર્મલબોધ લહીજેજી.૩
અગ્યાર વરસ અગ્યારસ તપકરી, ઉજમણો વળી કીજેજી,
દિનદિન અધિક ભાવનાભાવો, સંપદ સહજ વરીજેજી;
ખરતરગચ્છ નવનિધિ ઉદયકર, વાચક ચારિત્ર નંદોજી,
સાનિધ્ય કરે જસ શાસનદેવી, આપેશ્રી સુખ કંદોજી. ૪

શ્રી ચતુર્દશી સ્તુતિ.

અવિરલ કમલ ગવલ મુક્તાફલ કુવલય કનક ભાસુરં, પરિમલ બહુલ કમલદલ કોમલ પદતલલુલિતનરેશ્વરં; ત્રિભુવનભવન સુદીપ્રદીપક મણિકલિકા વિમલ કેવલં, નવનવ યુગલજલધિ પરમિત જિનવરનિકરં નમામ્યહં. ૧. વ્યંતરનગર રૂચક વૈમાનિક કુલગિરિ કુંડસકુંડલે, તારક મેરૂજલધિ નંદીસર ગિરિ ગજદંતસુ મંડલે; વક્ષસ્કાર ભવન વનજોત્તર કુરૂવૈતાઢયકુંજિગા, ત્રિજગતિ જયતિ વિદિતશાશ્વતજિન નતિતતિરિહમોહપારગા.૨. શ્રુત રત્નેક જલધિમધુમધુરિમ રસભર ગુરૂ સરોવરં, પરમતતિમિરકિરણહરણોદ્ધુર દિનકરકિરણ સહોદરં; ગમનયહેતુભંગગંભીરિમગણધરદેવ ગીષ્પદં, જિનવરવચનમવનિમવતાત્ સુચિદિશ તુ નતેષુ સંપદં. ૩. શ્રીમદ્વીર ચરમતીર્થાધિપ મુખકમલાધિવાસિની, પાર્વણ ચંદ્ર વિશદ વદનોજ્વલ

રાજમરાલગામિની; પ્રદિશતુ સકલદેવ દેવીગણ પરિકલિતા સતામિયં, બિચકલ ધવલ કુવલયકલ મૂર્ત્તિઃ શ્રુતદેવી શ્રુતોચ્ચયં. ૪.

શ્રી પર્યુષણની થોય.

સિદ્ધાર્થ નંદન, પ્રણમીજે સુખકાર, નિર્મલ ત્રિકરણે કરી, કીજે ભક્તિઉદાર; આષાઢ ચૌમાસથી, દશ પંચક દીન જાણ, સંવત્સરી પડિક્કમણું, અષ્ટમતપ સુવિહાણ. ૧. જિનપંચ કલ્યાણક, પૂજાભવિ ચિત્તધાર, અષ્ટોત્તર ઇગવીશ, પૂજા સત્તર પ્રકાર; શુભ ભાવ ધરીને, કરીએ ચૈત્યપ્રવાડી, જિન ભક્તિ કરંતા, શિવસુખ લાભ અપારી. ૨. શ્રાવક સંઘ સાથે, પોષધશાલા આય, જિન આગમ પુસ્તક, પૂજે હરખ ભરાય; સહુ દુરીત વિહંડન, મુનિ મુખ કલ્પ સુણીજે, નિત પ્રતિ પ્રભાવના, કરતા પુન્ય ભરીજે. ૩. શ્રી પર્વ પજુસણ, બ્રહ્મચર્ય વ્રત ધાર, સેવે ભવિ પ્રાણી, તપજપ કરસુખસાર; ખરતર ગચ્છ વાચક, નિશ્યુદય ચારિત્રનંદિ, જસુ શાસનદેવી, આપે પરમાનંદિ. ૪.

શ્રી આંવિલની સ્તુતિ.

નિરૂપમ સુખદાયક જગનાયક, લાયક શિવગતિ ગામીજી, કરૂણાસાગર નિજગુણઆગર, શુભ સમતા

રસ ધામીજી; સિદ્ધચક્ર શિરોમણિ જિનવર, ધ્યાવે જે મન રંગેજી, તે માનવ શ્રીપાલતણી પરે, પામે સુખ સુર સંગેજી. ૧ અરિહંત સિદ્ધ આચારજ પાઠક, સાધુ મહા ગુણવંતા જી, દરિસણ નાણ ચરણ તપ ઉત્તમ, નવપદ જગ જયવંતા જી; એહનું ધ્યાન ધરતાં લહિયે, અવિચલપદ અવિનાશી જી, તે સઘલા જિનનાયક નમિયે, જેણે એ નીતિ પ્રકાશી જી. ૨ આસોમાસ મનોહર તીમ વલી, ચૈત્રક માસ જગીશે જી, અજ વાલી સાતમથી કરિયે, નવઆંબિલ નવદિવસેજી; તેરસહસ વલિ ગુણિયે ગુણણું, નવપદ કરો ધ્યાન સારો જી, ઇણ પરે નિર્મલ તપ આદરિયે, આગમ સાખ ઉદારોજી. ૩ વિમલકમલદલ લોચન સુંદર શ્રીચક્રેસરિ દેવી જી, નવપદ સેવક ભવિજન કેરા, વીઘ્ન હરો સુર સેવી જી;શ્રીખરતર ગચ્છ નાયક સદગુરૂ શ્રીજિન-ભકિતમુણિંદા જી, તસુ પસાયે ઇનપરે પભણે, શ્રીજિ-નલાભસૂરિંદા જી.

વીશસ્થાનકની થોય.

આદીસર અલવેસર જગપતિ, ભવિમન સાયર-ચંદાજી,શત્રૂંજયમંડણ દુઃખવિહંડણ,અદ્દભુત જ્યોતિ-સોહંદા જી. સુખસંપત્તિ કારણ જગતારણ, સેવે સુરનર ઇંદાજી, કરૂણાકર જિનવર ઉપગારી, કામિત સુરતરૂ કંદાજી.૧.અરિહંત–સિદ્ધ–પ્રવચન–આચારજ-

સ્થવિર-પાઠક મન આણોજી,સાધુનાણ-દંસણ-દસમો-
પદ, વિનય-ચારિત્ર વખાણોજી; બ્રહ્મક્રિયા-તપ-ગો-
યમ-જિનપદ, સમાધિઅપૂર્વશ્રુતજાણોજી, શ્રુતભક્તિ
તીરથ પ્રભાવન, વીસ થાનક પહિચાનોજી. ૨. શ્રીમુ-
ખવીર જિનેસર ભાખે, એ પદ સેવો પ્રાણીજી, તીર્થં-
કરપદ એહથી લહિયે, જિમ આગમની વાણીજી;
જ્ઞાતાઅંગે ગણધરદેવે વિવરીને ઘણી આણીજી, એ
આરાધનથી શિવ લહિયે, નિરૂપમસુખ નીસાનીજી. ૩.
તીન કાલ પાંચે શક્રસ્તવ, દેવવંદન વિધિ કીજેજી,
કાઉસગ્ગ પરદક્ષિણા ગુણનો, વિધિસુ જિનપૂજીજે જી;
ખમાસમણ બીહુંટંક પડિક્કમણું,સ્તવના નિત્ય સુણી-
જેજી,કૃપાચંદ્ર સુયદેવિ પસાયે,મનવંછિતફલ લીજેજી.૪

શ્રી ચૈત્રી પૂનમ થોય.

શત્રૂંજયગિરિ નમિયે, રૂષભદેવ પુંડરીક,
શુભ તપની મહિમા, સુણિ ગુરૂમુખ નિરભીક,
શુદ્ધ મન ઉપવાસે, વિધિસુ ચૈત્યવંદનીક,
કરિયે જિન આગલ ટાલી વચન અલીક. ૧
શક્રસ્તવનાદિક પ્રથમ તિલક દશવીસ,
અક્ષત ગીણતીસે, ચઢતા તિમ ચાલીસ;
પંચાસની પૂજા, ભાખે ઈમ જગદીસ,
તેહીજ નિત પ્રણમું, સ્વામી જિન ચઉવીસ. ૨

સુદ્દિપક્ષની પૂનમ ચૈત્રમાસ શુભવાર,
વિધિસેતી લહિયે, આગમસાખ વિચાર;
ઈમ સોલવરસ લગે, ધરિયે જ્ઞાન ઉદાર,
કરતાં નરનારી, પામે ભવનો પાર. ૩
સોવન તન ચરણે, નયણે તિમ અરવિંદ,
ચકેસરિ દેવિ, સેવિ નરસુર વૃંદ;
કામિત સુખદાયક, પૂરે મન આણંદ,
જંપે ગણનાયક શ્રીજિનલાભ સૂરિંદ. ૪

શ્રી પાર્શ્વનાથની થોય.

અશ્વસેન નરેસર, વામાદેવી નંદ,
નવકર તનુ નિરૂપમ, નીલવરણ સુખકંદ;
અહિલંછન સેવિત, પદ્માવતી ધરણિંદ,
પ્રહ ઉઠી પ્રણમું, નિતપ્રતિ પાસજિણંદ. ૧
કુલગિરિ વેયડ્ઢે, કયણાચલ અભિરામ,
માનુષોત્તર નંદી, રૂચક કુંડલ સુખઠામ;
ભુવનેસર વ્યંતર, જોઇસ વિમાણીક ધામ,
વર્ત્તે છે જિનવર, પૂરો મુજ મનકામ. ૨
જિહાં અંગ અગ્યારે, બાર ઉપાંગ છ છેદ,
દશ પયન્ના દાખ્યા, મૂલ સૂત્ર ચઉભેદ;
જિન આગમ ષટદ્રવ્ય, સપ્ત પદારથ જુત્ત,
સાંભલી સદ્દહતાં, તુટે કરમ તુરત્ત. ૩

પદ્માવતી દેવી, પાર્શ્વયક્ષ પરત્યક્ષ,
સહુ સંઘનાં સંકટ, દૂર કરેવા દક્ષ;
સમરો જિનભકિત, સૂરિ કહે એક ચિત્ત,
સુખ સુજસ સમાપે, પુત્ર કલત્ર બહુવિત્ત. ૪

શ્રી નેમનાથજીની થોય.

સુર અસુર વંદિય પાય પંકજ, મયણમલ્લ અક્ષોભિતં;
ઘનસઘનશ્યામ શરીર સુંદર, શંખ લંચ્છન શોભિતં.
શિવાદેવી નંદન ત્રિજગ વંદન, ભવિક કમલ દિનેશ્વરં;
ગિરિનારગિરિવર શિખર વંદું, નેમિનાથજિનેશ્વરમ્. ૧
અષ્ટાપદે શ્રીઆદિજિનવર, વીરજિન પાવાપુરે;
વાસુપૂજ્ય ચંપાપુરિય સીધા, નેમ રૈવત ગિરિવરે.
સમેતશિખરે વીસ જિનવર, મુગતિ પહુતા મુનિવરૂ;
ચઉવીસજિણવર તેહ વંદુ, સકલ સંઘે સુખકરૂ. ૨
અગ્યાર અંગ ઉપાંગ બારે, દશ પયન્ના જાણીયે;
છ છેદ ગ્રંથ પસત્થ અત્થા, ચાર મૂલ વખાણીયે.
અનુયોગદ્વાર ઉદાર નંદી,સૂત્ર જિનમત ગાઇયે;
એહ વૃતિચૂર્ણીભાષ્ય પેતાલીશ આગમ ધ્યાઇયે. ૩
દુહુ દિસે બાલક હોય જેહને, સદા ભવિયણ સુખકરૂ;
દુખ હરે અંબા લુંબ સુંદર, દુરિય દોહગ અપહરૂ.
ગિરિનાર મંડણ નેમિ જિનવર, ચરણપંકજ સેવિયે;
શ્રીસંઘ સહુને સદા મંગલ, કરો અંબા દેવિયે. ૪

શ્રી મહાવીર જિન થોય.

મૂરતિમન મોહન, કંચન કોમલ કાય;
સિદ્ધારથ નંદન, ત્રિશલાદેવી સમાય;
મૃગનાયક લંછન, સાત હાથ તનુ માન,
દિનદિન સુખ દાયક, સ્વામી શ્રી વર્દ્ધમાન. ૧
સુર નરવર કિન્નર, વંદિત પદ અરવિંદ,
કામિત ભરપૂરણ, અભિનવ સુરતરૂ કંદ;
ભવિયણને તારે, પ્રવહણ સમ નીશદીસ,
ચોવિશે જિનવર, પ્રણમું વીસવાવીસ. ૨
અરથે કરી આગમ, ભાખ્યા શ્રીભગવંત,
ગણધરને ગુંથ્યા, ગુણનિધિ જ્ઞાન અનંત;
સુરગુરૂ પણ મહિમા, કહિ ન શકે એકંત,
સમરૂં સુખસાયર, મન શુદ્ધ સૂત્ર સિદ્ધાન્ત. ૩
સિદ્ધાયિકા દેવી, વારે વિઘ્ન વિશેષ,
સહુ સંકટ ચૂરે, પૂરે આશ અશેષ;
અહોનિશ કર જોડી, સેવે સુરનર ઇંદ,
જંપે ગુણ ગણ ઇમ, શ્રી જિનલાભ સૂરીંદ. ૪

જિનસ્તુતિઓ.

દર્શનાત્દૂરિતધ્વંસી, વંદનાત્વાંચ્છિતપ્રદઃ;
પૂજનાત્પૂરકઃ શ્રીણાં, જિનઃ સાક્ષાત્સુરદ્રુમઃ. ૧

આત્મારામ ગુણાકરં ગુણનિધિં ચૈતન્યરત્નાકરં,
સર્વે ભુત ગતાગતે સુખદુઃખે જ્ઞાતેત્યયા સર્વગે;
ત્રૈલોકયાધિપતે ! સ્વયં સ્વમનસાધ્યાયન્તિ યોગીશ્વરા,:
વંદે તંહરિવંશહર્ષ હૃદયં શ્રીમાન્ હૃદાભ્યુદ્યતમ્. ૧

ચૈત્યવંદનો.

શ્રીપાર્શ્વજિન ચૈત્યવંદન.

સકલકુશલવલ્લી, પુષ્કરાવર્ત્તમેઘો, દુરીત તિમિરભાનુઃ કલ્પવૃક્ષોપમાનઃ, ભવજલનિધિપોતઃ સર્વસંપત્તિહેતુઃ, સ ભવતુ સતતં વઃ, શ્રેયસે પાર્શ્વદેવઃ ૧

શ્રી સીમંધર સ્વામીનું ચૈત્યવંદન.

શ્રી સીમંધર જગધણી, આ ભરતે આવો,
કરૂણાવંત કરૂણા કરી, અમને વંદાવો. ૧
સકલ ભક્ત તુમે ધણી, જો હોવે અમ નાથ,
ભવોભવ હું છું તાહરો, નહીં મેલું હવે સાથ. ૨
સયલ સંગ છંડી કરીએ, ચારિત્ર લઇશું,
પાય તુમારા સેવીને, શિવ રમણી વરીસું. ૩
એ અળજો મુજને ઘણોએ, પુરો સીમંધર દેવ,
ઇહાં થકી હું વિનવું, અવધારો મુજ સેવ. ૪

શ્રી સીમંધર સ્વામીનું ચૈત્યવંદન.

જય જય ત્રિભુવન આદિનાથ, પંચમગતિ ગામી,
જય જય કરૂણા શાન્ત દાન્ત, ભવિજન હિત કામી.
જય જય ઇન્દ્ર નરિંદ વૃંદ, સેવિત શિર નામી,
જય જય અતિશયાનંતવંત, અંતર્ગત જામી.
પૂર્વ વિદેહ વિરાજતાએ, શ્રી સીમંધર સ્વામ,
ત્રિકરણ શુદ્ધ ત્રિહુકાલમાં, નિત પ્રતિકરૂં પ્રણામ. ૧

શ્રી સિદ્ધાચલગિરિનું ચૈત્યવંદન.

જયજય નાભિ નરિંદ નંદ, સિદ્ધાચલ મંડણ,
જયજય પ્રથમ જિણંદચંદ, ભવ દુઃખ વિહંડણ.
જયજય સાધુ સુરિંદવિંદ, વંદિય પરમેસર,
જયજય જગદાનંદ કંદ, શ્રી રૂષભ જિણેસર.
અમૃતસમ જિન ધર્મનોએ, દાયક જગમેં જાણ,
તુઝ પદ પંકજ પ્રીતિધર, નિશિદિન નમત કલ્યાણ. ૧

શ્રી સિદ્ધાચલગિરિનું ચૈત્યવંદન.

સિદ્ધાચલ સેવું સદા, સહુ તીરથ સિરદાર,
સોરઠ દેશ સોહામણો, તિહાં એ ગિરિવર સાર. ૧
તીન ભુવન બીચ એહવો, તીરથ કોઇ ન હોય,
સીમંધર વયણે કરી, શત્રુંજય મહાતમ જોય. ૨

શ્રી યુગાદિ જિનરાજજી, સમસર્યા ઇણ ઠામ,
તેહથી એ તીરથ વડો, અવિચલ સુખનો ધામ. ૩
કાતી પુનમદશ ક્રોડસુ એ, દ્રાવિડ વારિખિલ્લ જાણ,
સિદ્ધિ વધૂ રંગે વર્યા, કૃપાચંદ મન આણ. ૪

શ્રી પાર્શ્વનાથનું ચૈત્યવંદન.

પુરસાદાણી પાસ નાહ, નમિયે મન રંગ,
નીલ વરણ અશ્વસેન નંદ, નિરમલ નિઃશંક;
કામિત પૂરણ કલ્પ સાખ, વામાસુત સાર,
શ્રીગોડીપુરસ્વામિનામ, જપિયે નિરધાર.
ત્રિભુવનપતિ ત્રેવીસમો એ, અમૃત સમજ સુવાણ.
ધ્યાન ધરંતા એહનુ, પ્રગટે પરમકલ્યાણ. ૧

શ્રી મહાવીર સ્વામીનું ચૈત્યવંદનઃ

વંદુ જગદાધાર સાર, શિવસંપત્તિકારણ;
જન્મ જરામરણાદિરુપ, ભવતાપનિવારણ.
શ્રીસિદ્ધારથ તાત માત ત્રિશલાતનુ જાત,
સોવન વરણ શરીર વીર, ત્રિભુવન વિખ્યાત.
અમૃતરુપે રાજ તો એ ચોવીશમો જિનરાય,
ક્ષમા પ્રમુખ કલ્યાણ મુનિ, આપો કરિ સુપસાય. ૧

સ્તવનો.

શ્રી સીમંધર જિન સ્તવન.

ધન્ય ધન્ય ક્ષેત્ર મહાવિદેહજી, ધન્ય પુંડરિગિણી ગામ; ધન્ય તિહાંના માનવીજી, નિત્ય ઉઠી કરેરે પ્રણામ. સીમંધર સ્વામી કઇયેરે, હું મહાવિદેહ આવીશ; જયવંતા જિનવર કઈયેરે, હું તમને વાંદીશ. ૧. ચાંદલીયા સંદેસડોજી, કહેજો સીમંધર સ્વામ; ભરત ક્ષેત્રના માનવીજી, નિત્ય ઉઠી કરેરે પ્રણામ. સી૦ ૨. સમવસરણ દેવે રચ્યું તિહાં, ચોસઠ ઈંદ્ર નરેશ; સોના તણે સિંહાસન બેઠા, ચામર છત્ર ધરેશ. સી૦ ૩. ઈંદ્રાણી કાઢે ગહુંલીજી, મોતીના ચોક પુરેશ; લળી લળી લીએ લુંછણાંજી, જિનવર દીએ ઉપદેશ. સી૦ ૪. એ હવે સમે મેં સાંભળ્યુંજી,હવે કરવાં પચ્ચખાણ; પોથી ઠવણી તીહાં કનેજી, અમૃત વાણી વખાણ. સી૦ ૫. રાયને વ્હાલા ઘોડલાજી, વેપારીને વ્હાલા છે દામ; અમને વ્હાલા સીમંધર સ્વામી, જેમ સીતાને શ્રીરામ. સી૦ ૬. નહીં માગું પ્રભુ રાજ્ય રિદ્ધિજી, નહિં માગું ગરથ ભંડાર; હું માગું પ્રભુ એટલુંજી, તુમ પાસે અવતાર. સી૦ ૭. દૈવે ન દીધી પાંખડીજી, કેમ કરી આવું હજુર; મુજરો મારો માનજોજી, પ્રહ ઉગમતે સૂર. સી૦ ૮. સમય સુંદરની વિનતિજી, માનજો વારંવાર; બે કર જોડી વિનવુંજી, મુઝ વિનતડી અવધાર. સી૦ ૯.

સીમંધર જિન સ્તવન.

જગજીવન જગ વાલહો, એ દેશી. શ્રીસીમંધર સાહિબા વીનતડી અવધાર લાલરે, પરમ પુરૂષ પરમેસરૂ, આતમ પરમ આધાર લાલ રે. શ્રી૦ ૧. કેવલ જ્ઞાન દિવાકરૂ, ભાગે સાદિ અનંત લાલ રે; ભાસક લોકાલોક જે, જ્ઞાયક જ્ઞેય અનંત લાલરે. શ્રી૦ ૨. ઇંદ્ર ચંદ્ર ચક્કીસરુ, સુર નર રહે કર જોડ લાલ રે; પદપંકજ સેવે સદા, અણહુતા એક કોડ લાલરે. ૩. ચરણ કમલપિંજર વસે, મુજ મન હંસ નીત મેવ લાલરે; ચરણ શરણ મોહિ આશરો, ભવ ભવ દેવાધિદેવ લાલરે. શ્રી૦ ૪. અધમ ઉદ્ધારણ છો તુમ્હે, દૂર હરો ભવ દુઃખ લાલરે કહે જિનહર્ષ મયા કરી દેજો, અવિચલ સુખ લાલરે. શ્રી૦ ૫.

શ્રીસિદ્ધાચલ સ્તવન.

સિદ્ધાચલ ગિરિ ભેટયાંરે ધન્ય ભાગ્ય હમારા, વિમલાચલગિરિ૦ એહ ગિરિવરનો મહિમા મોટો, કહેતાં ન આવે પારા, રાયણ રૂખ સમોસર્યા સ્વામી, પૂર્વ નવાણું વારા રે. ધ૦ ૧. મૂલનાયક શ્રીઆદિજિનેશ્વર, ચૌમુખ પ્રતિમા ચારા, અષ્ટ દ્રવ્યસે પૂજો ભાવે, સમકિત મૂલ આધારારે. ધ૦ ૨. દૂર દેશાન્તરથી હું આયો, શ્રવણ સુણી ગુણ તોરા, પતિતઉદ્ધારણ બિરૂદ તુમારો, એહ તીરથ જગ સારારે. ૩. ભાવ ભક્તિસે પ્રભુ ગુણ ગાવે, અપના જન્મ સુધારા, જાત્રા કરી ભવિજન શુભ ભાવે, નરક તિર્યંચ ગતિ વારારે. ધ૦ ૪. સંવત અઢાર ત્યાસી માસ આષાઢે, વદિ આઠમ ભોમવારા, પ્રભુકે ચરણ પરતાપ સંઘમેં, ક્ષમારતન પ્રભુ પ્યારારે. ધ૦ ૫.

શ્રીતીર્થમાલા સ્તવન.

શત્રુંજય રૂષભ સમોસર્યા, ભલા ગુણ ભર્યા રે; સીધા સાધુ અનંત, તીરથ તે નમુંરે. ૧. તીન કલ્યાણક તિહાં થયાં, મુગતે ગયારે; નેમીસર ગિરનાર. તી૦ ૨. અષ્ટાપદ એક દેહરો ગિરિસેહરો રે, ભરતે ભરાવ્યાં બિંબ. તી૦ ૩. આબુ ચૌમુખ અતિ ભલો, ત્રિભુવન તિલો રે; વિમલ વસઇ વસ્તુપાલ. તી૦ ૪. સમેતશિખર સોહામણો, રલિયામણો રે; સિદ્ધા તીર્થંકર વીશ. ૫. નયરી ચંપા નિરખીયે હૈડે હરખીયે રે સિદ્ધા શ્રી વાસુપૂજ્ય. તી૦૬. પૂર્વદિશે પાવાપુરી, રીદ્ધે ભરીરે; મુક્તિગયા મહાવીર. તી૦ ૭. જેસલમેર જુહારીયે, દુઃખ વારીયેરે; અરિહંત બિંબ અનેક. તી૦ ૮. બિંકાનેરજ વંદીયે, ચીર નંદીયે રે; અરિહંત દેહરા આઠ. તી૦ ૯. સેરિસરો શંખેસરો, પંચાસરો રે; ફલોધી થંભણ પાસ. તી૦ ૧૦. અંતરીક અજાવરો અમીઝરોરે; જીરાવલો જગનાથ. ૧૧. ત્રૈલોક્ય દીપક દેહરા, જાત્રા કરો રે, રાણકપુર રીસહેસ. તી૦ ૧૨. શ્રીનાદુલાઈ જાદવો, ગોડી સ્તવો રે; શ્રીવરકાણો પાસ. તી૦ ૧૩. નંદીશ્વરનાં દેહરાં,બાવન ભલા રે; રૂચક કુંડલે ચાર ચાર તી૦ ૧૪. શાશ્વતી અશાશ્વતી, પ્રતિમા છતીરે, સ્વર્ગ મૃત્યુ પાતાલ. તી૦ ૧૫. તીરથયાત્રા ફલ તિહાં, હોજો મુઝ ઈહાં રે; સમયસુંદર કહે એમ. ૧૬.

શ્રીસીમંધર સ્વામીનું બીજનું સ્તવન.

મારી વીનતડી અવધારો, સાહિબ સીમંધર મહારાજ, ત્રિભુવન સાહિબ અરજ સુણજો, અરજ સુણજો;

મહેર કરી જો દરશંન દીજો રાજ. મારી વીનતડી અવધારે; સાહિબ સીમંધર મહારાજ. ૧ આપ વસ્યા મહાવિદેહ ખેતરમે, હું ઇણુ ભરત મઝાર; આ મેલો કિમ હોવે સાહિબ, એહિ સબલ વિચાર. મારી૦ ૨ ભરત વિચાલે પરવત આડો, નામે વૈતાઢય સાર; પચ્ચીસ ચોજનકો ઉંચો પ્રભુ, પચ્ચાસ ચોજન વિસ્તાર. મારી૦ ૩ ગંગાસિંધુદોનું નદીયાં, આડી છે કિરતાર; સહસ અઠાવીશ બીજી નદીયાં, એ બેહુનો વિસ્તાર. મારી૦ ૪ ઇણી આગલ પરવત આડો, નાનો હિમવંત નામ; એક સહસ વલી બાવન ચોજન, બાર કલા અભિરામ. મારી૦ ૫ ખેતર હેમવંત વલી પ્રભુ આડો, જુગલીઆ કેરો વાસ; એકવીસ સો વલી પાંચ ચોજન, પાંચ કલા સુવિલાસ. મારી૦ ૬ રાહિતા રાહિતાંસા નામ, નદીયાં છે અસરાલ; છપ્પન સહસ વલી બીજી નદીયાં, આવુ કેમ દયાલ મારી૦ ૭ મહાહિમવંત પરવત આડો, મોટો અતિ વિસ્તાર; ચાર સહસ દોયસે દશ જોજન, દશ કલા મનોહાર. મારી૦ ૮ આઠ સહસ સત ચાર અનોપમ, એકવીસ ચોજન તાસ; એક કલા વલી રૂપ અનોપમ, ખેતર છે હરિવાસ. મારી૦ ૯ હરિકંતાને હરિસલિલા, નદીયાં છે પરતક્ષ; બીજી નદીયાં આડી છે પ્રભુ, સહસ બાર એક લક્ષ. મારી૦ ૧૦ પરવત નીષધ છે વલી આડો, જોયણુ વલી વિસ્તાર; સોલ સહસ સત આઠ બેંતાલીસ, દોય કલા મનોહર. મારી૦ ૧૧ ખેતર છે વલી જુગલીઆ કેરો, દેવકુરૂ ઇણુ નામ; તે પીણુ ચોજન બહુ વિસ્તારે, પહોળો છે સુણો સ્વામ. મારી૦ ૧૨ સીતા નામે નદી બડેરી, સબ નાદીયાં સીરદાર; પાંચ લાખ વલી બીજી નદીયાં, અને બત્તીસ હજાર.

મારી. ૧૩ લાખ જોજનકો મેરૂ પરવત, સુદરસણ સાર; ગજદંતા વલી ચાર બીચમેં, આવું કેમ કૃપાલ. મારી૦ ૧૪ વનગિરિને પરવત બહુલા, નદીયાંઓ ઘહઘાટ; કિણ વિધ આવું સુગુણા સાહિબ, મારગ વિસમી વાટ. મારી૦ ૧૫ કંચન ગિરિ વખરા પરવત, ગજદંતા ગિરિરાય; ભદ્રશાલ વન મારગ બીચમેં, લાગે કેમ ઉપાય. મારી૦ ૧૬ કયાં મુંજ દેશ છે ભરત ખેતર, કયાં પુખલાવતી જિનરાજ; એ મેલો કેમ હોસે સાહિબ, તારણ તરણ જહાજ. મારી૦ ૧૭ નીસ દીન મારે તુંહી આલંબન, વસીયો હૃદય મઝાર; ભવ દુઃખ ભંજન તુંહી નિરંજન, કરૂણા કલા ભંડાર. મારી૦ ૧૮ મનવંચ્છિત સુખ સંપત્તિ દાતા, પ્રભુ સાહેબ છો ખાસ; મુજને સેવક સાચો જાણી, પુરો મનની આસ. મારી૦ ૧૯ ખરતર હરખગુરૂ સુપસાયે, રૂપચંદ ગુણગાય; અગરચંદ કો શ્રીજિનવરજી, તારો દીનદયાલ. મારી૦ ૨૦ સંવત અઠારસે એકવીસે, પોસ વદી શુભ માસ; બીજ ભદ્ર બુધવાર અનોપમ, જિનપાદ વંદન ભાસ. મારી૦ ૨૧.

પંચમીનું સ્તવન.

પંચમી તપ તુમે કરોરે પ્રાણી, નિર્મલ પામો જ્ઞાન રે; પહિલું જ્ઞાનને પછે કિરિયા, નહિ કોઇ જ્ઞાન સમાન રે. પં૦ ૧ નંદિ સૂત્રમે જ્ઞાન વખાણ્યું, જ્ઞાનના પંચ પ્રકારરે; મતિ શ્રુત અવધિ ને મનઃપર્યવ, કેવલજ્ઞાન શ્રીકાર રે. પં૦ ૨ મતિ અઠાવીશ શ્રુત ચઉદશ વીશ, અવધિ છ અસંખ્ય પ્રકારરે; દોય ભેદે મનઃપર્યવ દાખ્યું, કેવલ એક પ્રકારરે. પં૦ ૩

ચંદ્ર સૂરજ ગ્રહ નક્ષત્ર તારા, તેસ્યુ તેજ આકાશરે; કેવલ જ્ઞાન સમો નહિ કોઈ, લોકાલોક પ્રકાશ રે. પં૦ ૪ પારસનાથ પ્રસાદ કરીને, મહારી પૂરો ઉમેદ રે; સમયસુંદર કહે હું પણ પામું, જ્ઞાનનો પાંચમો ભેદ રે. પં૦ ૫

આઠમનું મોટું સ્તવન.

દુહા.

વર્દ્ધમાન જિનવર નમું, સમરિ શારદમાય; અષ્ટમી તવ વિધિ વરણવું, આગમ યુત સંપ્રદાય. ૧. આઠમ તિથી આરાધવા, ભાખે ત્રિજગ ભાણ; વિધિસેતિ તપ કીજિયે, પામે ઉત્તમ નાણ. ૨

ઢાલ ૧ લી. શંભવ જિનવર વીનતી. એ દેશી.

આઠમ તપ આરાધિયે, અષ્ટમી ગતિ દાતારો રે; પ્રવચનમાતા આઠને, પાલો નિસદિન સાર રે. આઠમ૦ ૧. અષ્ટસિદ્ધિ કારક સદા, આઠમ તપ ઉજમંતા રે; સામાયિક પોસહ કરી, પર્વ તિથી સેવંતા રે. આ૦ ૨ પર્વ તિથીમાં બંધાય છે, પ્રાયે પરભવ આયુ રે; તિણ કારણ તિથી તપ કરો, આગમ માંહિ ગવાયું રે. આ૦ ૩ બૃહદાવશ્યકવૃત્તિમાં, હરિભદ્રસૂરી બોલે રે; તિમ ચૂર્ણિ લઘુવૃત્તિમાં, યોગશાસ્ત્રમાં ખોલે રે. આ૦ ૪ નવપદપ્રકરણવૃત્તિમાં, દિનકૃત્ય દેવેંદ્રસૂરિ રે; વિધિપ્રપા પંચાશક વલિ, ઈમિ અધિકાર છે ભૂરિરે. આ૦ ૫ સામાયિક પહિલા કહ્યો, પાછલ ઇરિયાનો પાઠ રે; જાણે પણ માને નહિ, એહ કર્મનો ઠાઠ રે. આ૦ ૬ વિધિથી સામાયિક કરો, જિમ પામો ભવ

પારો રે; અવિધિથી કિરિયા કરિ, નવિ છુટે ભવનો લા-રો રે. આ૦ ૭

ઢાલ ૨ જી. યતની.

પરવતિથીયે પોષધ કરિયે, શુદ્ધ આગમને અનુસરિયે, વલી આઠ કર્મને હરિયે; સલૂણા ભાવ ભલે આરાધો, એતો આરાધી શિવસુખ સાધો. સલુણા આઠમ તિથી આ-રાધો. ૧ આઠમ હોય ચઉદસ કહિયે, અમાવસ પૂનિમ લહિયે, એહ છ તિથી ચારિત્ર વહિયે. સ૦ ભા૦ ૨ વલી કલ્યાણક તિથી જાણો, પજુષણ મનમાં આણો; ઈત્યાદિક પર્વ પીછાણો. સ૦ ભા૦ ૩ બીજે અંગે પાંચમે અંગે, ઉપાશકદશા સુ-ખસંગે; આવશ્યકટીકા ઉમંગે. સ૦ ભા૦ ૪ ઈત્યાદિક આગમ સાખે, પરવ તિથી યે પોષધ ભાખે; વિધિયુત કરતાં ફલ ચાખે, સ૦ ભા૦ ૫ જે નિત્ય પોષધને તાણે, આગમ વિધિ તે નવિ જાણે; હરિભદ્ર વચન પરમાણે. સ૦ ભા૦ ૬.

ઢાલ ૩ જી. જઇને કહેજો મારા વાલાજીરે, એ દેશી.

આઠમ પરવ તિથી કહી, મારા વાલાજી રે; આરાધો ગુણ ગેહ, જગગુરૂ વંદિયે, મારા વાલાજી રે; એહ તિથી કલ્યાણક ઘણા, મારા વાલાજી રે; ત્રિહું કાલના ગિણો તેહ, જગગુરૂ વં૦ મારા વાલાજી રે; ૧ આચારાંગમાં ભા-ખીયા, મા૦ વા૦ ભાવના અધ્યયનસાર, જ૦ મા૦ ઠાણુંગ ઠાણે પાંચમે, મા૦ વા૦ કલ્પસૂત્ર મનોહાર, જ૦ ૨ આગમ પ્રકરણ ચરિત્ર ઘણા, મા૦ વા૦ એમાં પ્રગટપણે તૂં જોય, જ૦ વં૦ છ કલ્યાણક વીરના, મા૦ વા૦ આગમ માંહે હોય, જ૦ વં૦ ૩ પજૂસણ કલ્પે કહ્યો, મા૦ વા૦ પચાસ

દિવસ પ્રમાણ, જ૦ વં૦ તેહ નવિ માને માનથી, મા૦ વા૦ જિન આજ્ઞા સુખ ખાણ, જ૦ વં૦ ૪ ઈમ અનેક કલ્પના કરિ, મા૦ વા૦ મનમાન્યો માને તેહ, જ૦ વં૦ તુજ આગમ મુજ મન વસ્યો, મા૦ વા૦ એહિત ભવ ભવ હોય, જ૦ વં૦ ૫ વિસંવાદ ઘણો પડયો, મા૦ વા૦ કેહને કહિયે જાય, જ૦ વં૦ અતિશય જ્ઞાની તણો પડયો, મા૦ વા૦ વિરહ તે કેમ ખમાય, જ૦ વં૦ ૬ દુઃખમકાલમાં ઉપનો મા૦ વા૦ દક્ષિણ ભરત મઝાર જ૦ વં૦ પ્રભુનો સરણો મેં ગ્રહ્યો, મા૦ વા૦ પ્રભુ છો પ્રાણ આધાર, જ૦ વં ૭ તારક તારો તાતજી, મા૦ વા૦ હું છું સેવક તુઝ, જ૦ વં૦ અપરાધી ઘણા તારીયા, મા૦ વા૦ કેમ વિસારવો મુઝ, જ૦ વં૦ ૮.

કલસ.

શ્રીવીર જિનવર ભવિક સુખકર માત ત્રિશલા નંદનો, મેં થુણ્યો આગમ ભક્તિ સંયુત દુરિત કર્મ નિકંદનો, શુભ વરસ ઉગણીસે ચમોત્તરે ભાદ્રવ સુદિ આઠમસમે, કૃપાચંદ્રસૂરિએ સ્તવન કીધો અનુભવ જ્ઞાનપ્રકાશમે. ૧

શ્રી એકાદશીનું સ્તવન.

સમવસરણ બેઠા ભગવંત, ધરમ પ્રકાશે શ્રી અરિહંત બારે પરષદા બૈઠી જુડી, મિગશિર શુદિ અગ્યારસ વડી. ૧ મલ્લિનાથના તીન કલ્યાણ, જનમ દીક્ષાને કેવલ જ્ઞાન; અર દીક્ષા લીધી રૂવડી. મિં૦ ૨ નમિને ઉપનું કેવલ જ્ઞાન, પાંચ કલ્યાણક અતિ પરધાન; એ તિથિની મહિમા એવડી. મિં૦ ૩ પાંચ ભરત ઐરવત ઈમહીજ, પાંચ કલ્યાણક હુવે તિમહીજ; પચાસની સંખ્યા પરગમી. મિં૦ ૪ અતીત અ-

નાગત ગણુતાં એમ, દોઢસે કલ્યાણુક થાયે તેમ; કુણુ તિથિ છે એ તિથિ જેવડી. મિ૦ ૫ અનંત ચોવીશી પણુ પરે ગિણો, લાભ અનંત ઉપવાસા તણો; એ તિથિ સહુ તિથિ શિર રાખડી. મિ૦ ૬ મૌનપણે રહ્યા શ્રી મલ્લિનાથ, એક દિવસ સંયમ વ્રત સાથ; મૌન તણી પરિવ્રત ઈમ પડી. મિ૦ ૭ આઠ પહોરી પોસો લીજિયે, ચોવિહાર વિધિશું કીજિયે; પણુ પરમાદ ન કીજે ઘડી. મિ૦ ૮ વરસ ઇગ્યાર કીજે ઉપવાસ, જાવજીવ પણુ અધિક ઉલ્હાસ; એ તિથિ મોક્ષતણી પાવડી. મિ૦ ૯ ઊજમણું કીજે શ્રીકાર, જ્ઞાનમાં ઉપગરણુ ઈગ્યારે ઇગ્યાર; કરો કાઉસગ્ગ ગુરૂ પાયે પડી, મિ૦ ૧૦ દેહરે સ્નાત્ર કરીજે વલી, પોથી પૂજીજે મન રલી; મુગતિપુરી કીજે ઢુકડી. મિ૦ ૧૧ મૌન ઈગ્યારસ મહોટું પર્વ, આરાધ્યાં સુખ લહિયે સર્વ, વ્રત પચ્ચખાણુ કરો આખડી. મિ૦ ૧૨, જેસલ શોલ ઈકિયાશી સમે, કીધું સ્તવન સહુ મન ગમે; સમયસુંદર કહે કરો ધ્યાનડી. મિ૦ ૧૩.

શ્રી ચિંતામણિ પાર્શ્વજિન સ્તવનમ્.

ભવિકા શ્રીજિનબિંબ જુહારો, આતમ પરમ આધારોરે, ભવિકા શ્રી૦ જિનપ્રતિમા જિન સારખી જાણો, ન કરો શંકા કાંઇ, આગમ વાણીને અનુસારે, રાખો પ્રીતિ સવાઈ રે, ભ૦, શ્રી૦ ૧ જે જિનબિંબ સ્વરુપ ન જાણે, તે કહિયે કિમ જાણે, ભૂલા તેહ અજ્ઞાને ભરિયા, નહિં તિહાં તત્વ પિછાણે રે, ભ૦ શ્રી૦ ૨ અંબડ શ્રાવક શ્રેણિકરાજા, રાવણુ પ્રમુખ અનેક વિવિધપરે, જિન ભક્તિ કરતાં, પામ્યા

ધર્મવિવેકરે. ભ૦, શ્રી૦ ૩ જિનપ્રતિમા બહુ ભગતે જોતા, હોય નિશ્ચય ઉપગાર, પરમારથ ગુણ પ્રગટે પૂરણ, જો જો આર્દ્રકુમાર રે, ભ૦ શ્રી૦ ૪ જિનપ્રતિમા આકારે જલચર, છે બહુ જલધિ મઝાર, તે દેખી બહુલા મત્સ્યાદિક, પામ્યા વિરતિ પ્રકારરે. ભ૦ શ્રી૦ ૫ પાંચમે અંગે જિનપ્રતિમાનો, પ્રગટપણે અધિકાર, સૂરિયાભ સુર જિનવર પૂજી, રાયપસેણી મઝાર રે, ભ૦, શ્રી૦ ૬ દશમે અંગે અહિંસા દાખી, જિનપૂજા જિનરાજ, એહવા આગમ અરથ મરોડી, કરિયે કેમ અકાજ રે. ભ૦ શ્રી૦ ૭ સમકિતધારી સતીય દ્રૌપદી, જિન પૂજ્યા મન રંગે, જો જો એહનો અરથ વિચારી, છઠે જ્ઞાતાઅંગે રે, ભ૦, શ્રી૦ ૮ વિજયસુરે જિમ જિનવર પૂજા, કીધી ચિત્ત થિર રાખી, દ્રવ્યભાવ બિહુ ભેદે કીની, જીવાભિગમ છે સાખી રે ભ૦ શ્રી૦ ૯ ઈત્યાદિક બહુ આગમ સાખે, કોઇ શંકા મત કરજો, જિનપ્રતિમા દેખી નિત નવલી, પ્રેમ ઘણો ચિત્ત ધરજોરે, ભ૦ શ્રી૦ ૧૦ ચિંતામણિ પ્રભુ પાસ પસાયે, સરધા હોજો સવાઈ, શ્રીજિનલાભ સુગુરૂ ઉપદેશે, શ્રીજિનચંદ્ર સવાઈ રે, ભ૦, શ્રી૦ ૧૧.

શ્રી નિર્વાણકલ્યાણક સ્તવન.

મારગદેશક મોક્ષનો રે, કેવલજ્ઞાન નિધાન; ભાવ દયાસાગર પ્રભુ રે, પર ઉપગારી પ્રધાનો રે. ૧ વીરપ્રભુ સિદ્ધ થયા, સંઘ સકલ આધારો રે, હવે ઇણ ભરતમાં, કુણ કરશે ઉપગારો રે. વીર૦ ૨ નાથ વિહુણું સૈન્ય જ્યું રે, વીર વિહુણો રે સંઘ, સાધે કુણ આધારથી રે, પરમા-

નંદ અભંગો રે. વીર૦ ૩ માત વિહુણાં બાલ જયું રે, અરહાં પરહાં અથડાય, વીર વિહુણાં જીવડા રે, આકુલ વ્યાકુલ થાય રે. વીર૦ ૫ સંશય છેદક વીરનો રે, વિરહ તે કેમ ખમાય, જે દીઠે સુખ ઉપજે રે, તે વિણુ કિમ રહિવાય રે. વીર૦ ૬ નિર્યામક ભવસમુદ્રનો રે, ભવ અટવી સથ્થ વાહ, તે પરમેસર વિણુ મિલ્યાં રે, કિમ વાધે ઉત્સાહો રે. વીર૦ ૬ વીર થકાં પણુ શ્રુત તણો રે, હુતો પરમ આધાર, હમણાં શ્રુત આધાર છે રે, એ જિનઆગમ સાર રે. વીર૦ ૭ ઇણુ કાલ સવિ જીવને રે, આગમથી આનંદ, ધ્યાવો સેવો ભવિજનો રે, જિનપડિમા સુખકંદ રે. વીર૦ ૮ ગણુધર આચારજ મુનિ રે, સહુને ઇણુ પરસિદ્ધ, ભવ ભવ આગમ સંગથી રે, દેવચંદ પદ લીધ રે. વીર૦ ૯

ઋષભદેવજીનું સ્તવન.

ધુલેવામેં રિખભદેવ સુખકારી, મેં તો વારી જાઉં વાર હજારી; નાભિરાય મરૂદેવા કે નંદન, કુલ ઇક્ષ્વાકુ ઉજારી; પાંચ ધનુષ શત કંચન કાયા, જુગલા ધર્મ નિવારી. ધુલેવામેં૦ ૧ દેશ મેવાડ વિકટ પહાડી મેં, અતિ હી સાગર ઘન ભારી; ખોખર ભાખર બિચ બિરાજે, મંદિર બન્યો મનોહારિ. ધુલેવામેં૦ ૨ ચોસઠ ઈન્દ્ર કરે જાકી સેવા, હીલમીલ બહુ નરનારી; જો ધ્યાવે સોહિ ફલ પાવે, કોક હેમ તી હારી. ધુલેવામેં૦ ૩ ઓગણીસે સત્તરે શ્રાવણુ શુદ, દીન તિથિયા શુક્રવારી; કાશી લક્ષમન પુરશાહ સંઘે, ભેટયા ચરણુ હિતકારી. ધુલેવામેં૦ ૪ ચિંતા ચૂરણુ આશા

પૂરણ, કલ્પવૃક્ષ અવતારી; મોહન મુનિ કહે મુઝને હોજો, તુમ દરસ સેવાકારી. ધુલેવામેં૦ ૫

નવપદ સિદ્ધચક્રજીનું સ્તવન.

નવપદ ધ્યાન સદા જયકારી. એ આંકણી. અરિહંત સિદ્ધ આચારજ પાઠક, સાધુ દેખો ગુણ રૂપ ઉદારી. નવપદ૦ ૧ દરશન જ્ઞાન ચારિત્ર હૈ ઉત્તમ, તપ દો અભેદે હૃદય વિચારી. નવપદ૦ ૨ મંત્ર જડી ઔર તંત્ર ઘણેરા, ઉન સબકુ હમ દૂર વિસારી. નવપદ૦ ૩ બહોત જીવ ભવ જલસે તારે, ગુણ ગાવત હૈ બહુ નરનારી. નવપદ૦ ૪ શ્રી જિન ભક્ત મોહન મુનિ વંદત, દિન દિન ચડતે હરખ અપારી. નવપદ. ૫.

ચિંતામણિ પાર્શ્વનાથનું સ્તવન.

ચિંતામણિ સ્વામી, આપ બીરાજો મરૂધર દેશમેં. મરૂધર દેશ સુહામણો સરે, જીહાં જેસાણો ધામ; અરિહંત દહેરાં દીપતારે કાંઇ, ભવીક જીવ વીસરામજી. ચિંતામણિ૦ ૧ દૂર દેશ હમ ઉપને સરે, વીકટ પંથ અતિભારી; મીથ્યાકુલ અજ્ઞાન બોત હૈ, કહાં મીલે ઉપકારીજી. ચિંતામણિ૦ ૨ ચોરાશીમે મેં સહ્યાસરે, દુઃખ અનંતોકાલ; દેવલોકમે ઉપનો સરે, ફૂલમાલ કમલાયજી. ચિંતામણિ૦ ૩ દશ દૃષ્ટાંતે દોહિલો સરે, પાયો નરભવ સાર, સુગુરૂ વાકય જબ સુણયો, પાયો તુજ આધારજી. ચિંતામણિ૦ ૪ તુહ તારક ત્રીલોકનો સરે, સબ જીવન આધાર; મેં હું અધમ

પાપકી મૂરત, તાર તાર મોહે તારજી. ચિંતામણિ૦ ૫ તુઝ મુદ્રા મુઝ મન વસી સરે, કાપ કરમકી ફાસ; કેવલ-જ્ઞાન કૃપાકર દીજે, મુક્તિ પુરીકો વાસજી. ચિંતામણિ. ૬ ઉપાદાન ઔર નિમિત્ત હે સરે, તુઝ આગમ અનુસાર; મોહન પ્રભુ અરજી સુણો સરે, મત મુકો વીસારજી. ચિંતામણિ૦ ૭

અંતરીક્ષ પાર્શ્વનાથનું સ્તવન.

શિવપુર નગરમાં શોભતાંરે, અંતરીક્ષ પ્રભુપાસ; દક્ષિણ દેશ વરાડમાંરે, બીચમે લીઓ તુમે વાસ હો જિનજી. ભકિત હૃદયમાં ધારજોરે, અંતર વૈરીને વારજોરે, તારજો દીન દયાલ. ૧. પહાડ પર્વત ઉલંઘીયારે; ઝાડી જંગી અતિ ક્રૂર; તુઝ દરશન કરવા ભણીરે, આ૦યો હું ઇતની દૂર હો જિનજી. ભક્તિ૦ ૨, વામાનંદન વંદિયેરે, અશ્વસેન કુલ-ચંદ્ર; સપ્તફણે કરી શોભતાંરે, સેવે સુરનર ઇંદ્ર હો જિનજી. ભક્તિ૦ ૩. સ્યામવરણ સોહામણોરે, અદભુત બિંબ ઉદાર; તારણ તરણ જિનેશ્વરૂરે, આવા ગમન નિવારહો જિનજી. ભક્તિ૦ ૪. ધરણીથી ઉંચા વશોરે, નયણે નિરખ્યા સો પ્રમાણ; બિરૂદ બડો છે રાજનોરે, સાહેબ ચતુર સુજાણ હો જિનજી. ભકિત૦ ૫. સંવત ઓગણીસ તીયા સમેરે, માઘ વદિ સુખકાર; તિથિ દશમી યાત્રા કરીરે, આનંદ હરખ અપાર હો જિનજી. ભકિત૦ ૬. પ્રભુ ભેટયા ઘણા ભાવસુ રે, સાથે સબ પરિવાર; મોહન મુનિ કહે માહરીરે, કીજે તુમ પ્રતિપાલ હો જિનજી. ભકિત૦ ૭.

મગસી પાર્શ્વનાથ સ્તવન.

જિનપતિ મગસીને ભેટિયા, ભાવ સહિત ધરી ભેટ લલના; ભવપાથોધિમાં બુડતાં, પ્રાણિને જે સાચો બેટ લલના જિન૦ ૧. નૃપ અશ્વસેન કુલમાં દીવો, વામા દેવીનો જે પૂત લલના; ફણિધર લંછન જેહને, સુણુતા તારે જસ સૂત લલના. જિન૦ ૨. હરિ ચોસઠ સુમને કરી, અહનીસ સારે છે સેવ લલના; અભિનવરૂપ ધરી સુરા, નૃત્ય કરે નીત મેવ લલના. જિન૦ ૩. પ્રભુ મુખ શશી જોતા ભવી, હર્ષે દિલડે અપાર લલના. કર પંકજ જોડી ભણે, હવે હમને નાથ તાર લલના. જિન૦ ૪. તેમ શ્રી જિન મહેંદ્ર સૂરી કરે, સ્તવના ત્રણ કાલ લલના; સંવત ઓગણીસ બીયાસમે, રૂપચંદ્રનો વંદે બાલ લલના. જિન૦ ૫.

મુદ્રા બંદર જિન સ્તવન.

વીરશાસનમાં અવતરીને, જિન પડિમા નિત વંદુરે. ટેક. દ્રવ્ય ભાવ સુચિ ભાવ ધરીને, હરખે પ્રભુ ગુણ ગાઉરે શિતલતા ત્રિભુવન છાજે, કર્મ તાપ હરવા કાજેરે. વીર૦ ૧. ચંદ્રવદની જિન પડિમા દેખી, શિતલનાથ પ્રભુ તારીરે; અનેક જીવ ભવપાર ઉત્તરીયા, તારા દરશનની બલીહારીરે વીર૦ ૨. પારસમણિનો ફરસ પામીને, લોહ કંચનપણું પામેરે; તેમ પારસ પ્રભુની સેવા કરતાં, અજરામરપદ પામેરે વીર૦ ૩. ચરમ જિનેશ્વર શરણે રાખ્યા, અપરાધી ભવિ પ્રાણીરે; ઉપદેશ વજા શત્રુ બલ ચૂરી, વીરે અમર પદ દીધુરે. વીર૦ ૪. શીતલ પાર્શ્વ મહાવીર બીરાજે, મૂલનાયક

પદ છાજેરે; ઉંચા જાણે સ્વર્ગે અડીયા, ચૈત્ય શિખરે પારવરીયારે. વીર૦ ૫. સંવત ઓગણીસ સીતેર વરસે, ફાગણ માસ મઝારીરે; મુદ્રા નગરનાં ચૈત્ય જુહારી, સમકિત રતન ઉજાલી. વીર૦ ૬.

કચ્છ—ભદ્રેસર મંડન મહાવીર જિન સ્તવન.

આજ આણંદ સવાયા, પ્રભુવીર કે દરશન પાયા. એ ટેક. પ્રાણુતકલ્પ હે ઉદારી, ઉત્તરાફાલ્ગુની રિખ ચારી; આષાઢકી છઠ ઉજીયારી, પ્રભુ ચવન ભવિમન ભાયા. આજ૦ ૧ માહણકુંડઆણંદા, રૂષભદત્ત દેવાનંદા; બીયાસીદિન સુખકંદા, આસોવદિ તેરસ સુહાયા. આજ૦ ૨ શક્ર હૃદયે વિચારી, હરિણગમેષિ પૂકારી; દીયો આદેશ સુખકારી, પ્રભુ હરણ ભવિમન ભાયા, આજ૦ ૩ ક્ષત્રિયકુંડપુર સુહાયા, ત્રિશલા કૂખમે ઠાયા; રાય સિદ્ધારથ મન ભાયા, કલ્યાણક સૂત્રે ગવાયા. આજ૦ ૪ ચૈત્રકી તેરસ ઉજીયારી નક્ષત્ર તેહીંજ ઉદારી; તીનભુવન સુખકારી, પ્રભુ જન્મ જગમે ઉચ્છાયા. આજ. ૫. જિનદિક્ષા અવસર જાણી, મીગસીર વદિ દશમી ઠાણી; કરે મહોચ્છવ નર ઈન્દ્ર ઈન્દ્રાણી, લે દિક્ષા ચોથા જ્ઞાન ઉપાયા. આજ. ૬ પ્રભુ ઘાતિકર્મ ખપેવા, લોકાલોક સ્વરૂપ જોવા, બાર વરસ તપ તપેવા, વૈશાખસુદિ દશમી કેવલ પાયા. આજ. ૭ પાવાપુરીનગરી મોજારી, સબનિજ કાજ સુધારી; કાતિક અમાવાસ અંધારી; સ્વાતિ નક્ષત્રે નિર્વાણ પાયા. આજ. ૮ શ્રી જિનયશ:સૂરિ પસાયે, મુનિરત્ન હીયે ઉલ્લાસે; છએ વીર કલ્યાણક ગાયે, કચ્છ ભદ્રેસર પ્રભુ સુહાયા. આજ. ૯.

નલખેડા મંડન ચંદ્રપ્રભુ જિન સ્તવન.

સિદ્ધચક્ર પદવંદોરે ભવિકા. એ ચાલ. દેશ મનોહર માલ્લવ માંહે, ગામ વસે નલખેડા; ઓસવંશી શુદ્ધ ધર્મ કે રાગી, શ્રાદ્ધ વસે વડભાગીરે, ભવિકા, ચંદ્ર પ્રભ જિન-વંદો. વંદત હોત આનંદોરે. ભવિકા ચંદ્ર૦ ૧ જીર્ણોદ્ધાર કિયો જિન ચૈત્યે, સંઘ મળી બહુ ભકતે; પૂરણ હુએ ઉદ્યાપન કીનો, ચઢતે શુભ પરિણામે રે. ભવિકા૦ ૨ શાલ ઓગણીસે બ્યાસી વરસે, મગશીર શુદિ સુભ દશમી; વારબુધ શુભ લગનમાંહે, હોય જય જય શબ્દરે. ભવિકા૦ ૩. સુવિહિત ગચ્છ પરંપરામાંહે, દીપે અધિક અધિક; અંજન શલાકા વિધિસુ કીની, રત્ન મુનિ ગુરૂરાયરે. ભવિકા૦ ૪. મૂલનાયક ચંદ્રાપ્રભુ જિનકી, પ્રતિમા તખતે બીરાજે; અજિતનાથ આદિ જિનવરકી, પ્રતિમા ઉભય પાસેરે. ભવિકા૦ ૫. વિકટ કલિયુગમે ભવિજનકું, જિન મૂર્ત આધાર; ભવદુઃખ હરણી શિવસુખ કરણી, ભવોદધિપાર ઉત્તરણીરે. ભવિકા૦ ૬. સમકિત દેશ–સર્વ વિરતી જનહી, ધ્યાવત હો ભવપાર; ચંદ્રવદની ચંદ્રસમ ગૌરી, દેખ બુઝી દાહ તનકીરે. ભવિકા૦ ૭ શ્રી જિનદત્તસૂરિ સદ્‌ગુરૂકી, મૂર્ત્તિ ઔર પાદુકા; કુશલ સૂરિ આદિ સદ્‌ગુરૂકી, મુઝમન અધિક સુહાયરે. ભવિકા૦ ૮. પૂજે ધ્યાવે જે નર ભાવે, પામે લીલવિલાસ; રતનમુનિ સદ્‌ગુરૂકો બાલ, પ્રેમ નમે ત્રિકાલરે. ભવિકા૦ ૯.

પાર્શ્વનાથ જિન સ્તવન.

નાથ મારી વીનતડી અવધારો, મોહે જેસે બને એસો તારો. નાથ મારી૦ ટેક. અશ્વસેન વામાજીકો નંદન, નાગકુ તારણુ હારો; કેવલજ્ઞાન લહિ જગભૂષણુ, શિખર સમેત શિણુગારો. નાથ૦ ૧. સુરનર નરક નિગોદ તણાં દુઃખ, કહેતા ન આવે પારો; અનંત કાલ માંહે ભટકત વીત્યો, તુમસે આણુ પુકારો. નાથ૦ ૨. એસો કોણુ દયાલ જગતમે જાસુ કહિએ તારો; અનેક જીવ ભવ જલસે તારે, મુઝકો કયોં ન સંભારો. નાથ૦ ૩. મિથ્યામત દૂરકરણુકુ, સહસ્ત્ર- કિરણુ અવતારો; સમકિત શુદ્ધ જ્ઞાન નિજ દેકે, ભવ- જલ પાર ઉતારો. નાથ૦ ૪. વીશ અધિક ઓગણી સાતમે, માઘ શુકલ સોમવારો; બનારસીમે ઓચ્છવ હોવે, શ્રી સંઘ જય જય કારો. નાથ૦ ૫. રામઘાટ પ્રભુપાસ બીરાજે, સમવસરણુ મનોહારો; હાથ જોડકે અરજ કરતહૈ, મોહન દાસ તુમારો. નાથ૦ ૬.

ઋષભદેવ જિન સ્તવન.

ભવિકા મુક્તિ ભણી મહિમા કરીયેરે, કરીયે તો ભવજલ તરીયેરે. એ આંકણી. પ્રભુ વિમલાચલના વાસીરે, બીદડા ઉપર મહેર છે ખાસીરે; પ્રભુ રહેજો હવે થીર વાસી, ભવિકા૦ ૧. પ્રભુ પાંચની થઈ છે મહેરરે, જેથી રહેસે સદા સુખ લહેરરે, ગામ થાશે હવે સુશહેર, ભવિકા૦ ૨. પ્રભુ રૂષભ તખ્ત બિરાજેરે, મહોચ્છવ મુક્તિ જાવાનો છાજેરે; જેવો કર્યો આગમ સુરરાજે, ભવિકા૦ ૩. પ્રભુ મુદ્રા મોહન-

ગારીરે, જેને તાર્યા કેઈ નરનારીરે; થયા તિર્યંચ સમકિત ધારી, ભવિકા૦ ૪. પ્રભુ વિકટ છે પાંચમો આરોરે, મત પાખંડનો નહિ પારોરે, પ્રભુ બિંબ ભવિને આધારો, ભવિકા૦ ૫. પ્રભુ ચૈત્ય ઉત્તંગ સુખકારીરે, દેખી રીઝે મોક્ષ અધિકારીરે; જ્યાં છે શાસન ડંકા જયકારી, ભવિકા૦ ૬. પ્રભુ દરશન સદા ચિત્ત ધરિયેરે, દ્રવ્ય ભાવે પૂજન કરીયેરે; તો ભવસાગર પાર ઉતરીયે, ભવિકા૦ ૭. ભલા વિક્રમ સય ઓગણીશેરે, સીત્તેર એક શ્રી જગદીસેરે; શુક્લ પાક્ષીક શ્રાવણ માસે, ભવિકા૦ ૮. શ્રી જિનયશઃ સૂરિ ગણધારીરે, સમકિંકર રતન હૃદય વિચારીરે; સ્તવન કર્યો ભવિ હિતકારી, ભવિકા૦ ૯.

શ્રી દાદાજી સ્તવન.

સદગુરુ કરુણા નિધાન રાખો લાજ મેરી સ૦ ટેક. જય જય જિનકુશલ સૂરિ, સમરત હાજર હજૂર, મહકત જિમ જસ કપૂર, મહિમા જગ તેરી. સ૦ ૧. જા પર તુમ હો દયાલ, છિનમેં કરદો નિહાલ, સંકટકો ચૂર દેવો, દોલતકી ઢેરી. સ૦ ૨. તુમ હો સુરતરુ સમાન, વંછિત ફલ દેવો દાન, સેવકકો દીન જાણ, મિટો ભવ ફેરી. સ૦. ૩. સરણ આયે કી રાખો લાજ, વંછિત સબ પૂરો કાજ, હરખચંદ સરણ આએ, મહિમા સુન તેરી. સ૦ ૪.

દાદાજીનું સ્તવન.

કુશલ ગુરુ દેખકે દરશન, મેરા દિલ હોતહે પરસન, જગતમેં આપસમો નહિ કોઈ; મેં દેખા નેન ભર જોઈ. ૧. બિરૂદ ભુમંડલે ગાજે, ફરસતાં પાપ સહુ ભાજે, પૂજતાં સંપદા પાવે, અચિંતી લચ્છી ઘર આવે. ૨. એકે મુખે ગુણ કહું કેતા, મુઝે હીયે જ્ઞાન નહિ એતા, લાલચંદકી અરજ સુણ લીજે, ચરણકી ભક્તિ મોહિ દીજે. ૩.

દાદાજીનું સ્તવન.

શ્રી જિનદત્ત સૂરીંદા, પરમગુરૂ શ્રી જિનદત્ત૦.
પરમ દયાલ દયાકર દીજે, દરિશન પરમ આનંદા, પરમ૦
જંગમ સુરતરૂ વંછિતદાયક, સેવક જન સુખકંદા;
સદ્ગુરૂ ધ્યાન નામ નિત સમરણ, દૂર હરણ દુઃખદંદા, પરમ૦ ૧
નિજપદ સેવક સાનિધ્યકારી, રાખીએ ગુરૂ રોજિંદા;
કરજોડી વિનયયુત વિનવે, શ્રી જિનહર્ષ સૂરીંદા. પરમ૦ ૨

દાદાજી પદ.

રાજૈથુંભ ઠોર ઠોર, એસો દેવ નાહ ઓર, દાદો દાદો નામસે, જગત જશ ગાયો હૈ. આપણેહી ભાવ આય, પૂજૈ લખ લોક પાય, પ્યાસનકો રન્ન માંહે, પાણી અન્ન પાયો હૈ. વાટ ઘાટ શત્રૂથાટ, હાટ પુર પટ્ટણમે, દેવ ગેહ નેહસું કુશલ વરતાયો હૈ. ધરમસિંહ ધ્યાન ધરે, સેવકકો કુશલ કરે, સાચો શ્રીજિન કુશલસૂરિ, નામ યું કહાયો હૈ. ૧.

મુહપત્તિ પડિલેહણના બોલ.

પ્રથમ મુહપત્તિ ઉખેડી તેને બે પાસે જોતાં "સૂત્ર અર્થ તત્વ કરી સદ્દહું ૧" એમ ચિંતવવું. ઉંચા અખોડા પ્રખોડા કરતાં ડાબે હાથે મુહપત્તિ ખંખેરતાં "સમકિત મોહનીય ૨, મિશ્ર મોહનીય ૩, મિથ્યાત્વ મોહનીય પરિહરૂં ૪" અને જમણે હાથે ખંખેરતાં "કામરાગ ૫, સ્નેહરાગ ૬, દૃષ્ટિરાગ પરિહરૂં ૭," એમ ચિંતવવું. પછી જમણા હાથની આંગળીના આંતરા વચ્ચે મુહપત્તિ ભરાવી ડાબા હાથના સવળા તળને નહિ સ્પર્શતા અને પોતાના તરફ લેતાં "સુદેવ ૮, સુગુરૂ ૯, સુધર્મ આદરૂં, ૧૦" અને તેજ તળને હાથની તરફ મુહપત્તિ વડે જયણાથી ઘસી કાઢતાં "કુદેવ ૧૧, કુગુરૂ ૧૨ કુધર્મ પરિહરૂં ૧૩," એમ ચિંતવવું. બીજી વખત તેજ રીતે "જ્ઞાન ૧૪, દર્શન ૧૫, ચારિત્ર આદરૂં ૧૬," અને જ્ઞાન વિરાધના ૧૭, દર્શન વિરાધના ૧૮, ચારિત્ર વિરાધના પરિહરૂં ૧૯," એમ ચિંતવવું. તેજ પ્રકારે ત્રીજી વખત "મનગુપ્તિ ૨૦, વચનગુપ્તિ ૨૧, કાયગુપ્તિ આદરૂં ૨૨," અને "મનદંડ ૨૩, વચન દંડ ૨૪, કાય દંડ પરિહરૂં ૨૫," એમ ચિંતવવું.

પછી ડાબો હાથ ઉંધો પ્રમાર્જતાં "કૃષ્ણ લેશ્યા ૨૬, નીલ લેશ્યા ૨૭, કાપોત લેશ્યા પરિહરૂં ૨૮, એમ ચિંતવવું. પછી જમણા હાથ પ્રમાણે ડાબા હાથમાં મુહપત્તિ પકડી તે વડે જમણો હાથ ઉંધો પ્રમાર્જતાં "રિદ્ધિ ગારવ ૨૯, રસ ગારવ ૩૦, સાતા વારગ પરિહરૂં ૩૧, " એમ

ચિંતવવું. મસ્તકની પ્રમાર્જના કરતાં "માયા શલ્ય ૩૨, નિયાણ શલ્ય ૩૩, મિચ્છા દંસણ શલ્ય પરિહરૂં ૩૪," મુખની પડિલેહણ કરતાં "ક્રોધ ૩૫, માન પરિહરૂં ૩૬," હૃદયની પડિલહેણા કરતાં "માયા ૩૭, લોભ પ્રરિહરૂં ૩૮," એમ ચિંતવવું. ડાબા ખભા અને જમણા ખભાની ઉપર નીચે બે પડખે પડિલેહણા કરતાં એક તરફ "હાસ્ય ૩૯, રતિ ૪૦, અરતિ પરિહરૂં ૪૧," અને બીજી તરફ "ભય ૪૨, શોક ૪૩, દુગંચ્છા પરિહરૂં ૪૪," એમ ચિંતવવું. પછી મુહપત્તિ નાભિથી નીચે ન લઈ જવાય–તેથી ચરવલા વડે પડિલેહણ કરવી, તેમાં ડાબા ઢિંચણે પડિલેહણ કરતાં "પૃથ્વીકાય ૪૫, અપકાય ૪૬, તેઉકાયની જયણા કરૂં ૪૭," અને જમણા ઢિંચણે પડિલેહણ કરતાં "વાઉકાય ૪૮, વનસ્પતિ કાય ૪૯, ત્રસ કાયની રક્ષા કરૂં ૫૦," એમ ચિંતવવું.

ઇતિ મુહપત્તિ પડિલેહણના બોલ સંપૂર્ણ.

સૂતક વિચાર.

પુત્ર જન્મે દિન ૧૦ નું, પુત્રી જન્મે ૧૧ દિવસનું અને પ્રસુતા સ્ત્રીને એક માસનું સૂતક હોય, સૂતક હોય ત્યાંસુધી પુજન દર્શનાદિ ના કરે.

ગાય, ભેંસ, ઘોડી, બકરી ઘરમાં વીયાય તો એક દિવસનું સૂતક, ગાય વીયાયા પછી ૧૭ દિવસ સુધી, ભેંસ વીયાયા પછી ૧૫ દિવસ અને બકરી વીયાયા પછી ૮ દિવસ સુધી તેનું દુધ ન ખપે.

પુત્ર-પુત્રી જનમતાંજ મરણ પામે તો એક દિવસનું સૂતક. પરદેશથી મરણના સમાચાર આવે તો એક દિવસનું સૂતક. જેટલા મહિનાનો ગર્ભ પડે તેટલા દિવસ સૂતક.

ઘરમાં જનાવરના બચ્ચા મરેલા આવ્યા હોય તેના કલેવરને ઘર બહાર લઇ જાય ત્યાંસુધી સૂતક.

ચાકર, નોકર, આદિ આપણે ત્યાં રહેતા હોય તેને ત્યાં પુત્રાદિનો જન્મ થતો હોય તો ૩ દિવસનું સૂતક, અને મૃત્યુ થાય તો ત્રણ દિવસનું સૂતક.

આપણા ઘરનું મૃત્યું થયું હોય તો દિવસ ૧૨ સૂતક. ત્રણ દિવસ પછી દર્શન પ્રતિક્રમણ થાય.

મડદાને ઉપાડનાર ઘરના માણસને બાર દિવસ, બીજા ઉપાડનારને ત્રણ દિવસ સૂતક, મડદાને અડનારને આઠ પહોરનું સૂતક, અને સ્પર્શ કર્યો નથી પણ સ્મશાને ગયેલાને તેજ દિવસ સૂતક, તે દિવસે પ્રતિક્રમણ ન કરે.

રૂતુવંતી સ્ત્રી ચાર દિવસ પાળે, ત્રણ દિવસ પુજન, દર્શન, પ્રતિક્રમણ, સામાયિક, અભ્યાસ આદિ ન કરે. ઘરની અંદર અનાજ આદિને ન અડે. પણ ઉપવાસ આદિ તપશ્ચર્યા કરે તો ખુશીથી થાય.

ઇતિ સૂતક વિચાર.

શ્રી સમકિતની સજ્જાય.

સમકિત નવી લહ્યું રે, એ તો રૂલ્યો ચતુર્ગતિ માંહે;
ત્રસ થાવરકી કરૂણા કિની, જીવ ન એક વિરાદ્યો;
તીનકાલ સામાયિક કરતાં, શુદ્ધ ઉપયોગ ન સાદ્યો. સમ૦ ૧.
ઝૂઠ બોલવાકો વ્રત લીનો, ચોરીકો પણ ત્યાગી;
વ્યવહારાદિકમાં નિપુણ ભયો પણ, અંતરદૃષ્ટિ ન જાગી. સ૦ ૨.
ઉર્દ્વ ભૂજા કરી ઉંધો લટકે, ભસ્મી લગાય ધૂમ ગટકે;
જટાજૂટ શિર મૂંઢે ઝુઠો, વીણુ શ્રદ્ધા ભવ ભટકે. સ૦ ૩.
નિજ પરનારી ત્યાગજ કરકે, બ્રહ્મચારી વ્રત લીધો;
સ્વાર્ગાદિક યાકો ફલ પામી, નિજ કારજ નવિ સિધો. સ૦ ૪.
બ્રહ્મક્રિયા લવ ત્યાગ પરિગ્રહ, દ્રવ્ય લિંગ ધર લીનો;
દેવચંદ્ર કહે યા વિધ તો હમે, બહોત વાર કર લીનો. સ૦ ૫.

પાર્શ્વજિન ચૈત્યવંદનમ્.

ॐ નમઃ પાર્શ્વનાથાય, વિશ્વચિન્તામણીયતે;
હ્રીં ધરણેંદ્ર વૈરોટયા, પદ્માદેવી યુતાય તે. ૧

શાન્તિતુષ્ટિમહાપુષ્ટિ-ધૃતિકીર્તિ વિધાયિને;
ॐ હ્રીં દ્વિડ્વ્યાલવેતાલ-સર્વાધિવ્યાધિનાશિને. ૨

જયાજિતાખ્યાવિજયા-ખ્યાપરાજિતયાન્વિતઃ;
દિશાંપાલૈગ્રહૈર્યક્ષૈ-ર્વિદ્યાદેવીભિરન્વિતઃ. ૩

ॐ અસિઆઉસાય નમસ્તત્ર ત્રૈલોકયનાથ તામ્;
ચતુઃષષ્ટિસુરેન્દ્રાસ્તે, ભાસન્તે છત્રચામરૈઃ. ૪

શ્રીશઙ્ખેશ્વર મણ્ડન પાર્શ્વજિન! પ્રણતકલ્પતરૂ કલ્પ!
ચૂરયદુષ્ટવ્રાતં, પૂરય મે વાઞ્છિતં નાથ! ૫